MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

TÁVIRAT.

MAGYAR KIR. TÁVIRDA

Lapszám: 72

Vezeték száma:

lukács gyoergy doctor kvar
newyork szalloda =

A kézbesitőnek kiadatott:

190 ..... évi ..... hó ..... n d. e. / d. u. ..... óra ..... perczkor.

KOLOZSVÁR 906 OKT 6 - N 5 1

KOVÁCS ISTVÁN 281 T OKT 6

4/25

Felvette:			
hivataltól	hó és nap	óra, percz	napszaka

Távirdahivatal:

Hivatalos megjegyzések:

Továbbította:			
vezetéken	hó és nap	óra, percz	napszaka

A távirat osztálya	feladó hivatal	pénztári szám	szó	jegy	díjszó	hó és nap	óra	percz	napszaka

=". de budapest 53+729 18 3 25=

a l=mereszee a - diploma veled oeruelueník es melegen
uedvoezluenk lukacseek including rozsi =+".

1906. I. megr. 500 r. = 20.000 füzet, 1 íven 4 db., b) 42/52 pap. — Pesti Könyvnyomda-Részvénytársaság.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1909 VIII/14

Kedves Gyuri fiam! Tegnap künn voltam Miciéknél és ott olvastam Micihez intézett leveledet – azaz csak akartam, mert nagyobb-részt találgattam és felfedezéseket tettem, mert ezt az írást én nem tudom elolvasni; sem inventióm, sem idegeim nem birják.

Azt azonban ki bírtam betüsilabizálni, hogy te Leo eljegyzését egy szép és jó dolognak tartod. Nem tudom, hogy ez façon de parler-e, de remélem, hogy csak az, mert nagyon fájlalnám, ha te egy éretlen, pálya és kereset nélküli ilyen fiatal és azonfelül chronikus betegséggel sujtott ifjunak ezen meggondolatlan, minden moralis felelősség tudatát nélkülöző cselekedetét „egy szép és jó dolog"nak tudnád jellemezni. Az én lelkiismeretem felzudul ellene és nem tudom elképzelni, hogy benned egy ilyen dolog más visszhangra birna találni. Micsoda lelketlenség, egy más ember sorsát a magáéhoz csatolni akkor, mikor még a saját életi lehetősége

egy ismeretlen x ?! Nagyon, végtelenül sajnálom azt az ismeretlen bölgyet és nem értem, hogy Leo Külei hogyan egyezhetnek bele!

De ez nem tartozik reám és nem e miatt írok – csak azt sajnálom, hogy veled együtt én is nem bírtam tudomással Leo ezen „Hicklijéről", mert őszintén bevallom, hogy ez esetben alig járultam volna hozzá, hogy Nemgen be meg: számos tartozkodásra, mert bár Leo sorsának alakításához nekem semmi közöm, az már nagyon is érdekel engemet is, hogy nem szívesen látom, illetve még kevésbé szívesen látom mint ezelőtt, hogy olyan nagy intimitásban vagy vele, kinek ethikai értékét én nagyon alacsonyra taksálom. Tudom, hogy erre azt fogod válaszolni, hogy te a magad részéről csak a szellemi qualitásokat veszed figyelembe és csak ezekre helyezel súlyt – de nem tehetek róla – én ezen felfogásodhoz nem csat-

MTA F
Lukác

lakozhatom, mert az egyének értéke és
másokra befolyása az egész egyéniség quali-
tásaiból itélendő meg és az egyéniség egyik
legfontosabb tulajdonságát ethikai alapja
képezi. Nagyon szeretném, ha te is ezen
álláspontra helyezkednél, annyival inkább,
mert tudom, hogy saját magadra nézve ezen
felfogást osztod és érvényesíted. —

Azt is olvastam leveledből, hogy
Wengen levegőjét nem igen jól birod és
hogy ott nem à ton aise érzed magadat.
Nem volna okos dolog ebből a consequentiá-
kat levonni és Wengent otthagyni ?!
Mehetsz máshová, ahol jól érzed magadat
a még hátralékos időre, hisz September
elejére úgy is haza jössz és addig úgy hasz-
nálhatnád szabadságodat, ahogy jót tesz
egészségednek is, munkakedvednek is.
Gondold meg a dolgot — hisz hitelleveled
alapján ott felvehetsz annyi pénzt, ami
egy máshelyen való tartózkodásod költ-
ségeit fedezi.

Szives szeretetteljes üdvözlettel

ővárinte Apád

IL. INT.
s Arc.

Graan

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

44425-1108/2

Dr. Georg von Lukács
Hotel Waldrand

Wengen

Bern, Schweiz

WENGEN
17.VIII.09. — 4
(BERN)

1909 aug. 14.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.
LUKÁCS JÓZSEF

Bad Ischl, Hotel Kaiserin Elisabeth 1919 VIII/23

Kedves Gyuri fiam! Ma vettem kézhez 17éről kelt kedves, kimeritő leveledet és mindenek előtt abbeli örömemnek adok kifejezést, hogy nyiltan őszintén beszélsz velem, barátságosan – ami azért is jól esik nekem, mert tudom, hogy nálamnál jobb, igazabb és hűbb barátad e földön nem akad.

Leveledre magyar sokat kellene irnom válaszul, amire azért nem érzem magamat képesnek, mert félek, hogy nem úgy irnám meg, mint gondolom – azért csak a legszükségesebbre szoritkozom. Egy előnye azonban e levélváltásnak talán lesz és tartós – hogy nagyobb és több bizalommal fogad előttem feltárni benső, lelki életedet, mint ezt – talán mindkettőnk kárára – ezideig tetted.

A Leo esetére nézve nem értünk egyet – most sem. De ez nem azt jelenti, hogy nekem nem volna feltétlen megszünt kellem

bizalmam hozzád, benned. Csak megóvni szeretnélek bizonyos csalódásoktól, amelyek téged el nem kerülnek és melyekből sok szenvedést merítettél már és fogsz – sajna – meg meríteni.

Ugy vagy, mint én. Nekem is kellett mindig valaki, volt is mindig valaki, a ki bluffölt. Előbb Kleinnak hívták, azután Kornfeldnek – most másnak. Nem nagyobb tehetségük, de akaraterő és ennek nyilvánulásának megjelentkezési formájával büvöltek meg és tartottak fogságban. Elfogulttá tettek velük szemben, mindenképen imponáltak nekem és nem voltam képes, velük szemben magamat kellőképen értékelni.

Félek, hogy ez az öntudati hiány benned is megvan és ennek a hiány további fejlődésének káros következményeitől szeretnélek megóvni.

Előbb – concedálom hogy régen volt – Bánóczy Laczi volt az, aki előtt sokkal kicsinek érezted magadat és ha ellentmondtam istenítő véleményednek – „nem értesz hozzá"

MTA F
Lukác

„Kedves papa" volt a leggyengébb ellenvetésed. Nem mondhatom, mennyire sajnálom, hogy annyira igazam volt nekem. Nem tudom, de sejtem, hogy kívülem, te is nagy áldozatokat hoztál érte, talán olyanokat is, amelyre szükséged sem lett volna, ha teljes, nyílt őszinteséggel lettél volna hozzám.

Most Leot emeled ilyen isteni polcra és helyezed mintegy magad fölé. Isten adja, hogy itt ne csalódjál olyan mélyen, mint Lackinál hogy itt a „bluff" ne legyen még nagyobb mint ott.

Amit én kívánok neked és rajtad át magamnak, az az, hogy őrizd meg magadnak barátaiddal szemben is azon nyugodt és némelykor irgalmatlanságában majdnem kegyetlen objectivitást, amelyet környezeteddel szemben olyan nagy mértékben tanusítani képes vagy.

Azt mondod magad is, hogy én literarisan szabadjára hagylak fejlődésedben és annak utai megválasztásában. Ezt öntudatosan teszem, mert bízom benned határtalanul és szeretlek végtelenül – mindent áldoznék azért, hogy naggyá, elismertté, híressé

IL. INT.
s Arc.-

lássalak lenni, legnagyobb boldogságomnak fogom érezni, ha azt mondják majd rólam, hogy Lukács György apja vagyok — de épen mert ez így van, szeretnélek további csalódásoktól megóvni és szeretném látni, hogy társaságod és barátaid kiválasztásában azon jogosult öntudat és aristokratikus selectió vezérelne, amelyre egész egyéniséged, multad, jelened és jövőd természetszerűen ráutal.

Félek, hogy nem tudok írásban annak kifejezést adni, amit mondani szeretnék — ezért kérlek, folytassuk majd, ha megint együtt leszünk, amely időre kérlek, hogy ne csak tőlem igényelj bizalmat, hanem viszonozd azt a magad részéről is teljes nyiltsággal korlátlan őszinteséggel. Jó lesz bizonyára mind kettőnkre nézve, ha az eddiginél többet fogok tudni, azon benső eseményekről, lelki kutákról, melyek szívedet, kedélyedet és intellectualis törekvéseidet, terveidet mozgatják.

Addig is igaz meleg baráti szeretettel ölel és csókol apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

CAML 25-1108/3

Herrn

Dr. Georg von Lukács

~~Hôtel Waldrand~~

Luzern Postlagernd ~~Wengen~~

Schweiz

WENGEN 25.VIII.09. -4 (BERN)

23.VIII.09 -5

KAISERLICH KÖNIGLICHE ÖSTERREICHISCHE POST 25 HELLER 25

MTA FIL. INT
Lukács Arc

H

WENGEN (BERN) 25.VIII.09.IX–

LUZERN POSTE-REST. 25.VIII.09.–12

LUKÁCS JÓZSEF

1909 aug. 23.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1910 VII/2

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyurim – most ismét két leveled fekszik előttem, melyre válaszolnom kell; igyekezni fogok röviden lenni.

A Journal ügyben csak annyiban van igazad, hogy furcsa népséggel van dolgunk – Márkus azonban ez esetben nem hibás, mert ő az egész ügyről nem tud semmit. Én nem akartam neki szólni és magam gondoltam, elintézhetni – rosszul sült el és én öreg napjaimra egy tanulsággal gazdagodtam. Eisler a Budapester Tagblatt miatt még nem nyilatkozott. A Budapesti Hirlap miatt nem tehet semmit – kénytelen ezért hallgatni, midőn Alexanderék vasárnap estére nálunk voltak és én az öreggel a

kertben sétáltam. Erről a vasárnapról a hölgyek fognak valószínűleg korábban írni.

Hogy Weimarba készülsz, már jelezted – új előttem, hogy Léával akarod a nyár egy részét tölteni és hogy ennek közvetlen Olaszországban szándékozol. Mindenesetre itt találsz 4 nyomtatványt – lásd el mind a kézírásoddal és én meg fogom neked küldeni a hitellevelet Weimar, Firenze Padua és Milanóra. Ez mégis a legegyszerűbb lesz és ha Olaszországban még pótlásra lenne szükség, ezt a Banca Comerciale is megadhatja.

A te jövő életedre vonatkozó fejtegetéseid nagyon lekötötték figyelmemet és boldognak érzem magamat, hogy megmaradtál annál az álláspontnál,

MTA F
Lukács

hogy benső életet és benső élvezeteket, magaddal megelégedettséget helyezed első sorba; itt jön azonban az eltérés, én azt mondom: első sorba, te azt érzed most: csakis. Mert hát látod, kedves fiam, a külső sikerek, a külső eredmények is nagyon fontosak az életben, mivelhogy egyáltalán nem is lehet megvonni a határt a külső és belső sikerek között. Nagyon szívesen látnám tehát, hogyha Weimarban megérnék a nagy könyved német kiadásának kérdése, amintahogy ismételten kijelentem, hogy ezen kötetek német kiadásának összes költségeit szívesen vállalom.

Ha majd a nagy könyved megjelent, mégis jó lesz az egyetemi magántanárságért haladéktalanul

L. INT.
Arc.

folyamodni – én úgy hiszem és remélem, hogy rövid időn belül kedvező elintézésben fog része-sülni.

Miért nem írtál mamának egy pár sort a házassági évfordulóra július 1én? Én, tudod, nem adok rá semmit, de őt érzékenyen bántja és ezt mellőzhetnéd.

Szeretettel ölel apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LevN 25 – 1108/4

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn
Dr. Georg von Lukács
Bayreutherstraße 45
Berlin, W.

LUKÁCS JÓZSEF

1910 júl. 2.

MIET- UND BADEHAUS
AUSTRIA ::::

BESITZER:
PETER & CARL
STRAUBINGER
□□
: BADGASTEIN :

BADGASTEIN, am 26 Juli 1910

Kedves Gyurim – vasárnap reggel óta itt vagyok és tegnap érkezett ide Budapestről weimari leveled. Egy kicsit elhanyagoltál, különben tudtad volna, hogy mikor megyek szabadságra. A hitelleveleket megkaptad? Megfeleltek?

Mamától Micitől hallottam különben hogy Weimarban jól érzed magadat, aminek nagyon örülök. Mici nem mutatja nekem leveleidet, de azért remélem, hogy nincs semmi baj.

Diósy Béla magán czimét nem tudom – ha Mama nem írta meg Karlsbadból – írj neki a Neues Pester Journal czímére.

Jankó czíme: Fratii Groedel Galatz – Roumanie.

Amit a nagy könyvedről írsz,

MTA F
Lukác

az nagyon elszomorít – talán mégis jobb lett volna, ha akkor követed tanácsomat és kiadatod a pályamunkát úgy amint megírtad. Most már kár volna azt a rengeteg munkát feledésbe menni hagyni, ha nem jelenne meg németül. De hiszen ezt neked legjobban kell tudnod – csak kár volna, ha pillanatnyi hangulat (a korrektúrák által előidézett) befolyása alatt akarnál dönteni.

Miciék e hó vége felé Salzburg München Oberammergau – felé utaznak és úgy hallom, hogy őket Münchenben felkeresed – Nagyon szeretném, ha akkor eljönnétek hozzánk ide Gasteinba. Ha azonban ez nem így volna – én augusztus 12–13-ig vagyok itt és nem kell mondanom, hogy mennyire örülnék, ha láthatnálak.

IL. INT.
s Arc.

Remélem hogy különben Weimari tartozkodásod beváltotta mindazon reményeket, amelyeket hozzá fűztél. Talán hallok valamit erről is.
Én itt nagyon jól érzem magamat – egyedül vagyok és nagyokat sétálok; ha az idő kedvező lesz, azt hiszem, itt megerősödöm.
Szeretettel ölel atyád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MIET- UND BADEHAUS
AUSTRIA

: BADGASTEIN :

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn
Dr. Georg von Lukács
Pension Hoehn
Weimar
Lassenstrasse 6

BADGASTEIN

MIET- UND BADEHAUS
AUSTRIA : : : :

BESITZER:
PETER & CARL
STRAUBINGER
: BADGASTEIN :

BADGASTEIN, am VIII/2 1910

Kedves Gyurim!

Köszönöm kedves soraidat és csatoltan visszaküldöm a Nagyváradi kritikát. Bizonyítja, hogy epur si muove, mégis csak haladunk, ha Nagyváradon írnak és olvasnak ilyen dolgokat. Micéék nem jönnek Gasteinba, mert programjuk már előre meg van állapítva illetve mindenüvé már váltottak jegyeket, ugy hogy nincs módjukban ezen változtatni. Én valószínüleg 14ig itt maradok és örülnék, ha láthatnálak, anélkül azonban hogy ez invite legyen, téged programmodban zavarni.

Nagyon szerettem olvasni, hogy Weimarban jól érzed magadat

MTA F
Luká

és hogy jó viszonyba kerültél
Paul Ernsttel. Nem tudod, mi van
a német czikkeidnek Bécsban való
megjelenésével?!
Mama oly kedves volt nekem
a Renaissance azon példányát meg-
küldeni, melyben czikkedet olvas-
hattam. Nagyon okos dolog – a
személyes utalások (Nordau stb)
nélkül nagyon actuális dolog
volna egy napilap részére. Talán
a Lloyd részére?!
Apropos Mama – 31^{éről}
azt írja nekem „um Dir für Deine
liebevollen Wünsche herzlichst zu danken. Die
Kinder haben mir und Ober dolagerfiert &
Hans einen sehr lieben Brief geschrieben – so
daß ich von meinen fernen lieben Gedenk-
zeichen und allen Richtungen bekommen habe"
ebből azt kell következtetnem,
hogy te nem gratuláltál neki

IL. INT.
CS Arc.

a születési napjára van. Szeretném hinni, hogy csak elkésve érkezett meg leveled, mert ha nem írtál volna neki, ámbár én annak idején megneveztem neked a napot, az csunya dolog volna, melyre nincs mentséged és mely a jogos nehezteléset provokálná. Ha igy volna a dolog, kötelességed magadat kimenteni Mamánál – de mondom, remélem, hogy nem te – csak a posta volt hibás.

Szeretettel ölel és csókol
apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MIET- UND BADEHAUS
AUSTRIA

BESITZER:
PETER & CARL
STRAUBINGER
BADGASTEIN

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács
Pension Hoehn
Weimar
Lassenstrasse 6

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1910 Nov. 18án

Kedves Gyuri fiam — nagyon köszönöm kedves leveledet és az abban foglalt jó kivánságokat olyanok, hogy beteljesülésüknek nagyon tudnék örülni; különösen annak, hogy novemberben egy helyen tartózkodjunk és annak, hogy egészségemre ne kelljen vigyáznom.

Nagyon erős meggyőződésem, hogy pályafutásod olyan lesz, mint aminőt te magadnak kivánsz és a milyent én kivánok neked a magam szempontjából is — mert hiszen képesség, munkakedv és akarat, czéltudatos törekvés meg van benned, és ezek a végleges sikert biztositják. Amiben eltérek tőled a felfogásban az csak a siker külső jeleinek az appreciatioója — te csak ambitiózus vagy, én pedig hiu is vagyok egy kicsit és meg vagyok győződve róla, hogy nem sok ideig

fog tartani, hogy te is be fogod látni, hogy emberek vagyunk mindnyájan és nem ihatunk tiszta bort – egy kis vizet kell bele vegyíteni, mert különben embertársainkat és önmagunkat nem bírjuk elviselni.

Ezen ellentétes felfogás, vagy inkább eltérő nézet nem gátol abban, hogy ne örüljek a Paul Ernstnél töltött szép napoknak és hogy ne legyek – veled együtt – azon véleményen, hogy nem kell okvetlenül, hogy „hasznod" legyen ezen szép és kellemes viszonyból. Az is szép és üdvös és hasznos, ha mind kettőtöknek öröme telik egymásban – ami azonban nem zárja ki, hogy egyik vagy másiknak módjában lehet, barátja ügyeit előmozdítani.

Ha legközelebb írsz, talán lesz módodban jelezni, hogy mint akarsz most – vetni – az aratás jósága iránt nincs kétségem.

MTA FIL
Lukács

Ha Bánóczi Laczi a fordítás ügyében hozzám fordul, örömest meg fogom neki adni a honorárium összegét, amint hogy ismételten kértelek, bizalommal hozzám fordulni, ha valamire szükséged van. Természetes, hogy csak vásárolj könyveket, ha szükséged van reá vagy ha egy jó alkalom kínálkozik, tekintet nélkül, hogy az Insel és Pánt eladhattad-e már vagy sem. Épp úgy figyelmedbe ajánlom ismét a Német könyved ügyét és kijelentem, hogy nagyon örömest magamra vállalom a legelőkelőbb és e szerint tehát a legdrágább kiadás költségeit. Már gyakran kijelentettem és most is csak ismételhetem, hogy ilyen kiadásokat én jó és elkerülhetetlen befektetésnek tekintek.

Olvastad a „Renaissance" utolsó számát, melyben a te könyved ügyében válaszol Babitsnak — én a támadást formailag elhibázottnak tartom

LKVL 25-1108/7

Dr Herz Henrik nálam volt – jó benyomást tett reám és ha módomban lesz, szerzek neki jó, illetve jobb állást.

Itthon minden rendben van – Mici dolgozik és foglalkozik és a két kicsike gyönyörűen fejlődik. A mint Micitől hallottam, kapott tőled levelet – de akkor az én levelem már elment volt.

Hogy több emberrel fogsz most érintkezni, annak én csak örülök – tanulmány ez az életküzdelem nehéz problemájához.

Szeretettel üdvözöl és ölel

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1910 XI/29

Kedves Gyuri – nagyon örültem kedves soraidnak, melyekből szivesen értesültök, hogy jól érzed magadat és hogy a munkád jól folyik. A mennyire tudom, alkotott magamnak képet, hogy merre vagy elfoglalva és örvendeni fogok, ha terveidet sikerül megvalósitani.

Sajnálom, hogy a Franklin könyvreddel megint bajod van, de nem értem, hogy mi itt a complicatio és mi akadályozza Micit az Index körüli munkában és téged a correctura folytatásában. Ha a Franklin két oldalt kétszer ~~[illegible]~~ nyomtatott és paginált, akkor, úgy vélem, nagyon egyszerű a javitás –: a két oldal kihagyandó és a következő lapszámozás minden lapon „kettővel" kisebbitendő,

például a 235, 236 helyett teendő 233, 234 és így tovább. Nagy tévedés!!

Kiváncsi vagyok a Nyugat legközelebbi számára és a Logosra, a melyről szeretem hinni, hogy reám (?) való tekintettel már januári számában fogja czikkedet hozni – ha nem, türelmesen fogom várni a legközelebbi szám megjelenését.

Balogh Jenő államtitkárhoz – egyelőre – csak Szladits Károly nam van. Talán találok még másokat is.

Örömmel értesültem, hogy Hamburgba szándékozol menni – ilyen kirándulások legtöbbször kellemes hatással vannak a sokat dolgozó emberre. Bécsbe mikor szándékozol menni Beer Hoffmanhoz?

Szombaton Micziéknek társaságunk volt (mi Ballai ministeri

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

tanácsoshoz voltunk hivatalosan,
de éjfélkor már otthon voltunk)
és úgy láttuk, hogy jól sikerült, a
minek nagyon örültem.

Sárzi Oszkár atyja meghalt.
a T. T. T. küldött neked 25 koronát
amelyet átvettem és számládra
javadra írattam. Bánóczy még
nem volt nálam a fordítás költ-
ségeit bevételezni.

Szíves meleg üdvözlettel és
szeretettel Papa

L. INT.
s Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Passauer Straße 22/II

Berlin W.

Lukács József
V Nádor utcza 12

Luk 25 – 1108/9

1910 nov. 29.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1910 XII/9

Kedves Gyuri fiam! Tegnap (ünnep) vettem leveledet és ma telefonáltam Gárdosnak, ki arról értesített, hogy pár nap előtt ment hozzád levél, melyben minden megmagyaráztatott és melynek tartalma alkalmas, téged minden irányban megnyugtatni. Nagyon kedves és előzékeny volt – milyen szívesen áll nekem és neked is rendelkezésre és ha esetleg szolgálhat majd egy magántanársági ügyben, egy órán kívül fogja befolyását érdekedben kialkalmazni. Kliki – megköszöntem kedvességét és majd meglátjuk, mi igaz ebből a beszédből.

Nem tudom írtam-e neked hogy múltkor Alexander Bernát feleségestül nálunk volt. Beszélt arról hogy te megígérted neki, hogy egy előadást tartasz a Shakespeare körben, kérte címedet és mondta hogy ír neked. Megtörtént?

Tegnap az első jourja volt a hölgyklubnak, mely nagyon jól sikerült. Fekér tanár Kolozsvárról Budapesten volt és eljött, aminek nagyon örültem.

Most egy kérdés, illetve kérés: Az öreg Polányiné, mikor hazajött, azt mesélte, hogy Leot Grésben meglátogatta és meglehetősen rosszul találta. Azt is jelentette, hogy nem nagyon jól van elhelyezve és hogy nem követelheti földi javakban és nem rendelkezik azon fölösleges dolgokról, melyek nélkülözése talán kínosabb mint a szükség. Ez a gondolat engemet nagyon bánt – az itteni öregekkel azonban nem állok szóba (én nem láttam őket már nem emlékszem mióta) Lehetségesnek tartod-e, hogy én Leo mennyasszonyának B. Kisasszonynak egy bizonyos összeget, mondjuk 500 koronát küldök, azon kéréssel hogy ezen pénzt Leo nagyobb kényelmére

MTA F
Lukács

s egy bizonyos luxus fedezésére
fordítsa, anélkül azonban, hogy
erről Leo bármit is tudjon. Ha
B. azon magas röptű nagy lelkű
leány, akinek te nekem beállítottad,
akkor nem fogja interventióimat
félremagyarázni s intentióim szerint
fog cselekedni!
Kérlek, írj nekem minélelőbb
hogy nézeted szerint megtehetem-e
ezen dolgot. Természetes, hogy erről
neked sem szabad tudnod, velük
szemben.
szeretettel ölel
Papa

L. INT.
Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Berlin, W.

Passauerstraße 22

IV

BUDAPEST

10 FILLÉR

Lukács József
V Nádor utcza 12

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Levl 25-1108/10

1910 dec. 9.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1910 XII/16

Kedves Gyuri Fiam. Ma nagyon megörültem a Mamához intézett levelednek, mert láttam, hogy figyelmed mennyire meghatotta — minket pedig megszégyenitett, mert mi nem gondoltunk rá, hogy ma névnapja volt.

Ma Vargha Gyulától — telefon megbeszélés után — egy pár kedves sor kiséretében kaptam az idecsatolt utalványt, amelyben részedre (a munka honoráriumra való részletfizetés fejében) 2000 Korona folyosittatik. Légy oly szives ezen utalványra ráirni, hogy „fenti 2000 azaz Kétezer Korona összeget készpénzben felvettem" és azután kelettel és aláirásoddal ellátni és nekem (ajánlott levélben) beküldeni. Én az összeget bevételezem és a banknál számladra befizetem.

Ezek után rátérek 14-iki kedves leveledre — remélem, hogy Gárdos levelét időközben már megkaptad —

Én sem adok sokat az ő igéreteire, de most olyan szontánul nyilatkozott meg, hogy nem találok okot ez egyszer jókaratának és szolgálatkészségének őszinteségében kételkedni.

Amint – innentől fogva Bécsből irom tovább e levelet; vasárnap délután – Leóról irsz, nagyon lecsüggesztett, mert szerettem volna a fiu sorsán könnyiteni. Ha eszedbe jut valami okos megoldás, kérlek irjál – ha lehet meg fogom tenni.

Becsatolva küldöm a Hűvös papától kapott földalatti igazolványt – én a te nevedben is már megköszöntem.

A Pester Lloyd mai számában megjelent a Balázs tárcád – ezt mellékelem.

Meleg szeretettel üdvözöl és ölel a Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1910 XII/27

Kedves Gyuri fiam — a Karácsonyi ünnepek rendes kerékvágásban mozogtak — vendégeink voltak, otthon voltam, egy pár vizitet csináltunk és most kezdődik újra a minden-napi munka. Csak abban különbözött az idei Karácsony a többi elődeitől, hogy most már a Mici gyerekei, különösen a Bubi nagyon örültek a Christkindlinek és nagyon, de nagyon boldogok, ami természetesen Micire reflectál és róla reám. Sajnálom, hogy nem voltál itthon — de nagyon kellemesen hatott reám az a hír,

hogy ünnepek alatt Balázs Béla
volt nálad. Leonak küldtek a
hölgyek mindenféle enni és inni valót
— én magam elejtettem tervemet,
mert meg kellett hajolnom érveid
előtt.

A Kisfaludy társaság 2000 K.
megtoldtam 45 koronával, amelyet
a T.T. honorariuma gyanánt vettem
fel annak idején és elfelejtettem a
számlád javára befizetni — az ide
csatolt nyugta szerint a számlád
javára tehát befizettem K 2045 —
A mi elszámolásunk majd meg-
ejtődik, ha haza jössz.

Megküldjem neked a Tisza

MTA FIL
Lukács

István és Herczeg Ferencz által
kiadott „Figyelő" első számát, amely
Január első napjaiban fog meg-
jelenni és akarsz oda írni ?!
Az én utiterveim megvál-
toztak – február havában Ullmann
megy el a feleségével, ki egy mellhártya
gyulladáson ment keresztül és lassan
tér magához – úgy hogy én már
január elején, tizedike táján
megyek Cap Martinba és valószínű-
leg 4 hétig maradok lent. Mama
erősen firtatja, hogy nem akarom
magammal vinni – de be fogod
látni, hogy ezt nem tehetem – az
ő és saját magam érdekében. Már
hogy téged vagy Micit nem

... INT.
... Arc.

viheten magammal; olyan kép lenne.

Szeretettel ölel
Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Graan

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Lev 425-1108 V2

Dr. Georg von Lukács
Passauer Strasse 22
Berlin W.

LUKÁCS JÓZSEF

1910 dec. 27.

Budapest 1910 nov. 24

Kedves Gyuri fiam — azzal a hírrel, hogy a Logos revueben egy czikked fog megjelenni, nagy örömet szereztél nekem és most csak arra kérlek, hogy a czikk megjelenésekor nekem a lap egy példányát haladéktalanul megküldd. Nagyon örülök a dolognak, mert veled ellentétben nagyon fontosnak és a siker egy tényezőjének tartom, hogy az érvényesülési kezdetek ilyen előkelő formákban történnek. Gratulálok hozzá kedves fiam és képzelheted, hogy nem szólok senkinek a dologról.
Az egyetemi dolgokat illetőleg majd megszerzem a budget részletes példányát és megküldöm majd. Ena magam részéről egyelőre csak a budapesti magantanárságra

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

helyzetek súlyt – a többi magától
fog kialakulni, majd meglátjuk
hogyan és miként. Tisza István-
nal jóban vagyok – úgy mint voltam
mindig és remélem, hogy adandó alkalom-
mal számíthatok rá.

Itthon nincs különös újság –
csak az, hogy Kotányiék mentek
Wiesbadenbe conferentiára és talán
Berlinbe is jönnek egy pár napra.

Jankó deczember közepe
táján haza jön.

Szives üdvözlettel és meleg
szeretettel ölel

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

I. Theoretischer Teil

1) Drama und Tragödie 40

2) Das Drama und unsere Zeit 100

II. Historischer Teil

3) Das Stilproblem der deutschen Klassik und Romantik 40

4) Friedrich Hebbel; die metaphysische Begründung der neuen Tragödie 30

5) Henrik Ibsen ~~Versuch~~ und das Problem des bürgerlichen Trauerspieles 30

6) Der Naturalismus und die Illusion des sozialen Dramas 30

III. Das Drama der Gegenwart

7) Die Seelenlosigkeit des nachnaturalistischen Dramas 20

8) Das Untragische Drama 20

9) Die neue Tragödie 20

330

Heimann Tgl R
" München
" Östr R
Zeit
Tgl.

George N. u S.
Östr R

Kassner V. R
Ö. R

Beer-Hofmann Ö. R.

Kierkegaard Fr. Z

Brunhild Zukunft
N. Fr. Pr
Fr. Z.
Schaubühne
N. R.

Presse
Insel
Süddeutsche
Muller

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LGYL 25-1108/8

191o. nov. 24-i levél hátlapján

Heimann	Tgl. R.	~~Papa /???/~~ Pieper
"	München /???/	Insel
"	Östør R	/???/
"	Zeit	Muller
	Tgl.	
George	N. u. S.	
	Östr. R.	
Kassner	N ~~/V/?/~~ R	
	Ö.R.	
Beer-Hofmann	Ö.R.	
Kierkegaard	F.Z.	
Brunhild	Zukunft	
	N.Fr.Pr.	
	Fr.Z.	
	Schaubühne	
	N.R.	

Lukács József Lukács Györgyhöz irt, 191o november 24-i levelén található megjegyzések:

I. <u>Theoretischer Teil</u>	
1. Drama und Tragödie	4o
2. Das Drama und unsere Zeit	1oo
II. <u>Historischer Teil</u>	
3. Das Stilproblem der deutschen Klassik und Romantik	4o
4. Friedrich Hebbel; die metaphysische Begründung der neuen Tragödie	3o
5. Henrik Ibsen (Versuch) und das Problem des bürgerlichen Trauerspieles	3o
6. Der Naturalismus und die Illusion des socialen Dramas	3o
III. <u>Das Drama der Gegenwart</u>	
7. Die ~~Seel~~ Ideenlosigkeit des nachnaturalistischen Dramas	2o
8. Das untragische Drama	2o
9. Die neue Tragödie	2o
	33o

Vasárnap 1911 I/15

CAP MARTIN HOTEL
PRÈS MENTON
ALPES MARITIMES

Kedves Gyuri fiam – ma délben érkeztem ide és miután kimentem már Monte Carlo felé azon a göröngyös de nagyon szép úton, melyet olyan sokat jártunk együtt, csak egy pár szóval üdvözölni akarlak innen. Szép idő van – mindig még ott áll a szép szálló és a Pavillon, ahol tavaly csudáltuk. 125ös szobám van (tavaly 123/24 volt) de balkon nélkül, mert egyes balkonos szobáért egész vagyonokat kérnek. Nem

MTA FI
Lukács

remélhetem, hogy olyan felségesen
fogom magamat érezni, mint
tavaly veled – de iparkodni
fogok, hogy legalább légzési
szerveim vegyék alaposan
hasznát itteni tartózkodásomnak.

Írj hamar és sokat – ha
letettem majd az utazással
járó ideges nyugtalanságot
én is többet írok.

Most csak ölelni csókolni
szeretnélek. Üdvözöl Apád

L. INT.
s Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Passauerstrasse 22

Berlin. W

allemagne

MTA FIL. INT
Lukács Arc.

LHL 25 – 1108/13

CAP MARTIN HOTEL
PRÈS MENTON
A.M.

44 17
8

26. 9.
2344 : 44 = 5
4

28 17
182
442

1911 jan. 15.

LHUL 15-1109/II

POST CARD

CARTE POSTALE—POSTKARTE

Communication—Mitteilungen—Correspondance

1911 febr. 1.

Kedves Gyurim – Ezen fénykép vasárnapról -ból – ugyanaz csinálta, ki tavaly hárumunkról vett fényképet.

Szívből üdvözöl és szeretettel csókol Papa

Vasárnap indultok innen Konvetlen Bécsbe, onnan haza

Address—Adresse

Herrn Dr. Georg von Lukács

Passauerstrasse 22 III

Berlin, W. 50

MTA FIL. INT.
Lukács Archív

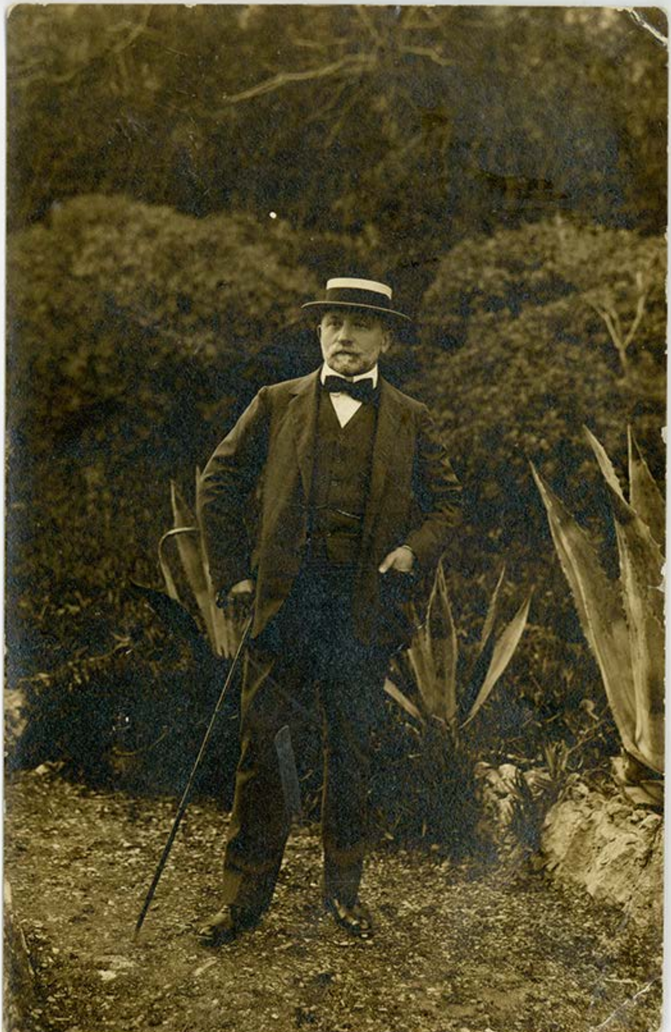

1911 I/25

CAP MARTIN HOTEL
PRÈS MENTON
ALPES MARITIMES

Kedves Gyurim – Tegnap este kaptam leveledet, melynek nagyon megörültem. Nem azért természetesen, mert panaszkodol benne, hogy olyan munkával vagy lefoglalva, a mely neked nem convenial és a melyet úgy látszik hogy tulajdonképen terméktelennek tartasz, hanem egyszerűen azért, mert túlhosszú idő után megint abba a helyzetbe jutottam, írásodat olvasni és tőled valamit hallani.

Nem tagadom, hogy azon „sikerek" amelyekről te olyan félválról beszélsz, nekem jól esnek. Nem mintha szem elől téveszteném azon nagy czélok igazi értékét, amelyeket te magadnak kitűztél és mintha túlbecsülni akarnám ~~annak~~ a körülménynek az életbevágó fontosságát, hogy ez egyik revue hoz-e tőled czikket, vagy nem, előbb-e vagy később – de azért örülök ezen sikereknek igaz öröm-mel, mert én gyakorlatilag is látom illetve nézem

MTA Fil. Int. Lukács Arc.

a dolgok fejlődését és ezen nézőpont arra oktat, hogy az érvényesüléshez ez is szükséges, mert jó eszköz, magát hallatni és azokat, akiket illet, rá kényszeríteni, hogy tudomást vegyenek az emberről.

Ugy-e szabad arra kérni, hogy a Neue Rundschau, a Schaubühne és a franczia revue (a nevét nem birom kibetüzni) azon példányait, amelyekben czikkeid megjelennek nekem megküldöd. Előre köszönet érte. A Logosban mikor jelenik meg czikked.

Most egy kérdés, de ne haragudjál – a „Jung Ungarn" illetve Vészi nem szólitott fel közremüködésre?!

Mit hallasz Léoról és hogy miként van Baumgarten?

A Pester Lloydtól jött czimedre 30 korona, amit – bocsáss meg – elfelejtettem számládra betenni. Ha haza érkezem, megtörténik.

Eddigelé itt egyedül voltam – és mondhatom, nem unatkoztam. Furcsa,

FIL. INT.
Lukács Arc.
MTA FIL. INT
Lukács Arc.
LH/9011-524LH

hogy az emberi természet mennyire megváltozhatik. Lehet, hogy a korral jár, de én egészen kellemesen éreztem az egyedüllétet, ami természetesen nem azt mondja, hogy ennél mennyivel szebb lett volna és volna, valakivel itt együtt lehetni, akit szeretek, de igazán, nemcsak conventio szerint.

Tegnap óta itt van Geheimrath von Schoeller a Discontoges. Geschäftsinhaber-je a feleségével. Együtt vagyunk – de úgy hiszem nem sokat változtat az ügyek állásán. Egyedül maradok.

Az időjárás – hála Istennek – állandóan szép és kellemes. Monte Carloban voltam egy délutánra – ép oly ordináré mint tavaly volt – Nizzában még nem voltam. Úgy látom, hogy Schoelleréktől megyek majd a Grand Corniche úton Cannes-ig. Remélem, hogy szép lesz – de olyan szép mint tavaly nem lesz soha – vagy talán mégis?!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911 I/16

Isten veled fiam – élj jól és boldogulj – Keresd fel mielőbb megint egy pár sorral szerető apádat

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911 II/7 én

Cap Martin Hotel
près Menton
Alpes Maritimes

Kedves Gyuri fiam – holnap délben haza felé indulok, de mielőtt elhagynám ezt az üdülő helyet, legutolsó leveledre kell komolyan reflectálnom. Nem tudom, mi bántott, de olyan elkeseredett hangulat sugárzott ezen levélből felém, hogy kötelességet érzem, a helyzetet, amennyire tudom, tisztázni. Első sorban: nekem nem sok, amit a te költesz és igazolva látom, amit mindig gondoltam és mondtam, hogy növekedő korral tat-tat. az életigények is növekednek és ez annyira természetes, hogy erről szó se essék. Te nagyon szerényen veszed engem igénybe és nem helyes dolog, ha ez neked gondot okoz. Másodsorban és ami fontosabb: ismételten mondtam neked, hogy rendezd be életed és alapozd meg jövendődet úgy, ahogy jónak, czélravezetőnek tartod a magad szempontjából, mert tégedet ebből a

életfelfogásából és vele járó életmódból
csak egy szerencsétlenség zökkenthetne
ki és ez az én időelőtti halálom volna.
Mert az igaz, ha ma meghalnék, nem
jutna reád – különösen míg Mama
életben van, ki névleges vagyona után
annak egész jövedelme megillet – olyan te-
kintélyes vagyon, melynek jövedelme, esetleg
keresményeddel pótolva, mindazt neked
anyagilag biztosíthatná, amire terveid
szerint szükséged van. De ha Isten
is úgy akarja, hogy nem kell időm
előtt más világba költöznöm és marad
még egy pár esztendőm, melyben keres-
hetek és félretehetek, úgy neked megszerz[em]
amire szükséged van, hogy kedved,
kényed szerint rendezhesd be életet.
De különösen addig, míg ezen célra
nincs okod, félteni magadat, mert
én bennem, minden fogyatékosságom

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

mellett, te megbízhatsz – nagyot kellene változnunk mindkettőnknek, ha ez valamikor másképp is lehetne. Nem tudom, de gyanítom, hogy talán az vezetett ezekre a sötét gondolatokra, hogy annyira őrülten „érvényesülésednek" – hidd meg, nem arra 85 márkára gondoltam, amit neked a Rundschau fizet (ami mellesleg nem is rossz honorárium) hanem arra, hogy az, akinek mondani valója van, annak meg is kell teremtenie magának azt a fórumot, amelyen hallatja szavát. Ha ez a fórum minél előkelőbb, annál jobb. Ezen szempont vezérel akkor is, midőn óhajom központosul abban a kívánságban, hogy minél előbb lehess Docens – akár itthon, akár Németországban – ennél sem gondolok most egy tanárságra a fizetés miatt

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

hanem csak a formára, illetve a
piédestalra. Remélem, hogy most
már egyetértünk.

Köszönet a Rundschau példányért
– én is úgy találom, jól vagy elhelyezve.
Köszönet a Jungungarnt illető kérdésemre
adott válaszért is – de adós maradtál
a franczia Revue-re vonatkozó kérdé-
semre felelettel, melyet pedig nagyon
kimeritőnek szeretném olvashatni.

Bécsben Mamával találkozom,
ki Gomperz Júliust keresi fel.

Márczius elején haza jössz?
huzamosb időre? A Franklin
könyved mikor jelenik meg?

Sok szeretettel üdvözöl
Pajor

FIL. INT.
CS ÁIC.

1911 febr. 5 vasárnap

CAP MARTIN HOTEL
PRÈS MENTON
ALPES MARITIMES

Kedves Gyurim. Tegnap késő este,
már levelem postára adása után
kaptam meg kedves kártyádat
és pakkolás (!) közben sietek, igazi
nagy örömemnek kifejezést adni.
Gratulálok, szívből gratulálok,
nem feledkezvén meg ebben a
pillanatban arról, hogy most neked
irányomban a nyomtatási, illetve
kiadási költségek erejéig, egy
jogilag fennálló követelésed
van. Rendelkezzél fölötte.
Isten veled, kedves fiam
és kísérjen továbbra is a szerencse

MTA
Luká

oly mértékben, mint ahogyan
te megérdemled.
Szeretettel csókol atyád

FIL. INT.
CS Arc.

Budapest 1911 febr. 15én

Kedves Gyuri fiam — Tegnap délelőtt vettem kedves leveledet és haladék nélkül küldöttem posta utalványnyal Lorsy Ernő úrnak (a Ferne fordításáért) a te nevedben 200 Kor. Ha a Schaubühne czikkeidet hozza, kérlek, küldj nekem példányokat, egyszintén a „Licorne" franczia revue-ből, ha a te czikked benne lesz. A Logosra nézve ezt a kérést megismétlem. Ez alkalommal eszembe jut, hogy te Alexander biztatására írtál vagy akartál írni egy nagyobb tanulmányt (irodalom történet) egy magyar kiadványba. Megjelent ez már? és hol, hogyan?

Mici gondolom már elkészült az Index-el és már elküldte, vagy elküldés alatt áll.

A Szemlét olvastam — hanem én küldtem neked a füzetet —

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Ae kívántad, hogy ez a bácsi írjon a könyvedről, akki különben – teljesen eltekintve álláspontja helyes vagy helytelen voltáról – nemcsak hogy ellentétbe jött önmagával a czikkekben, hanem elhagyta azt a tonust is, mely a szerzőt megilletné és saját bevallása szerint értékelt író méltóságának is megfelelne.

Tudomásul veszem, hogy 25-e körül mégysz el Berlinből – Weimáron vagy Kelsen át jössz haza? Mindenesetre nagyon örülök, hogy megint látlak és személyes contactusba jövünk.

A napokban jött egy levélboríték Eisensteintől Bécsben és én tévedésből felbontottam, nem látván, hogy neked szól. Egy számla volt benne, amelyet kifizetek – büntetésül, hogy mért nem vigyáztam jobban a czímre. De hogy ne gondold, hogy nagyon pazar vagyok, compensálom ezen számlát azon 50 koronával, amit nem fizettem

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

le annak idején a számládra.
Őszinte igaz szeretettel
üdvözöl és csókol apád

L. INT.
Arc.

Budapest 1911 V/1

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam — mult hó 22
leveledre eddig még nem birtam
válaszolni, mert vártam Balázs
Béla látogatására — Ma itt volt
nálam és én már irok is; mindent
meg fogok érdekében tenni és ő
párizsi tartozkodását biztositva
tekintheti, aminek nagyon örülök.

Alexander tanárral is beszéltem
aki azt mondta nekem, hogy most
a személyes "szavazásnál ne tegyünk"
semmit, hanem hagyjuk befolyásom
érvényesitését az őszre, amikor
az „érdemleges" szavazás fog megej-
tetni. Én tanácsát követem és
most nem teszek lépéseket. A

vazás eredményéről érteسítem foglak.
Fejér tanár nem volt nálunk – ellenben nyertese lett egy Akadémiai díjnak.
Nagyon sokáig nem írtál és én már erősen aggódtam, mindön beérkezett leveled, amely azonban nagyon tud hallgatni, mert alig birok belőle kiolvasni valamit afelől, hogy mit csinálsz, hogy vagy és hogyan érzed magadat igazában.
Feltűnt nekem, hogy Micit nem hívtad Firenzébe – most nem akar menni, mert Vedreséknek a gyerekei betegek és ő nem szívesen élvezné Firenze szépségeit, ha nem lehetne együtt Vedresékkel is.
A Vedres kiállítása a nyolcasok-
nál

MTA F[illegible]
Lukác[illegible]

nagyon szép. Kernstock képei is
nagy hatással voltak reám, egyszintén
Czigány saját portraitja, amely egy standard
mű, aminőre én Czigányt nem tar-
tottam volna képesnek. A többi túl
jár egyelőre az én ízlésemen – talán
beállíthatom majd szemeimet és idegei-
met ezekre a képekre is.

Ullmann még mindig beteg és ez
nagyon fokozza elfoglaltságomat – de
jól vagyok és nem érzem magamat
fáradtnak.

Jankó még itthon van, de nem
dolgozik „magának" semmit – megelég-
szik azzal, hogy elmegy az irodába
és ott úgy ahogy teljesíti kötelességét.
Este azután vagy únos otthon, vagy
bridgezik. Wem nicht zu raten,
dem ist nicht zu helfen.

L. INT.
s Arc.

A husvéti czikked a Lloydban, nagyon szép volt és tetszett. Gratulálok.

Szivesen hallom, hogy jól vagy, Firenzében, még szivesebben hallanám hogy egészen á ton aise vagy, mert ha már nem vagy itthon, legalább lásd egész hasznát, hogy ott tartozkodol, ahol legszivesebben vagy.

Leo hogyan van – és Béről mit hallasz? Polányi ma még nem volt nálam.

Nagyon örülnék, ha nem sokára kapnék megint hirt felőled – addig is meleg szeretettel ölel Papád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Monsieur

Dr Georg de Lukács

3 Piazza d'Azeglio

Firenze

Italie

FIRENZE 3
B 5-11 3
15
(C[illegible] RO)

LUKÁCS JÓZSEF

1911 máj. 1.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LUKÁCS JÓZSEF

1911 május 4én

Kedves Gyuri – Szégyenkezve
és mélyen sértve legjobb érzéseimben
adok neked arról hírt, hogy Alexander
tanár ma délbeni jelentése szerint
magántanári folyamodványod a
személyi szavazásnál 23 szavazattal
15 ellen elutasíttatott. Pecz Gedeon
szónokolt ellened és nagy befolyásával
leszavaztatott. A tárgy ellen beszélt,
előadván, hogy az tudományképen nincs
meghatározva – és bár Beöthy erősen
védelmébe vett – nem használt;
ellened szavazott a többség. Alexander
közvetlenül is fog neked írni.

Most már arra, kérlek, ne
vedd nekem rossz néven, hogy az

emberek tárgyilagosságába és tisz-
tességébe vetett hitem a kelleténél
nagyobb volt – és ne vedd szivedre
az ügy ezen lefolyását. Értékedből
ezen kudarcz nem von le semmit
és talán – ki tudja – még örülni
fogunk annak, hogy az én terveim
dugába dőltek. Kérlek, ne bán-
kódjál – élvezd Firenzét és élvezd
fiatalságodat. Ne szalaszsz el az élet
kínálkozó örömeiből egyet sem és
ne gondolj tovább Petzre és társaira.
A Micinek szóltam – a többiek-
nek csak később fogok, ha szükséges
lesz, említést tenni a dologról.
Nem tudom, de nem akarok
is ma másról írni – ismételten

MTA F[illegible]
Lukács[illegible]

Kérlek, ne búsulj és ne tulajdoníts a dolognak annyi fontosságot, mint a mennyire én becsültem, belátom, indokolatlanul.

Szeretettel ölel és csókol apád

L. INT.
Arch.

Monsieur

Dr Georg de Lukács

3 Piazza d'Azeglio

Firenze

Italie

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

FIRENZE
7
5-11 8
5
(CENTRO)

LUKÁCS JÓZSEF

1911 máj. 4.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Wiesbaden, 1911 VII/1 én

LHL 25-1108/21

Kedves Gyuri fiam! Időm van elég, tehát sokat gondolkozhattam sok mindenféléről, többek között azon fontos megbeszélésről is, melyet vasárnap délután folytattunk mi ketten az én szobámban és ennek a beszélgetésnek egy mozzanatát akarom most helyesbíteni. A különféle körülmények latolgatása arra a felismerésre vezetett, hogy ha nem előbb, de legkésőbb egy év leforgása után, azon helyzetben fogok lenni, hogy neked egy minimális 5000 Koronára rugó járadékot biztosithatok. Nem akartam elmulasztani, hogy ezen „felfedezésről" azonnal ne értesitselek, mert tulajdon képen

MTA FI
Lukács

az neked fontosabb, mint sok más
dolog, amiről írhatnék. Tudatom
veled ezt azon szóbelileg is tett hozzátol-
dással, hogy egy ilyen összeg távolról sem
elég, anyagi függetlenséget biztosítani,
csak éppen arra szolgálhat, az embert a
nélkülözhetetlen napi szükségtől megóvni.
Azért tovább kell tőkét gyüjtenem
számodra is, és ha elég hosszu ideig tart-
hatom meg egészségemet és munkabírásomat,
remélem, fogok olyan járadékot biztosít-
hatni részedre, amely, szerény igények
mellett, teljes függetlenséget fog nyujtani,
tudományos czéljaid számára is.

A pihenés nekem elég jól esik,
bár a levegőt nagyon enyhének találom,

L. INT-
Arc.

még talán Baden Baden-nél is enyhébb.

Te mit csinálsz? Foglalkozol az Akademia díjával?! Én úgy találom, hogy szebb revanche-ot nem vehetnél magadnak, mint most ezt a díjat megnyerni. Gondold meg a dolgot.

Ha időd és kedved van, írj néhány sort, de úgy hogy ne legyen baj, ha véletlenül más kézbe is kerülne.

Szeretettel csókol és ölel apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1911 Nov. 14

Kedves Gyuri fiam – a napokban
beérkezett leveledből láttam, hogy
már van lakásod (remélem, meg
lészel vele elégedve) és hogy jól érzed
magadat. Itthonról nincs sok mondani
valóm – én meglehetősen jól érzem
magamat és sokat dolgozom, ami ha-
tározottan hozzájárul ahhoz, hogy jól
érezzem magamat.

A Franklin dolog az idén még
nem ment – de legalább azon negativ
eredményt értem el, hogy az állás üresen
hagyatott és más által nem töltetik
be. Félek, hogy König zavarni fog –
ismeri intentióimat és ezért opponál. No,
de majd fogunk ezen segíthetni.

Mici születésnapja nagyon
szépen és kellemesen folyt le – Rózsi
egy nagyon sikerült toastot mondott
Micire.

Nagyon kínosan érintett,

hogy te Miciről egy árva szóval
sem emlékeztél meg – sem
sürgöny, sem levél; úgy vélem, hogy
ezt Mici nem érdemli meg és hogy
nem jól, tát helytelenül jársz el.
Szíves üdvözlettel
Papa

4494 c 25 – 1108/22

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1911 Nov. 17

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam – nagyon köszönöm szíves jó kívánságaidat, jól vagyok és meglehetősen megelégedve magammal.
A Könyved megjelenésének igen örültem, szép a kiadásban is. Hogy 500 Márkát kaptál, az is örvendetes dolog, csak arra kérlek, hogy ezen összeget tekintsd a sajátodnak és ne költsd el olyan dolgokra, amelyek fedezése rám tartozik. Hozzá kell szoknod, hogy tőkéket kell gyűjtened és ehhez első sorban azon pénzeket használd fel, melyeket honorárium gyanánt kapsz.
A La Lecture hozzánk beérkezett – Miát megkértem, hogy küldje utánad a példányt. Balázs Béla miatt beszéltem Gajárival, aki nagyon fontoskodik – már megreklamáltam a válaszát és erre megígérte nekem, hogy informálni fogja magát és az ügyet a legnagyobb jóakarattal fogja kezelni. Mihelyt megtudok valamit tőle, azonnal értesítelek

szonkat – a tegnapi nap eseménye volt, hogy elmentem Popperékhez (Mandl Ottó levele alapján) és beszéltem velük Bé miatt. A vártnál még rosszabb fogadtatásban részesültem – az öreg nem ismer el semmi kötelezettséget és tagadja Léo akaratát ebben ez irányban, de ha meg concedálja is, hogy Léo ezt kívánta volna, ő nem hajlandó ezt respectálni; mert első sorban Bé nem beteg, nem örökölte Léotól ezt a halálos kórt, szülei jó módúak, ő informatiót szerzett be Schimmelpfengnél és azt írják azok, hogy az öreg még hitelképes is – másod sorban pedig Bé oka, hogy Léo ily korán meghalt, mert ő czipelte Berlinbe és az ő kedve miatt élt Léo olyan irrationális módon. Bé tudta, ő, az öreg Popper mondta neki, hogy Léo nagy beteg és hogy házasság ki van zárva – ha tehát Bé ennek daczára tartotta a közösséget, eljegyzést, magának tulajdonítsa minden következményét cselekedeteinek. Ő megtagad minden kötelezettséget – ha Bé nyomorban lesz és hozzá fordul, akkor lehetséges, hogy segít rajta. Én természetesen nem szóltam arról, hogy mi rendszeresen támogatjuk Bé kisasszonyt,

MTA FIL
Lukács

ctak arra szorítkoztam, hogy melegen ajánlottam Popperéknek, gondolják meg a dolgot, mert minden tisztességes emberre nézve léteznek kötelezettségek, melyek erősebb alapon nyugodnak, mint a jogi adósság. Azonban nem hiszem, hogy az öreg engedni fog, mert reám azt az impressiot teszi, hogy Leo halálánál azon körülmény neki most a legfontosabb, hogy megszüntek a Leora költött kiadások. Olga sem jobb – a Popper Vilmos feleségének egy Béhez intézett, de a czimzetthez nem jutott sentalis levelet mutatott nekem, melyből azt vettem ki, hogy Popperék már szeptemberben sem küldöttek pénzt Bének, amit azonban biztosan nem tudok. A beszélgetés folyamán az öreg felemlitette, hogy Leo meghagyott neki valamit, ami veled összefügg – én eleinte azt hittem, hogy a Bének küldött pénzekről lévén szó, odavetettem, hogy kizártnak tartom, hogy veled erről tárgyalni lehetne. De azután az öreg kikottyantotta, hogy te Leonak ezer koronát adtál kölcsön, melyet vissza akar neked fizetni. Ha te is úgy gondolod, legközelebb az öregnek megmondom, hogy fizesse nekem vissza ezt az összeget, te Bének fogod megküldeni és

IRT. Arc.

ezzel kapcsolatban azt is megmondanám neki, hogy te, illetve én Benék eddig is küldöttünk havonként segélyt és ezt folytatni szándékozunk mindaddig, míg Bé fel nem gyógyul és ennek folytán nélkülözheti a támogatást. Ha Popper megmarad eddigi álláspontján, én ridegen kijelenteném neki, hogy én a magam részéről megszüntetek vele minden érintkezést és mi ketten nem ösmerjük tovább egymást. Gondolom, szegény Micike hozzád akar fordulni, hogy mit tanácsolsz neki, mitévő legyen ő ezen esetben. Én azt hiszem, hogy neki ezen rupture esetén sem kell levonni azt a consequentiát, hogy megszakítja a maga részéről is az érintkezést – Cello órákat ő egészen nyugodtan vehetne az öregnél – hisz meg fizeti és sem ennél az embernél az egyedüli fontos.

Mandl Otto levelére csak válaszod beérkezte után fogok felelni, amint hogy Polányinak is csak leveled vétele után fogom intervenciónk szomorú eredménytelenségét jelezni.

Sok szeretettel ölel és csókol apád

Mellékelten a Deutsch czég ügyvédjének levele

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Monsieur

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr Georg de Lukács,
Pension Consigli; Via dei Robbia 54

Firenze

Italie

Laut 25 nov 08/23

FIRENZE
21
A 11 - 1
5
(CENTRO)

LUKÁCS JÓZSEF

116

1911 nov. 17.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1911 XII/31

Kedves Gyurió fiam — Ne neheztelj, hogy oly régen nem írtam és hogy már a második leveled befutott, mielőtt az elsőre válaszolhattam volna. De az utóbbi időben igazán nagyon be voltam fogva és egy ritkán tapasztalt lustaság vett rajtam erőt, melyet önön magamnak nem tudok megbocsátani. A mi a te egyetemi dolgaidat illeti, nem tehettem lépéseket, mert Alexander elutazott és csak január 20-ika táján jön haza — akkor én Cap Martinban leszek és miután biztosra veszem, hogy eljösz hozzám, majd akkor ezt a fontos ügyet minden részletében meg fogjuk egymással beszélhetni. Január 10–15-ike körül szándékozom lemenni és kérlek, ügyeidet úgy beosztani, hogy szabadságomat veled együtt tölthessem, vagyis, hogy te hozzám eljöjj Cap Martinba. A pontos napot, majd megírom — csak te írd meg nekem mielőbb, hogy számíthatok-e biztosan reád, mert szeretnék úgy szobákat rendelni, hogy egymás mellett legyünk, mint 1910-ben, ami nekem legalább nagyon kellemes volt, ha másért nem a balkon miatt. Remélem, hogy ebben a dologban nem érek csalódást, illetve, hogy

módodban érzem, ezt a pár hetet velem töltem.

A Pester Lloydban megjelent cikked nagyon tetszett és sok örömet szereztél vele nekem — nagyon büszkévé tett a Paul Ernst rövid kis ismertetése — idecsatolok egy levelet Morawitztól, melynek szintén nagyon megörültem.

Nem egy nagy sikátk és tündér, de most már fenn kell tartani vele a jó viszonyt, mert ha nem használhat is, ártani árthat. A Nord und Süd első száma sok szép nevet hoz.

A Szellem-mel mi van fiam? Megfeledkeztél, hogy szives örömmel vállaltam a nyomtatási és esetleges egyéb költségeket?! Azt hiszem nem jól tennéd, ha megengednéd elaludni ezt a folyóiratot, amely talán mégis tért hódít, ha módjában lesz, egy bizonyos időn át fentartani magát. Gondold meg a dolgot és hallgass ez egyszer is apád tanácsára.

A mit Béről irsz nekem, teljesen találkozik nézetemmel — csúnya dolog volna, abba hagyni a támogatást és én szivesen folytatom addig, míg szüksége lesz reá szegénynek. Egyszer

MTA FI
Luká

ugy látszik mégis félnek a korbácstoltól és küldik a pénzt! Az öreg nekem 1000 Koronáról beszélt, meg találhatod – gondolom – ezen összeg felemlitését illető leveleimben és én azt hiszem, jó lesz, neki ezen összeget megnevezni. Ha nekem megadja – jó, ha nem, wird Gott auch ein braver Mann bleiben – én minden esetre folytatom a küldeményeket, míg Bé egészsége állapota megkívánja.

Most már csak azzal a kívánsággal zárom soraimat, hogy a jövendő év hozzon neked jó egészséget, munkakedvet, és lehetőséget és szerezzen nekem annyi dicsőséget, amennyiről én álmodozom. Kedélyednek pedig meg nyugvást és szívednek annyi boldogságot, amekkorát és oly tartósat, mint neked kívánja szerető

apád

L. INT.
s Brc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1911 decz. 3án
Vasárnap

Kedves Gyurim — Csak ma irhatok, mert ma beszéltem Popperékkel. Mutatott egy vevényt, hogy 27én elküldött Bécsbe 200 frankot (kérésemre a mult látogatásom hatása alatt) és miután én neki megmondtam, hogy tőled tudom, hogy B. tényleg beteg és szülei vagyontalanok — hogy biztosan tudom, hogy csak 5000 Korona nyugdij fölött rendelkeznek, hogy te igenis Leo tudtával B támogattad 1000 Korona erejéig (kiváncsi vagyok, hogy vissza fogja-e téríteni, mert ma már erről nem szólt) és hogy én is már régóta támogatom B. (a miről Leo tudott és minek nagyon örült) és fogom a jövőben is támogatni — az öreg becsület szavára fogadta, hogy B anyagi támogatását folytatni fogja és erejéhez képest nagyobb összeggel is. Én ismételten hangsulyoztam, hogy Leo kívánsága az eredetileg neki szánt 1000 Korona átutalására irányult, de nem

hiszem, hogy az öreg erre rászánná magát – ellenben meggyőződésem, hogy tőlem való féltében havonként 2–300 frankot el fog küldeni. Olga váltig állitgatja, hogy B. nem beteg. Nem tudom, meg vagy-e az eredménnyel elégedve – én többet nem birtam elérni. A B. havi segélyére nézve pedig úgy fogok cselekedni, amint azt te kivánod, kedves kis fiam.

Mici minden kivánságodat teljesitette és holnap ő is irni fog neked.

Stein házában Berlinben megfordultam – nagyon kietlen egy vidék.

Az itteni egyetemi dolgokra nézve nem tudok tanácsot adni – ha gondolod, hogy lehet célja, a pozsonyi egyetemre egy cathedráért pályázni (Schwarz Gusztáva mai Pester Lloydban ugy vélem Bandi érdekében

MTA FIL
Lukács

irta a cikkét, melyet figyelmedbe ajánlok)
mondd meg – én a magam részéről szívesen
megteszek mindent amit kívánsz – de ha egy
gondolod, hogy jobb nem törődni vele, az ellen
sincs kifogásom. Ha később akarni
fogják, itt is, talán Németországban is elér-
heted majd célodat.

Balázs Béla miatt Gajárit egyszer meg-
kértem – egyszer intettem – többet nem
tehetek. Ha kívánod és Balázsnak szüksége
van rea, szívesen rendelkezésére állok.

Elek Pál is, Jellinekék is teljesen
lenkott emberek. Nagyon örülök nekik,
nem károkaimból, hanem azért, hogy most
már a becsületes emberek is emelt fővel
járhatnak, kelhetnek; nem kell nekik
szégyelniök, hogy – ügyetlenek. Ha majd
együtt leszünk, többet fogok mondhatni.

Bélyegek gyűjteket Sándortól – írd
meg, kérlek, hogy kinek küldjem, ha egy

. IRT.
Arc.

bizonyos mennyiség meglesz.

A 20ik századdal neked talán igazad volna, ha nem lett volna nekem személyesen is egy kis okom arra, hogy Jászi úr orra alá egy kis borsot törjek. Nem sajnálom, hogy kiléptem, mert én akartam, hogy Jászi tudomást nyerjen, hogy *én* saját személyemben érzem magamat *általa* megbántva. Nemcsak te reád, hanem reám való tekintetből sem szabadott volna Jászinak megengedni, hogy az ő lapjában rólad – nem egy rossz kritika, mert ehhez mindenkinek souverain joga van, hanem bántó és személyesen gúnyoló megjegyzések jelenjenek meg. Ezért akartam én ennek a hálátlan bácsinak megmutatni, hogy sértve érzem magamat. Te azért végig vághatsz ostoroddal rajta, ahányszor akarod.

Édes kis fiam, most búcsúzom tőled meleg szeretettel és üdvözöllek sok jó kívánsággal, Apád.

Irj nyájan a napokban Mamának!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Monsieur

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

123

le Dr Georg de Lukács
Pension Consigli, Via dei Robbia 54

Firenze

Italie

LUKÁCS JÓZSEF

RENSE
5
12 - 11

1911 dec. 3.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1912 február 14ⁿ

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyurium – Örömmel értesültem hogy rendben vagy Firenzeben és remélem, hogy legalább oly szép időd van, mint nekünk itt Budapesten, hol a legnagyobb munka közepette nagyon jól érzem magamat. Itthon mindent rendben találtam – csak a viszony Mici és Méltiék között nagyon erősen kenvedett távollétemben – nagyon dolgozom, hogy javitsam – remélem sikerülni fog. Mia végtelenül örvend a lehetőségnek, hogy tavaszszal lehet Firenzébe és gondolom már irt is Ritoók Emmának e miatt. A könyved 7 példánya megérkezett – 1 az enyém, 1 Micié és 1 Rózsihoz ment, úgy hogy még 4 példány van. A Franklin azonkivül nekem ide is küldött egy tagpéldányt, melyet Ullmann Adolfnak adtam.

Alexander Bernáttal még nem beszélhettem, mert vasárnap nekki kis fahrtny

közgyűlése és banketje volt — remélem jövő vasárnap fogok vele beszélhetni és akkor referálni is fogok néked. Mit mondasz hozzá, hogy most a Mágnás Politikusok mennyire foglalkoznak irodalommal. A Kisfaludy bankettben Apponyi – Tisza stb. Szládits Károlyt meg fogom kérni, mondja meg Tiszának, hogy ki az idei Kisfaludi társasági kiadvány Lukács György nevű szerzője.

Singer Zoltánnal érintkezésbe léptem és azt hallottam tőle, hogy Stein beküldött neki egy 600 soros tárczát, melyben többek között rólad is szó van. Hogy ezt közölni fogja-e vagy nem, az még nincs eldöntve, de örömmel hoz egy tárczát a könyvedről Dr Eislertől – csak küld meg neki a könyvedet és mond neki, hogy írhat. Én már megrendeltem egy kötetlen példányt (mert itt raktáron nincs) és ha kívánod írok is Dr Eisler-nek,

MTA FIL.
Lukács

de úgy hiszem, hogy szebb és jobb volna,
ha te írnál Dr Eisbernek és én innen azt
a könyvet küldeném neki a lattására.
Írd meg, kérlek, hogyan döntöttél, hogy
tudjam magamat ehhez tartani.
Spitzmüller-rel beszéltek, mihelyt Bécsbe
megyek a Neue Freie Presse és az Oester.
Rundschau miatt.
Szívből és szeretettel üdvözöl Papád

Vedres itt van és ma
délben nálunk volt.

INT.
Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

BUDAPEST

Signore

Dr George de Lukács

Pension Consigli, Via dei Robbia 54

Firenze

Italie

Lnn125 - 1108/26

FIRENZE
16
12
18

LUKÁCS JÓZSEF

1912 febr. 14

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

1912 febr. 18án

Kedves Gyurim. Ép most jövök Alexander tanártól, ki igen kedves és úgy hiszem őszinte volt. Előbb a kevesebb fontosságú dolgokat: Ő maga említette, hogy most olvassa a könyvedet, mert írni akar róla – én írjak nyugodtan Vargha Gyulának (amit meg is tettem) és ő szombaton beszél is vele.

Nem tartja lehetetlennek, hogy Pozsonyba kinevezzenek tanárnak – Révész nem pályázik, de ha tenné is, csupán az ő speciális szakmájára szorítkoznék, úgy hogy minden versengés kizárt. De mégis biztosabbnak tartaná, ha te nem egy bölcsészeti, hanem irodalom-aesthetikai tanszékre pályáznál, mert ebben nem volna versenytársad, vagy legalább is nem olyan, ki komolyan számba jöhetne, míg a bölcsészeti széken Pauler concurrentiája még akkor is előállhatna, ha ő időközben meghívást kapna Kolozsvárra (ami eddig még nem történt meg) és azt el is fogadná, mert ez esetben is módjában volna, a Ministeriu esetleg keresztül vinni, hogy helyezze vissza

Pozsonyba. Alexander úgy tudja, hogy Pauler mindent elkövet, hogy a kolozsvári tanszék kérdésében nem történjék döntés, míg a pozsonyi egyetem ügye nem intéztetett el. Eddigelé sikerült ez neki – hogy meddig az annál kevésbé tudható, mert Pozsony ügye is még hosszu időkre nyulik ki. Eddig csak a törvény javaslat van benyujtva – még tárgyalásba nem vették. Ha az idén letárgyalják (a mi nem nagyon valószinü) 1913 szept. nyilnek meg az orvosi és jogi facultás – úgy legjobb esetben még legalább 2 év kérdése a filosofiai facultás, – de ő úgy véli, hogy 1915 előtt alig kerül rá a sor. Alexander tehát azt hiszi, hogy minden körülmények között nagyobb chanceok vannak az aesthetika – irodalmi tanszékekre való aspiratióknál, már csak azért is, mert a Minister képtelen lenne a budapesti facultást megkerülni és biztos hogy az irodalmi tanárok Beothy és a többi ajánlanak, míg Medveczky és Pauler filosofusok tudja Isten minő véleményt terjesztenének fel. – De mind ezektől

MTA
LK

elkerülhetetlen, kikerülhetetlen, hogy előbb a budapesti egyetemen mint magantanár habitilálva légy, mert a docentura nélkül alig volna kilátás az egyetemi tanárság elnyerésére. Ezért ő ezt tartja most a fontos és sürgős dolognak. Felolvasott nekem egy § (azt mondta, most véletlenül bukkant rá) mely szerint a te esetedben nem kell 2 évet kivárni, minek folytán te már most márcziusban, vagy szeptemberben újólag folyamodhatnál. Szerinte most kétségtelen volna a dolgod, mert a könyved is már megjelent és a hogy ő arról írni fog, az sem lesz jelentéktelen – de azonfelül ő előzetesen biztosítaná magának Petz Gidát és társait. Ő ezt a modus procedendit ajánlja és azt mondta nekem, hogy még neked is erről direct írni fog. Nem sokat bízom magamban, de az az impressióm volt, hogy őszintén érzi azt, amit mondott. Én iparkodtam, neked híven referálni – gondold meg a dolgokat, kedves fiam, talán megérdemli, hogy egy pár napra haza jösz és magad tájékozod magadat, hogyan, miként állanak

FIL. INT.
[...]ács Arc.

igazán a dolgok.

A Neue freie Presse szombati számában volt egy tárcza Paul Ernst-ről, amelynek én nagyon örültem és melyet ezért neked is küldök; most ez egyszer te is fogsz örülni ennek a lapnak, amely különben egy pár nap előtt Windelband-tól hozott egy tárczát a „Mystik"-áról.

Nagyon szeretnénk már valamit hallani felőled – Rikki ma elmegy egy párhétre Sofiába. Ma születésnapja volt.

Szeretettel ölel és csókol apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Signore

Dr George de Lukács,

Pension Consigli, Via dei Robbia 54

Firenze

Italie

LAVL25-1108/

MAGYAR KIR. POSTA 10 FILLÉR

MAGYAR KIR. POSTA 10 FILLÉR

MAGYAR KIR. POSTA 5 FILLÉR

FIRENZE (CENTRO) 2 2 12

LUKÁCS JÓZSEF

1912 febr. 18.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LLVVL 25-1108/28

Budapest 1912 május 28

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam – tegnap vettem kedves leveledet és ma kártyádat Balázs Béla ügyében. Ennek érdekében én már vagy 10 nap előtt irtam Bárczynak, ismételten felhivám figyelmét ennek a dolognak a kedvező elintézésére és arra, hogy vagyon lekötelezne vele. Remélem, hogy betarthatja igéretét.
Heidelbergben talán jobban érzed majd magadat, ha megismerkedtél a mérvadó emberekkel – reménlhetőleg találkozol oly egyéniségekkel is, kikkel teljes mértékben tudsz érintkezni és a kik veled együtt éreznek és gondolkoznak.

Pályázol a „Kant Gesellschaft" díjára?

A politikai viszonyok nálunk, azt hiszem Tisza fellépésére folytán javulni fognak. A választó reform ügye is haladni fog, miután Justh nagyon olcsón árulja már az „általános titkost". A csütörtöki demonstratió a „socialista vezérek" lelketlenségének, a jentekki a munkaadók embertelen szamárságának volt köszönhető; mindkettő hibázott, de most az egyszer Kunfiék voltak a nagyobb bűnösök, mert minden alapos indok nélkül kiszolgáltatták a szegény népet a napi politika értéktelen taktikája érdekében.

Szívből üdvözöl szerető apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Telegramm-Adresse:
BRISTOL, KARLSBAD.

HÔTEL BRISTOL

KARLSBAD, VI/7 1912

Kedves Gyuri fiam – ma reggel érkeztem ide és mindjárt írok, hogy ismerd címemet és adhass hírt magadról. Balázs Béla kineveztetését megsürgönyöztem neked – nagyon örülök hogy Bárczy is, Déry tanácsnok is szavának állott és így barátodnak anyagi sorsa biztosítva van. Kaffka Margit is kineveztetett. A politika nálunk gyalázatos – de az én meggyőződésem szerint Tisza István hazamentői cselekedeteket művelt és mégis csak az egyetlen embernek bizonyult, kinek elvei, meggyőződései vannak és kinek elszánt bátorsága is van, ezen meggyőződéseiért hírnevét és életét kockára vetni. Mert életével folytan játszott és játszik tovább is; hisz nem tudhatta, hogy az ellenzék Andrássy, Apponyi, Justh, Holló, Károlyi és tutti quanti csakis poltronokból áll, akik (Andrássy kivételével, aki teljesen távol tartotta magát és utólag mindkét felet elítéli, de egy szóval sem mondja, hogyan csinálná ő a dolgokat, hanem vigasztal bennünket azzal, hogy – ha kialakul és kitisztul a politikai helyzet – majd ismét felveszi politikai működését) nem is lőhették

MTA FIL
Lukács

elég ügyesen, hogy örülnek az erőszakon, melyet elkövetnek rajtunk, minthogy így martyroknak mutatkozhatnak be a nagy közönségnek. A socialista vezetőknek is megjött végre a jobb érzük, hogy nem viszik a szuronyok elé a szegény munkásokat a Justhék kedvéért, akik őket folytan elárulják. Biztos tudomásom van róla, hogy a legszükségesebb törvényhozási teendők elvégzése után a házat novemberig elnapolják és a megnyitás után az <u>első</u> törvényjavaslat, melyet benyujtanak, a választási reform lesz. Tisza mégis egy providentiális férfiu — nagy és jelentékeny. De én csak azért irok politikáról, mert a ház letárgyalta a pozsonyi egyetem dolgát is és eszerint a te jelölésed actualissá válik, ámbátor Zichy Minister a bölcsészeti fakultás felállitását csak egy pár évre helyezte kilátásba. Várom erre vonatkozó nézeteid nyilvánitását — nem hiszem, hogy elkésnénk, ha várunk, míg a nyár lezajlott. Csak azt az egy megjegyzést koczkáztatom, hogy egy pozsonyi professurát véleményem szerint egy német magántanárság jobban segitene, mint egy budapesti docentura. De hisz ezeket neked jobban kell tudnod és tudod, hogy én ugyan arra fogok törekedni, amit te kivánsz.

. INT.
Arc.

Nagyon szeretném, ha megtudhatnék valamit ottani életedről, illetve élményeidről – nem hallottam semmit, sem tőled, sem mástól.
Fürst Clara velem jött Bécsig, azután tovább ment Freiburgig. Nagyon szeretné, ha elmennél hozzá. Én az ő visitjének nagyon örültem, Mici is.
Hozta az Oester Rundschau a czikkedet?
Bloch barátad ott van Heidlbergben?
Meleg szeretettel üdvözöl és ölel
apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Karlsbad, 1912 VI/13

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam – csak ma jutok hozzá, hogy érdemben válaszoljak 8-áról kelt leveledre. Micitől tegnap kaptam hírt; értesít, hogy Vedres elkészült a Bebi relief-jével és hogy sajnálatára elutazott. Arról is ír, hogy Kikivel van egy pár elintézendő ügye és hogy ha haza jövök majd egy nagy „kibeszélést" kell tartanunk vele. Hisz majd meglátjuk, mi van e mögött, de én sejtem, hogy ezzel függhet össze, hogy Neked már régebben nem írt. Nem kell külön kérnem, hogy ezen bizalmas közlésemet csak annak tekintsd és Micinek ~~nem~~ említsd közlésemet – nem szeretném, ha elvaditanám vallomás tétel dolgában – hisz úgy is túl elzárkozott.

A te dolgaidról én nem szóltam

és nem szóltak senkinek – Mici sem – és természetes is, hogy nem szólunk, hisz nincs is miről. Nekem különben nincs kifogásom a te felfogásod ellen, hogy Németország vagy Magyarország – sőt, hogy lásd, mennyire tudom méltányolni a te kivánságaidat, szivesen látnám, ha módodban volna Németországban letelepedni; mert utóvégre mégis csak az a fődolog, mit tartasz te magadra nézve jobbnak és szebbnek és megfelelőbbnek.

Én itt most jól érzem magamat – csak az időjárás rossz.

Egy ismerősöm, akihez egy pár hónap előtt egy Maillol szobrocska miatt fordultam, az itt csatolt levelet kapta – én a „statuette en bronze" 700 frtos ügyre reflectálnék. Alkalmi

MTA I
Lukác

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1912 VII/24

Kedves Gyuri – ma csak arról akartalak értesíteni, hogy a Budapesti Közlöny mai számában Dr Pauler Ákosnak a Kolozsvári egyetemre bölcsészeti tanárrá való kinevezése jelent meg. Gondolod, hogy ez által szabaddá vált az út arra nézve, hogy én lépéseket tehessek, illetve tétessek Zichy Jánosnál a Pozsonyi egyetemhez való kineveztetésed érdekében az ott felszabadult philosophiai tanszékre – mivel támogatnám ezt és

hogy most történjék-e ez, vagy rá ér-e ősszel (most alig van valaki itthon).

Remélem, jól vagy, kedves fiam és jól fogod magadat érezni a szép északi tengeren.

Szívből üdvözöl és csókol szeretettel

apád

LGYL 25-1108/31

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1912 aug. 1

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK
IGAZGATÓSÁG

Kedves Gyuri – Ma vettem kedd-i leveledet és amennyire el birtam olvasni, azt vettem ki belőle, hogy addig, amig a Heidlbergi dolog el nem dől, nem kivánsz Brosany miatt lépéseket tenni. Ezt – tudomásul veszem és ahhoz jogom tartani magamat. Különösen abban az irányban, hogy a Heidelbergi dolgot feltétlen titokban tartom. A másik dolog a butorok dolga – ebben nem osztom véleményedet: ha magdan eldől-nek azok a kérdések, amelyek egy el-helyezkedéssel összefüggnek, majd akkor kiegészittheted a butorzatodat azzal, amire még szükséged lesz. Ma Vedresék értenek is a dologhoz, jobban mint te, mégis nehéz, téájuk bizni a beszerzést, a te közre-működésed nélkül és én nem is hiszem, hogy Vedresék vállalnák-e? Aztán, az ellátás kérdése is – ha jól vagyok

informálva, még most sem érkezett ide egy láda könyv és egy kézi táska – már most hogy nézne ki egy ügy, amely egyedül kedvesékre volna bízva?! Azt hiszem, jobb, ha ezt el fogod intézni, amidőn a dolog actualis lesz.

Ma kaptam az Osters Rundschau egy augusztusi számát, amely a te könyvedről egy kritikát közöl. Megküldjem? vagy megkaptad? A te czikkedet még nem láttam benne, már előbb hozta? vagy még nem?

Sok ma a dolgom, azért csak ennyit. Üdvözlöm mindnyáját – apráját, nagyját. Szeretettel ölel

Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1912 VIII/13

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri – mindkét leveled előttem fekszik – az utóbbira azon megjegyzésem, hogy tárgyilagosan talán egészen igazad van, hisz én is azt táviratoztam és írtam Mamának, hogy maradjon nyugodtan ott és jöjjön veletek együtt haza, mert én is attól a gondolattól vagyok uralva, hogy csupán egészen külső indokok azok, melyek Mamát arra késztették, hogy hazajövetelével demonstráljon – de nem bírom eltitkolni abbeli érzésemet, hogy subjective nagyon kevés szeretet és kímélet beszél soraidból és ha gyakorlatilag ezt éreztettétek Mamával, akkor nem csodálom, hogy nem volt kedve ott maradni. Én úgy hiszem, hogy ilyen [illegible] inkább lehet eloszlatni kedves előzékenységgel, mint rideg elutasítással.

És én Mia leveléből, de Mamának türgőinyeimet igazoló lemondó levelének tenorjából is azt következtetem, hogy itt bizony mindkét részről történtek hibák, az ő részéről a főhiba felfogás dolgában, a ti részetekről taktikai hiba az ellensulyozás mikéntjében. De most már remélem, hogy szent lesz a béke, legalább míg hazajöttök. —

Egy láda könyv Heidlbergből megérkezett, de az hozzánk volt czimezve és én Klein J. D. érdszerdes szállitónk által hozattam haza. Most ezenkivül egy láda Ullmann és Seligmann czimére is? Ha igen, ird meg, hogy megredamál-hassam.

Nagyon érdekelne, ha beküldenéd nekem a Heidlbergből kapott leveleket elolvasás végett — nem akarok remé-

nyeket

nagyobb mérvben táplálni, mint te akarod,
de azért ezek a dolgok mégis érdekelné-
nek, amint hogy annak idején nagyon
érdekelt annak a berlini hölgynek a levele,
akiről azt mondtad nekem, hogy könyved-
ről a Frankfurter Zeitungba fog írni. Meg-
tette? és igaz, a Logos tett említést
könyved megjelenéséről? Igazad van, ha
azt véled, hogy Heidelbergben nagyobb ér-
deklődéssel és melegebb rokonszenvvel
találkoztál, mint Budapesten – de ha egészen
igazságos akarsz lenni, valld be magad
előtt, hogy voltál-e igazán valakivel
szemben itthon annyira kedves és előzékeny,
mint bizonyára és kétségtelenül voltál
azokkal szemben, kikkel Heidelbergben
érintkeztél. Azt fogod mondani, hogy
azok más valeurök mint az itthonbeli
emberek – megint igazad van, csak elfelejted
hogy ez a <u>te</u> véleményed, lehet a jogos vé-
leményed, de

FIL. INT.
ács Arc.

nem az övéké — nem a budapestieké, kik
igényeikben ép oly követelők, mint azok
akiknek ehhez való jogosultságuk a saját
értékeikben, nem külső positiójukban gyö-
kerezik. Az összehasonlításnál ezt
nem szabad figyelmen kivül hagynod.

Az Oest. Rundschaunál Mohrowitz annak
idején Leopold freiherr von Chlumecky-vel
beszélt — azt vélném, nem volna most
opportunus a kéziratot visszakérni —
hagyd most már az ügyet elintéződni magá-
tól, úgy ahogy és ne avatkozzál bele.

Mit csinál Baumgarten barátod —
veled van Scheveningben?

Ma este kimegyek Rózsikoz Budára,
aki nagyon boldog a bubijával — de még
is szenvedett érte szegény bőségesen.

Üdvözlet mindnyájatoknak —
Szeretettel ölel
Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Monsieur

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

278

LHL 25 – 1108/33

Dr George de Lukács
Grand Hôtel
Scheveningen
Holland

912 AUG 13 E 9

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1912 oct. 21/22

Kedves Gyuri — ma reggel vettem
tegnapelőtti leveledet, és iparkodam megtalálni
magamban az összefoglalási képességet, hogy fejte-
getéseidre kellőképen válaszolhassak. Előre bocsátom
hogy leveled nekem egy nagy lelki fájdalmat okoz oly
nagyot, hogy fizikaivá válik. De erről nem tehetsz,
mert nem tudod mérlegelni, hogy az én életemben mit
jelentesz te nekem, tehát erről ne essék több szó.
Csak arról akarok beszélni, hogy milyen nagy mér-
tékben állsz annak az embernek lelketlen befolyása
alatt, kinek lehetetlen jelleme és kívánságának
be nem teljesülésénél tanusitott eljárása még nekem
is nehézzé tette az indulgentiát. És mert mi nem
tudtuk bevenni az ő különlegességeit — te ahelyett,
hogy gondolkoznál egy kicsit a dolgok felett a más
emberek szempontjából is, egy conflictust construálsz
ott, ahol erre senkisem gondol. Ez talán onnan
származik, hogy eddigelé minden óhajod, kívánságod
teljesült, ha tőlem függött, tehát abba a gondolatba
élted magadat, hogy ennek mindig és mindenben
így <u>kell</u> lennie — nem tudod elképzelni, hogy te
kívánhass, igényelhess valamit, a minek a telje-
sülése akadályokba ütközik és ezért vagy most
annyira elkeseredve, ámbár tárgyilagosan arra
nézve semmi okod. Ahelyett, hogy meggondol
nád,

hogy magadat nem keveésbé, mint bennünket egy lehetetlen helyzetbe hoztál azáltal, hogy ily módon, ilyen vendéget hívtál meg, aki azonkívül még ilyen intranzingens módon viselkedett és igényeket támasztott, melyek teljesítése ellen fel kellett lépnem, nemcsak a saját magam érdekei, de az illető nő szempontjából is — és concedálnád legalább magad előtt, hogy nem helyesen cselekedtél: minden hibát reánk akarsz tolni, ami egy nagy igazságtalanság, mely nem méltó hozzád. Ez az ember úgy látszik olyan befolyást gyakorol reád, hogy elhomályosítja látásodat és eltompítja érzésedet. Megengedem, és már szó is volt róla, hogy te azon esetre, ha végleg itt letelepedsz, nem lakhnál nálunk otthon, hanem külön lakást vennél, hogy teljesen függetlenül rendezhesd be életmódodat. Megengedem mondom, hogy ez reád nézve jobb és kellemesebb lehetne és hogy ezt kívánod. De hogy ezt most ezen incidensből kifolyólag ilyen formában teszed szóvá, ez bántó és fájdalmas. Mert először ha külön lakásod lett volna, nem hívhattad volna meg ezt az urat egy olyan vendéglátásra, mint aminőt ő igénybe vett és kívánt vagy

MTA FIL. I
Lukács A

és másodszor mert igazán nem bírom belátni, hogy rövid idejü látogatásra, mint a milyenek mostani tartózkodásod is volt, nem érezhetnéd magadat jól velem és körünkben, akármilyen „exaltformund" is az életfelfogásod; amihez szintén kétkedő fér, hogy helyes-e, nem a mi hanem a te saját magad szempontjából. De e fölött nem akarok veled disputálni, mert érzem, hogy a dialektikám ehhez túlgyenge — csak a szeretet hangján tudok megszólalni, amidőn óva intelek, hogy ezen magadbazárkózás hajlamaidnak ne engedj annyi erőt magad fölött, denn wer in der Einsamkeit sich ergiebt, ist bald allein — ezen Goethe mondás egyike a legigazabbaknak és nem jó, semmi irányban és tekintetben nem lehet jó, hogy az ember kiközösítse magát, még pedig azok köréből is, akikről tudja és érzi, hogy neki jó emberei és szeretettel veszik körül.

Nagyon jól tudod, hogy én milyen érzéseket táplálok veled és Micivel szemben — nagyon jól tudod, hogy én soha hálára nem reflectáltam, és nem is akarok reflectálni és mégis volt szíved hozzá, nekem magyarázni akarni, hogy mifele szeretettel viseltetsz irántam és differenciálni a hálaérzet különféle válfajai körül. Nagyon

L. INT.
s Arc.

fájlalom, hogy ennek az Uraknak a szerencsétlen szereplése képes volt megrontani benned annak a feltétlen harmoniának érzületét, mely eddig közöttünk fennállott és mely neked épúgy is becsületedre vált, mint nekem végtelen boldogitást jelentett. Nagyon szeretném hinni, hogy ezen eltévelyedésed csak pillanatnyi és hogy rövidesen helyreáll közöttünk megint az a kölcsönös benső megértés, mely kételyt nem tür és félreértést nem ismer. Micinek beérkezett leveledet és válaszomat megmutattam.

Szeretettel üdvözöl apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Georg von Lukács

Heidelberg

Uferstrasse 8a

L4YL25-1108/34

LUKÁCS JÓZSEF

1912 okt. 21/22.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1912 november 12-én

LKL 25 - 1108/35

Kedves Gyuri fiam — Ne neheztelj, hogy múlt-kori nagy leveledre még nem válaszoltam eddig — sokféle, üzleti mozgalom szülte praeoccupatió, de azonfelül Jánosi esete is gátolt abban, hogy nyugodt, levélirási hangulatba jöhessek. Jánosinál nagyon bosszantott, hogy gyáván, megfeledkezve kötelességéről, a veszély órájában otthagyta vállalatát és másokra ruházta a gondot, az üzlet érdekei fölött őrködni. És hogy ép az én fiam volt az egyetlen, aki otthagyta Konstantinápolyt — képzeld, hogy hatott ez az én ambitiózus lelkemre. De hát mit tegyek, Jankó ezt nem érti és most itthon nyugodtan él egészsége helyreállításának, a mely — az igaz — megrendülve látszik, mert egész nyáron át maláriája volt, mely gyomrát és idegeit megtámadta. Majd megint más elhelyezéséről kell gondoskodnom — Klein collegám befolyásától jól lesz, ha kipa-barítom. Remélem, sikerülni fog.

Ma, hogy Mici születésnapjának évfordulója egy bizonyos emelkedett hangulatba hoz, igazolom leveleidnek vételét és kijelentem, hogy némely fontos irányban oly magyarázatokkat találok benne, melyek egészen kiegészítenek – más irányban pedig semmiképen sem bírok arra az álláspontra helyezkedni, amelyet például életberendezés és életvitel tekintetében elfoglalsz. Magad mondod, hogy ez egy oly kérdés, melyet egy levél keretében elintézni nem lehet; talán sikerül „von Auge zu Auge, von Mund zu Mund" hogy más nézetre hozzalak – remélem, hogy magadtól fogsz eltávolodni ettől az aszketikus életfelfogástól, mert remélem, hogy az élet maga fog rávinni arra a tudatra, hogy az „élet" az élet javai között nem az utolsó és hogy amit te „lelki üdvösséged"nek nevezel, az is csak egy része, mondjuk egyik legfontosabb része, de nem egésze az életnek. Mondom, remélem, hogy magad

MTA F
Lukác

fogsz ebben a felfogásban változni — ha nem állana be ezen változás, akkor azt tanácsolnám, hogy kérzitsd elő magadat egy hosszabb párizsi tartózkodásra, mert akkor egy ilyen kis „Auszpannolás" nagy jó hatással lenne reád és egész fejlődésedre. De ez nem akar más lenni, mint egy tanács pro future, mert hisz tudom, hogy most Heidelbergi dolgok foglalnak el.

A „Nyugat" felekhy kritikáha nekem jól esett — várom az „Uj élet" és a Logos" számait, hogy azokban gyönyörködjem. Talán megtudhatnád annak a franczia Revuenek czimét, melyben könyvedről kritika megjelent, szeretném megszerezni.

Mi van Lorsy forditásával — még nincs meg? Azért kérdem, mert nem kaptam még tőled utasitást, hogy a forditási honorariumot neki megküldjem. Ki fogod nyomtattatni, mint „Manuscriptum ot."?

A mult hetekben egyik estén nálunk vacsorázott Balázs Béla és nagyon örültem neki.

IL. INT.
s Arc.

Úgy látszik, hogy existentiájának biztonsága nagyon jó hatással van fejlődésére és nagyon örülök, hogy ezen kedvező fordulathoz a magam részéről is hozzájárulhattam.

Mindenféle költözködési dolgaid remélem már rendben vannak és ideiglenes installatiód kielégitő.

A politika gyalázatos és károsítja gazdasági fejlődésünket. A keleti kérdés nagyjában megoldódott – másképen, mint az egész világ várta. Senki hitte volna, hogy a törökök ennyire kimerültek.

Szívből és szeretettel üdvözöl

apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1912 decz. 2

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

LLgL25-1108/36

Kedves Gyuri fiam – Vettem Nov. 26-áról kelt kedves soraidat és szives örömmel értesültem, hogy jól érzed magadat és jó dolgozó kedvedben vagy.

Kérdésedet illetőleg: A mint emlékszem Löser Ur a Hanadvölgyinél a Kronyachi műveken volt alkalmazva, mint a gyári könyvelés, illetve calculatio főnöke, de magasabb rangban, nem tudom biztosan, de ugy hiszem, igazgatói czimmel. Mi nagyon meg voltunk vele elégedve és én, ugy emlékszem, hogy tőlünk egész jó barátságban, teljes egyetértésben távozott, hogy Bendix Meyer Gleiwitzi kazan gyárában foglaljon el egy jobb állást. Ha jól vagyok értesülve Löser Ur még most is ezen állásban van, csupán főnöke változott, amennyiben a Oberschlesische Eisenbahnbedarfs Gesellschaft

vette meg az illető Meyer féle gyárat.

Rég történt dologról lévén szó, nem volna csoda, ha egyik másik részletben tévedtem volna – azt írom meg, amire emlékszem.

Ha nem csalatkozom, Meyerné itt is voltunk nálunk Budapesten vendégül – nővére Waldschinsky Ottokárnak, kinek Berlinben nagyon szép Képtára van.

A Bé ügyével ne törődjél tovább – én majd Polányi urat kérem magamhoz és vele fogom magamat informáltatni.

Vedres szállította a Bubi márvány relief-jét; nagyon szép és én a művésznek hálás vagyok, hogy oly gyönyörűen csinálta meg ezt a munkáját! – de különben ismered álláspontomat. Szóltál te annak idején Micinek? Talán nem volna rossz egyszer erre a dologra alludálni egy levélben.

MTA FI
Lukác

Itthon semmi ujság – csak politikai izgalom – lehet és nagyon szeretem hinni, hogy kittés megoldást találnak a kérdésekbe és hogy a háboru vészes következményeitől mentesitve maradunk.

Sok szeretettel üdvözöl apád

L. INT.
s Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1913 Febr. 6an

LUK 25-, 1108/37

Kedves Gyuri fiam – vasárnapi leveledet megkaptam – ma nálam járt Dr Vollacsek ügyvéd, kit megkerestem, hogy küldje el hozzám Seidler Ernőt pénteken délután; majd beszélek vele és amit megtehetek, meg fog részemről történni, hogy protegéd minél előbb jó állásba jusson. Remélem, sikerülni fog ez, mielőtt még Cap Martinbe utazunk, ahova 17én indulunk Bécsből. Addig is rémmódon vagyok elfoglalva, mérleg és egyéb ülések késő estig vesznek igénybe.

A Parthenon kritikája nagy büszkeséggel töltött
el és nagy várakozásokkal töltött el a Nouvelle
Revue czikkével szemben, amelyet még ~~még~~ nem
kaptunk meg. Hiába, úgy látszik, a culturát csak
a Culturás érti meg és reád (– jeune Autrichien?)
fontosabb a franczia tudosvilág nézete, mint
a mi tudósainké?! Olvastad a Lloydban Alexander
Bernát czikkét Rothhauser–Rutthay darabjáról
Metve a kritikusról?! Az ember könnyen kap-
hatott tengeri betegséget. Legközelebb többet
irok, ma csak igazolni akartam a Seidler levél
vételét. Szeretettel üdvözöl és csókol

apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1913 febr. 11

Kedves Gyuri fiam — Ma vett kedves soraidra csak röviden válaszolok — érdemileg Micihez hasonlóan csak Cap Martinból fogok írni, mert most itt rengeteg sok dolgom van. Ha Párisba akarsz menni, írj ide a bankhoz és az küldeni fog neked egy 5000 frkra szóló hitellevelet. Ennél az alkalommal küld be a banknak az idecsatolt két Speciment aláírásoddal, hogy majd Párisba lehessen továbbítani. A Heidelbergi hiteledet hagyjuk míg ott laksz érintetlenül — ha másfelé

Jognál menni, majd áthelyezzük. A Nouvelle
Revue Française kritikájából a legértékesebb a jegyzet
mely Andler tanulmányára vonatkozik. Úgy látszik
Andler tanár és a Parthenon nagyon nagy tekintély, s többi
talán azonos a német Logos rangjával. Mindenesetre
jól teszed Párisban Andler tanárt felkeresni —
Küldjek Párisba ajánlatokat? Moravitz Kiverest
ad. A lakásodat Heidelbergben megtartod? talán
a legjobb expediens volna. Vasárnap reggel utazunk,
Vasárnap Bécsben van dolgunk, kétfőn megy az Express
és 18án delben ott vagyunk Cap Martinban.
Szeretettel ölel és üdvözöl apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Uferstrasse 8a

Heidelberg

U4425-1108/38

MTA FIL. INT.
Lukács Archi

LUKÁCS JÓZSEF

1913 febr. 11.

Budapest 1913 II/15

Kedves Gyuri – mielőtt elutazom, kaptam a csatolt levelet, melynek tartalmából látod, hogy nagyon nehéz dolog lesz, Seidler Ernőnek állást szerezni. Rossz idők és rossz informatiók – ez több, mint amit könnyen lehetne leküzdeni. Én fel-szólitottam a fiatal embert, hogy ő maga is keressen állást és ha van valamerre kilátása, forduljon hozzám, Cap Martinba is, – ha módomban lesz, szivesen fogom protegálni. Ha visszakerülök haza, megujult erővel fogok utána látni, hogy állásba juttat-hassam. A Magyar Hirlap tegnapo

L. INT
s Arc.

Számában egy ügyes czikk jelent
meg rólad.
Holnap reggel megyünk
Bécsbe, onnan hétfőn tovább.
Remélem, mielőbb kapunk
hírt rólad.
Szeretettel ölel és csókol
apád

MTA F
Lukác

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1913 febr. 15.

Ujbányai Kőszénbánya
Orsova mellett.

Malomkőgyár Ujvidéken.

2901. SZÁMÚ POSTATAKARÉKSZÁMLA.

31-03) SZÁMU TELEFON.
112-63)

Beocsini Cémentgyári Unió
Részvénytársaság

EGYEDÜLI DISZOKLEVÉL AZ 1896 EZREDÉVES KIÁLLITÁSON
KITŰNŐ ANYAG, NAGYBANI TERMELÉS, VERSENYKÉPESSÉG, KIVITELKÉPESSÉGÉRT.

SÜRGÖNYCZIM: „BEOCSINI BUDAPEST."

ÉVI GYÁRTÁSI KÉPESSÉG: 2.500,000 MÉTERMÁZSA PORTLANDCÉMENT.
1.000,000 MÉTERMÁZSA ROMÁNCÉMENT.

Budapest, 1913. febr. 14.
V. Alkotmány-utcza 10.

Igen tisztelt Méltóságos Ur !

Bátor vagyok Méltóságoddal közölni, hogy S.....r Ernőről utólag még azon értesitést nyertük, miszerint nevezett a már korábban jelentett hátrányos tulajdonságán kivül - hogy t.i. lassu munkás - munkájában még rendetlen is, ugy hogy ebből kifolyólag el kell tekintenem attól, hogy nevezettel érintkezésbe lépjünk.-

Ajánlom magam

kiváló tisztelettel

[signature]

Méltóságos

szegedi Lukács József udvari tanácsos urnak,
a Magyar Általános Hitelbank igazgatója,

BUDAPEST.

MTA Fil. Int.
Lukács Arc.

BUDAPEST
913 FEB 15 E 11
4
LLaó.

Herrn

Dr. Georg von Lukács
Uferstrasse 8a
Heidelberg

LHCL5-1108/34

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

MÁB

1913 febr. 15.

Cap Martin Hotel
près Menton A. M.

Cap Martin 1913 II/25

Kedves Gyuri fiam – Nagyon örvendettem 20iki leveledből és ha csak ma válaszolok, azt érteni fogod, mert tudod, hogy itt az embernek semmihez sincs ideje, még azon levél írásához sem, amelyet szívesen megír. A kis S. Ernő érdekében meg fogok mindent tenni, ami módomban van. Hogy most nem mégy Párizsba, az nem baj – mész akkor, mikor neked jól esik és minden egyéb dolgaiddal gyárral. Én csak gondoskodni akartam, hogy minden rendben legyen, ha én nem is vagyok otthon. A Heidelbergi dolgokat intézd úgy, a hogy jónak látod és a viszonyoknak megfelelőnek – hogy Alexander tanárban tartod a lelket, az okos. Ha velem valaki rólad beszél csak azt mondom, hogy te most Német országban

MTA
Lu

dolgozol, mert ott jól érzed magadat de hogy ~~semmi~~ minden nemű hivatalos ambitió nélkül vagy és nem aspiralsz semmi nemű állásra – mert nem akarsz egyebet, mint tudományos czéljaidnak élni. Ami alapjában igaz is.

A Nouvelle Revuet én nem becsültem kicsire – csak talán azt vezetett tévútra hogy Berteaux oly nagy deferentiával emlékezett meg a Parthenonban megjelent tanulmányról és úgy állította oda, mint ami neked pozitiót adott a franczia irodalomban. Nagyon boldog lennék, ha egy czikked meg fog jelenni a Revueben, mert arról talán a mi rongyosaink is kénytelen kelletlen tudomást fognak venni.

A Magyar Hirlap azon számát, melyben rólad ír, kértem a Mamát, hogy küldje meg neked, remélem azóta már megkaptad.

[…] FIL. INT.
[…]ács Arc.

A Mici nagyon jól érzi magát — különben írjon ő maga.

Remélem, nem sokára megint hallok felőled — addig is szeretettel üdvözöl és csókol Papa.

Mit mondasz a Heltai Carrière-hoz?!

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LHLK 75-1109/31

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1913 V/5

Kedves Gyuri fiam — Sürgönyödből láttam, hogy jól megérkeztél. Remélem, jól is érzed magadat. Miskától hallottam, hogy okmányokra van szükséged, melyekről feltetted, hogy nálam vannak. Tévedsz, azok az egyetemen maradtak. Nem akartam azonnal visszakérni. Légy oly szíves nekem megírni, milyen okmányokra lesz esetleg szükséged — én ki fogom azokat állíttatni és neked beküldeni, hogy kéznél legyenek, ha szükséged lenne reá. A diplomáid úgy tudom, otthon vannak, de utána fogok nézni ezeknek is. A mult héten Sarajevoban voltam és ott többek között egy neked szánt, régi pergamentre

gyönyörű fekete és aranyozott, kézírással készült
Korántot vettem, pazar és szép kötésben. Elküldjem?
vagy akarod, hogy itthon őrizzük, megalkalmilag
elviszed magaddal! Amint kívánod — ha rosszat
vettem volna, mondd meg nyíltan, hogy jövőre tartóz-
kodjam ilyen meglepetésektől.

A politika talán mégis jobbra fordul — szük-
ségünk volna már nyugodt állapotokra, mert
gazdasági életünk nagyon szenved és félek, hogy [illegible]-
szerű állapotok fejlődhetnének.

Remélem, nem sokára hallok felőled. Addig is
szívből üdvözöl szerető Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1913 VI/19

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam – Nem tehetek
róla, hogy 8-ról kelt leveledre még ezidig nem
bírtam válaszolni – sokféle akadály merült
fel. Micivel megállapodtam, hogy a bizo-
nyítványokkal ő utána fog járni – re-
mélem, hogy sikerrel. A két doctori dip-
lomád itthon van és minden pillanatban
megkaphatod. Őszintén bevallom, hogy nem
értem, mire kell a születési és érettségi
bizonyítvány, miután a diplomával mind
két körülmény: hogy születtél és érettsé-
giztél, documentálva van. De Mici meg
fogja szerezni és azután megküldjük, hogy
kéznél legyen. Írd meg, hogy a diplomákat
megküldjük-e, avagy csak a bölcsé-
szeti doctoratusról-e. Ami pedig az
ott való letelepedést illeti, én nem ellenzem
mert függetlenül attól, hogy fog-e és mikor
sikerülni a habilitatio, véleményem szerint

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

reád nézve csak előnyös lehet, ha valahol berendezkedve, a ton aise fogsz lakni és élni és megszűnik a vándorlási cziganyélet. Ha ott letelepedel és a habilitatio kérdése, két eshetőséggel állsz szemben: vagy kínálkozik máshol egy nagyon acceptabilis dolog, akkor az átköltözés nem esik latba – ha nem akkor, nyugodtan bevárhatod az ottani fejlődését az eseményeknek és időközben legalább kellemesen élsz. Ha pedig az egyetemi carrière egyáltalán nem mutatkoznék – akkor nekem (bocsáss meg, ha magamra is gondolok ennél a dolognál) Heidlberg épp oly távol eső tartózkodási hely, mint egy más város. Összegezem tehát – nincs semmi kifogásom, ha letelepedel Heidelbergben – csak arra kérlek, írjál ezen ügyről haza egy levelet, melyről beszélhetek, mert az elsejét nem mutatom meg az egyetemi dolgok miatt

MTA FIL
Lukács

és mégis szeretném, ha a letelepedés kérdését tartozkodás nélkül lehetne nyiltan tárgyalni. A butorok majd oda mehetnek, ha már lesz lakásod és Mici majd Pörtschach után oda jöhet, hogy berendezésedet végrehajtsa. Amit lehet, majd itthon veszünk — a többit a helyszinén lehet majd pótolni. Mindenesetre legyen villanos világitás és fürdőszoba — vedd a lakást oly vidéken, a hol télen nyaron kellemes.

Rikki Franklin ügyével ugy állok, hogy most már Ő hajlandó — mon Dieu „dan Ararny zur Festigkeit" (Ki veret itt???!!) és ez erőt fog neki kölcsönözni, a nehézségeket leküzdeni és érvényesülni. Most még a másik oldalon nem tudom hogyan állanak a dolgok — sürgetni, kérdezni pedig nem akarok. Majd megválik.

Sanko és hazajön legközelebb és Mamával elmegy Marienbadba. Ez is tiszta még ellátva.

. INT.
Arc.

A Mercure de France folyóiratot egy magyar kis újsággal megküldöttem. Kü-lömben mi újság? Ne hagyj sokáig váratni levélre. Szives szeretetteljes üdvözlettel

apád

Dr Kaufmann már egyszer nálunk volt. Péntekken megint kijön vacsorára, tőlem akar egyetemi állást kérdezni.

A kis Seidler Ernő itt járt nálam és kért egy ajánlatot. Megadtam neki igen meleg formában, de nem tudom, volt ~~am~~ -e foganatja.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Keplerstrasse 32

Heidelberg

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LH 445-1108/42

BUDAPEST 913 MAJ 20 N 4

LUKÁCS JÓZSEF

1913 máj. 19.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Karlsbad Hôtel Bristol 1913 VI/16

Kedves Gyuri fiam — tegnap érkeztem ide és örülök, hogy már itt vagyok, mert az utóbbi időkben sok heccben volt részem és rám fér a Karlsbadi „pihenés". Jó idő van és az orvosom itt meg van velem elégedve, aminek nagyon örülök. Mici ma utazott Pörtschachba, Mama pedig rosszul lett és most nem tudom, szerdán vagy csütörtökön indul-e Jankóval Marienbadba, ahová egy párszor majd át kell mennem. A lakás dolgában sok izgalmat okoztál magadnak is, nekünk is. Most hogy hosszú levél - sürgönyömben megmondtam a kérdésről véleményemet, hozzá fűzhetem, hogy nézetem szerint legjobban tennéd, a dologgal várni, míg Mici kijöhetne hozzád, az egész ügyet rendbe hozni, mert hiába, ilyenekhez mégis csak az asszonyok többet értenek nálunknál. A könyvszekrények iránt kifejezett kívánságod teljesíthetetlen. Eltekintve attól, hogy éppen csúnya lenne, mert elvesztenék a méret összhangját, illetve arányosságát, olyan költséges volna, mintha új felső-szekrényeket csinálnánk. Ha tehát olyan lakásod lesz, melybe a magasság miatt a szekrények egészükben nem férnek el, akkor nem marad más hátra, mint előbb az alsó részeket felállítani és ha azokban nem férsz el, csináltatni kell

ny. alacsonyabb felső részeket és a mostaniakat itthon megőrizni, míg később mégis majd szükséged lesz reájuk. Minden esetre azonban kár ezen extra és váratlan kiadásért, amely nem is csekély összeget fog kitenni.
A többi híreidnek nagyon örültem – írd meg, ha a felolvasást tartottad és miről és meg ~~van~~ lesz róla egy manuscriptum, küldd meg nekem, hogy elolvassam, ha olyan tárgyról és úgy szól, hogy megérthetem. Hogy a habilitatio késik, ne irritáljon, sem magad miatt, sem én miattam – most már én is úgy gondolkozom a dologról mint te. Gratuláltál Berzeviczynek a 60ik születése napjához?!
A politika nálunk gyalázatos – félek, hogy Tisza elvérzik ezen csordával szemben és ezt nagyon fájlalnám, mert Ő mégis a legtisztább és legjelentékenyebb emberünk. A héten Vedres haza küldte a bronz-reliefjeidet, – nagyon szép és nagyon örültünk neki, Mici is, mert most övé a Czigány fej. Én Vedresnek két annyit küldtem, mint a mennyit ő kért (250 korona helyett 500 koronát) amit szintén roppant olcsónak tartok. Azért kérlek, ha rendelsz nála másolatokat, vagy ő úgyis csinálna tőled neked is jobban kell honorálni, mint amennyit ő kérni fog. Szeretnék tőled mielőbb hírt kapni – addig is szeretettel ölel apád

LevLt 25-1108/113
MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Karlsbad Hotel Bristol 1913 VI/20

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam — Vettem 18iki leveledet tegnap este és aludni akartam egyet, mielőtt válaszolok reá. Jól is tettem, mert most nyugodtan megírhatom: a lakásod dolgában cselekedjél legjobb belátásod szerint és amint az ottani viszonyok és a te speciális kívánságaid igénylik. Ezt így nem azért írom meg, mintha leveleddel meggyőztél volna és az én szándékom változott volna meg, alkalmazkodván a tiédhez, hanem azért, mert mostani előadásod egy októberre veendő lakásról szól és nem egy július 1ére, amiről eddig mindig szó volt. No de mindegy, ne vitatkozzunk ismételten, cselekedjél úgy amint jónak látod és nagyon örülök, hogy ottani jó barátaid segítségedre fognak lenni. Ha majd szükséged lesz reá, Mici bizonyára szívesen rendelkezésedre fog állani. Amit az egész dolognál sajnálok, az az, hogy megírtad szerdai leveledet úgy, ahogy meg van írva. Nem kellett volna

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Aennek és kár hogy megtetted.

Egyébként itt jól érzem magamat és élek a kurámnak és pihenek. Mama tegnap érkezett meg Jancsival Marienbadba – vasárnap délben átmegyek hozzájuk. Miciről, ki hétfőn érkezett Pörtschachba még nem kaptam hírt. Remélem, rendben vannak.

Kérlek adj minél előbb hírt magadról.

Szeretettel ölel apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

20. VI. 15 — 4

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Keplerstrasse 32

Heidelberg

LUKÁCS JÓZSEF

1913 jún. 20.

LHAL 25-1 108/44

LtvMs 5-1108/45

Telegramm-Adresse:
BRISTOL, KARLSBAD

HÔTEL BRISTOL

KARLSBAD, VII/29 1913

Kedves Gyuri — Vettem 24-ki kedves leveledet és remélem, hogy a lakásod dolgával vala-mikép csak rendbe fogsz jönni. E nyáron Heidelbergben maradsz? vagy másfelé fogsz menni? Én már megírtam, gondolom, hogy Vedres beszállította a relief-edet és meg-tettem hozzá a megjegyzéseket. Ha nem, írd meg, akkor ismétlem. Milyen volt a szombati felolvasás? Meg fog nyomtatásban jelenni? Írj valamit legközelebbi leveledben erről.

Nagy ujság: Jancsi megkapja uj állását a Tisitánál — egy nagyszabásu erdővállalat (mint Groedeléké, csak kisebb arányaiban) melynek főrészvényesei Mikes Gróf (akinek annak idején az a nagy campagne-ja volt Groedelékkel és a melynek az én közvetítésem vetett véget) a bécsi Rothschild ház, a Creditanstalt és a mi bankunk. Évi 12000 korona fizetést

MTA FIL
Lukács

kap és Budapesten fog székelni; bár sokat
kell majd neki Romániába és másfelé
utazni. Mondtam Jancsinak, hogy most
nincs semmi kifogás — rajta múlik, hogy
képes-e magának positiót csinálni — ha
igen, úgy jövőre van kilátása, ha nem,
akkor nem birok segíteni rajta. Egyelőre
úgy akarom, hogy otthon lakjék. Legalább
szemem előtt és alatt van — azután az is
vezérel, hogy ilyeténképen sporoljon magának
egy kis pénzt és ha ez lesz, és positió is
lesz, akkor rendezkedjék be önállóan
és függetlenül. Addig egy kis controlle
alatt kívánom tartani. Kornfeld Pali
csinálta neki a dolgot, mert ő a Tisza
igazgatóságában van.

Mai postával Hevesi Sándor csatolt
levelét kaptam. Bár azaz érzésem,
hogy nem érdemli meg (a te szempontodból)
mégis auf alle Fälle, udvariasan feleltem

. INT.
Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

neki és tőled szeretném megkérdezni, hogy érdemes-e megerőltetnem magamat, azért, hogy Heresi-nek szívességet tegyek.
Szeretettel ölel és csókol
Apád

Az időjárás gyalázatosan rossz, de azért jól érzem magamat. Kedden 1én a Mama Jancsival átjő ide hozzám. Én 6án utazom Bécsen át Micihez Pörtschachba és egy pár napon belül (gén) Bad Gasteinbe ahol Hotel Kaiserhof-ban lesz lakásom.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

„DER KAISERHOF"
HEINRICH HIRT
BADGASTEIN

Bad Gastein 1913 VII/15

Kedves Gyurim – tegnapi leveled folytán írtam a Hitelbanknak, hogy küldjön neked egy 5000 frtk 6 havi érvényű kiró hitellevelet Roma, Firenze és ha lehet Szézia városokra. Ha a banknak nem volna összeköttetése Szeziában, ugy mindenesetre megkapod Firenzében a meghitelteztést Szeziára. Írtam a banknak, ha nincs elég specimenje a te aláírásodról, kérjen tőled, majd beküldöd. Igy ezen dolog el van intézve. Ami utazásodat illeti, nagyon szivesen látnám, ha Micit nem kerülnéd el, mert azt tudom, hogy a nagyon kránkolná magát (bocsánat e kifejezésért, de legtalálóbbnak tartom) ha nem látogatnád meg Pörtschachban és én is úgy vélem, hogy joggal. Ami Rikit illeti kérdem számlim, hogy Harkányi báró volt Collegám, és barátom Ministersége révén kirotk majd

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

érdekében valamit tehetni —
csak ő tudja majd, hogy mi
pozitív dolgokat kell majd kérnem. Remélem,
hogy majd módomban lesz, ezt a kitűnő írótól
megtudhatni. Én ide útban Micziéknél voltam
és a gyermekeket bájosnak találtam. Miczi
jól van.

Itt van Alexander Bernát, neje és kis leánya. Ha találkozom velük, nagyon szeretetreméltó és kedves vagyok hozzájuk. Hogy ez nehezemre esik, képzelheted.

Rátérek leveled egyéb tartalmára — amit el birtam belőle olvasni, annak nagyon megörültem. Úgy értem, hogy a Frankfurter Zeitung-ban meg fog jelenni azon cikked, mely a Lloyd-ban megjelent volt a „Mozi"-ról, vagy nem? Hogy tőled a „Neue Blätter"-ben mi jelent meg, nem tudom kiolvasni, de szeretném, ha az Paul Ernst számot nekem megküldenéd. A budapesti Szegszárd[?], de más reális szempont-ból is

MTA
Luká

okos dolog volna, egy külön Lukács számot a Neue Blätter-ekből megjelentetni, ha módod-ban van, egy kis megerőltetéssel is.

A francia dolog nagyon szép volna és én nem tagadom, hogy nagyon szeretném, ha sikerülne. Micinek nem írok róla, várok, míg összejövök vele. Ő is azt hiszem, nagyon örülne a dolognak, melynek horderejét kellő-képen fogná velem együtt mérlegelni. Mi van azzal a „Revue-vel, melybe neked kellett volna írnod a német irodalom és Cultura mai helyzetéről? Vagy csak várjak türe-lemmel, megjő!

Itt jól múlik az időm – 23án indulok hazafelé – remélem, addig még kapok hírt tőled.

Egy frankfurti régi jó barátom, Karl Herzberg, a Deutsche Effecten und Wechselbank igazgatója, jött ide fele-ségével

FIL. INT.
cs Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

és sokat vagyunk együtt. Nagyon szeretné, ha Frankfurtba jövet, egyszer meglátogatnád őket. Csak közlöm veled, mert neki különösen Délnémetországban első rangu összeköttetései vannak és az én fiam érdekében ő bizonyára sok fát megmozgatna, amit más javáért nem tenne meg.

Szives üdvözlettel és szeretettel ölel

Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Keplerstrasse 32

Heidelberg

L4UL 25-1108/46

„DER KAISERHOF"
HEINRICH KIRT
BADGASTEIN

1913 júl 15.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1913 IX/8

Kedves Gyuri fiam. Szombaton Bécsben voltam és tegnap – vasárnap délben – érkezvén haza, csak ma jutottam leveled birtokába. Te azt irtad volt nekem, hogy Szept 1 ére 15 ig Firenzébe fogsz menni és onnét Rómába. Nem tudhattam tehát, hogy Bellariában maradtál és így nem küldtettem utánad sem a postádat, a melyet ide csatolok, sem azt nem irhattam meg, hogy Jankóánk egy komolyabb bélbaja támadt, mely miatt a Pajor szanatoriumba ment, ahol csütörtökön, 4 én, Hültl tanár megoperálta. Most már jól megy a dolga, de fájdalmas lévén a dolog, sajnáltam a fiút.

Nem jó, ha nem tudom, hol vagy és mi a czímed – mert az ember soha tudhatja, mi adja elő magát és hogy milyen ügyben kell hírt adni.

Mici tegnap este haza jött – Mici még marad Pörtschachban. Az impressioid közlését köszönettel vettem – igyekezni fogok hasznot huzni belőlük. Szerdán és szombaton levelek, hogy normális viszony, illetve

hangulat uralkodott közöttünk – Miniés a kisgyermekek kedvéért.
Mamának megint fülgyulladása van – Dr Schwarz kezeli, ugyanaz, ki Edithkét gyógyította.
Most te hozzád – készséggel vagyok hajlandó a franczia kiadásért a jelzett összeget folyósítani és nagyon örülnék, ha nyélbe lehetne a dolgot ütni. Ha a George czikked megjelenik a Revue-ben, értesits! A most készülő essay-t hol akarod megjelentetni? A Frankfurter Zeitung hozta már a czikkedet? Az orosz forditás hol jelenik meg? Ha az egész kötetet akarják kiadni, szivesen viselem a költségeket, sőt ha lehetséges volna és módját ejthetnéd, hogy könyved angol forditásban megjelenjen, a legnagyobb örömmel vállalom a költségeket, mert oly befektetésnek tartom ezen kiadásokat, melyek úgy erkölcsi mint később esetleg anyagi eredményekben dusásan fognak részedre kamatozni. Hát csak egészen bátran előre. Ki a Dr Grantoff

MTA FIL. I
Lukács Ar

(ez orosz névnek látszik inkább, mint németnek)
és ki a André Gide? az is a Sorbonne tanára?

Örömmel várom újabb híreidet.
Szeretettel ölel és csókol
apád

A Ravennai bankot
átölt – katolt – bizonyára
most minden rendben volna.
Hogy mikor mégysz Rómába,
közöljöd meg, valamint Római
címedet is.

FIL. INT.
cs Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1913 december 15

LUKÁCS JÓZSEF

Kedves Gyuri fiam – tegnap vasárnap délután adta át nekem Mici a te jelentőségteljes leveledet és bár azóta párszor átolvastam, nem birok magamhoz térni a meglepetéstől – hozzá teszem, a fájdalmas meglepetéstől. Rosszul esik azt tapasztalnom, hogy heteken át képes voltál velem együtt lenni és elhallgatni előlem egy olyan ügyedet, a mely legmélyebb és legszentebb érzéseidet érinti, mely mélyreható befolyásával egész jövendő sorsad és életed fölött dönteni képes, mely boldogságodat vagy szerencsétlenségedet jelentheti, mely tehát nem csak a te életedre, hanem ezzel együtt az enyémre is kihat, mert remélem érzed és tudod, hogy milyen szerepet visz az én életemben a te sorsodnak mikénti alakulása. Mondom, hogy nagyon fáj nekem a bizalmatlanságnak ezen élő jele és a tudat, érzés, hogy ezt talán igazán nem érdemeltem meg. De mindegy, ez már megtörtént és az életbe vágó főkérdéssel szemben kell hogy háttérbe szoruljon ezen érzékenység. Nézzük az ügyet magát – itt előre kell bocsátanom, hogy a legnagyobb szeretettel kivánok ezen fontos kérdéssel

foglalkozni és kiakarok vetkőztetni magamból minden olyan felfogást, amely nem pusztán emberi megértésből, hanem társadalmi bár talán jogosult előítéletből származik. És éppen ezért nem tudom helyeselni elhatározásodat — legalább azok után még nem, amint leveledből kiolvasni képes voltam. Nem azért, mert én másképen képzeltem magamnak a te jövőd fejlődését és életed kibontakozását — ez nem ok, megengedem, mert minden ember úgy alkossa életét, amint ez a saját benső szükségleteinek megfelel — de azért, mert te magad számtalanszor beszéltél nekem felhevülő lelkesedéssel életed olyan megalapozásáról és kiépítéséről, mely mostani terveid-del merő ellentétben áll és mely két felfogás alig egyez-tethető össze. Már most eszem ágában sincs, ilyen alapvető kérdésekben, melyek az ember egész jövendő boldogságát befolyásolhatják, consequentiát erénynek tartani, vagy elgondolni, hogy az ember ilyen követ-kezetesség miatt irányítsa érzelmeit vagy terveit — de mégis nagyon gondolkodóba ejt, vajon a tervek és érzelmek közül melyek az igazi mély szívbeliés sorsbeliek — a mostaniak, vagy a multakké! Ne

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

érts félre fiam – én saját magamra való minden tekintet
nélkül csupán a te javadat, a te boldogságodat akarom,
óhajtom és kívánom előmozdítani minden tőlem
telhető erővel és eszközzel. Ezért nem játszik előttem
semmi szerepet az a körülmény, hogy választottad
vagyontalan – talán megsegít a sors, hogy ezt én teljesen
tudnám majd pótolni, de aggaszt mélységesen az a gon-
dolat, hogy származásban, vallásban, nemzetiségben,
tehát életfelfogásban és világnézletben egészen más,
tőlünk annyira idegen race-hoz tartozik és hogy
kövidesen ezen mélyen a természeti ösztönökben
nyugvó ellentétek megzavarják, megsemmisítik azt
a harmoniát, melynek reménye benned előidézik
annak a boldogságos megértésnek a hitét, melyre jövődet
akarod felépíteni. És ha itt csalódás érne ? Nem-e
volna ez reád nézve rettenetes felébredés egy álomból,
mely messze elvezetett attól az életiránytól, melyre
eddigelé pályáztál. De én írhatnék a kimerülésig
és nem bírnám leírni, ami agyamat, szívemet
eltölti. Ezért én itt nem látok más megoldást,
minthogy te haza jösz és mi szemtől szembe, ember
emberhez, apa fiához meg fogjuk beszélni ennek

L. INT.
s Arc.

az életkérdésnek minden oldalát, minden részletét, minden eshetőségét. Jöjj minél előbb és jó gonddal gondolattal, azzal az érzéssel, hogy legjobb, leghívebb emberedhez jösz, aki nem akar semmi mást, mint a te igazi boldogságodat, valóságos szerencsédet. Mici azt mondja nekem, hogy választottad Párisban van – semmi ellenvetésem, hogy ittléted alatt ő is ide jöjjön; talán könnyebben megértjük egymást, mint az levélből, leirásból, fényképről lehet. Azt hiszem, neked is, nekem is elég életbevágó kérdésről van szó, hogy ezt a kisérletet megtehetjük. Te jöjj haza és ha jónak látod, készitsd elő választottadat arra, hogy esetleg sürgönyileg meghívod Budapestre. Természetes, hogy a költségek nem játszhatnak ilyenkor szerepet. Micin kivül nem látta ezen levelet senki, nem is szóltam senkinek, Mici sem. Én megmutattam Micinek a te leveledet és az én válaszomat – a te leveledet hozzá nem láttam.

Nehéz szívvel, de mélységes benső szeretettel ölel és üdvözöl apád

Várom mielőbbi értesitésedet – a Klein J. D. számla ügyét elfogom intézni.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

R | Ajánlott | Budapest 53
Bp. 53 | 369

MAGYAR KIR. POSTA
35
FILLÉR

Herrn

Dr. Georg von Lukács
Moltkestrasse 8
Heidelberg

Eingeschrieben

LHM 25-1081/48

LUKÁCS JÓZSEF

1913 dec. 15.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest, 1913 decz. 22
hétfő

Kedves Gyurifiam – tegnap jutottam birtokába pénteki levelednek – nem birtam mindjárt válaszolni, mert egész kábult lettem és ma sem birom még magamat teljesen concentrálni. Azért nem is szándékozom veled polemiába bocsátkozni. Csak azt akarom megjegyezni, hogy védekezésedet nagyon gyengének érzem – természetes, mert te oly távol distantiába helyezed ebben magadat velem szemben, a melyet én mi közöttünk fennállónak nem kivántam soha és nem is hittem fennállónak egész mostanáig. De hát erről én igazán nem tehetek — fájlalom továbbá még fokozottabb mértékben, hogy fait accompli elé állitasz, a mennyiben „eljegyzésedet" már másokkal is

MTA FIL.
Lukács A

közölted. Megkeresésed folytán Mamát
és Rókit informáltam — ez azonban nem
jelenti, hogy én a magam számára is elfogadjam
„eljegyzésedet" befejezett ténynek, mert arra
minden indulgentiám mellett jogot vélek
formálhatni, hogy ilyen fontos életdöntő
kérdésben én is hozzászólhassak és hogy
ne csak úgy tudomásul kelljen vennem a
befejezett tényeket. De ezt sem akarom
tovább feszegetni — hiszen pár nap múlva
itthon leszel és akkor mindent meg fogunk
tárgyalhatni. Csupán arra szeretnélek fi-
gyelmeztetni, hogy be fog állani annak a
szükségessége, hogy Grabenko kisasszony,
akinek üdvözletét Micivel együtt szívesen
viszonzom, nálunk bemutatkozzék, mielőtt

L. INT.
s Arc.

én döntenék, mert be fogad látni, hogy
én ismerni kivánom előbb, mielőtt csa-
ládunkba befogadom. Hogy ez esetleg reá
terhes, az lehet, de ezen egyszer túl kell
esnie neki is, nekünk is; azért jó lesz,
ha úgy készited elő az ügyeket, hogy
Grabenlok kisasszony még ittléted alatt
ide jöhessen.

Minden továbbiról élő szóval.
Mikor jösz? Remélem idejekorán
értesitesz bennünket. Szeretettel
üdvözöl

Apád

[illegible] Károly | A. Weber | Simmel
~~Lendlné~~ | Gothein | Bendemann
~~Vernetné~~ | K. Neumann | Kahler
~~Vedres~~ | Ziegler | Beer Hofmann
Zalai | ~~Staudinger~~ |
Rohrbach E. | ~~[illegible]~~ |
~~Schwarz M.~~
~~Hevesi~~
Jánosi
Lesznai Anna
Czorba Iván
Hammerschlag

Illésy
Ügyészfelvonás

LAK75-1108/49

230
140

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

350

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1917 april 11

Kedves Gyuri fiam. Tegnap kaptam meg kimerítő leveledet és örvendek, hogy feltevéseim nem bizonyultak valóknak, ámbár be kell vallanom, hogy különös módját választottad annak megmutatására, hogy érzéseidben még melegebb tonus jut felszinre, mint eddig. Szemtől szembe létezik egy neme a hallgatásnak, mely beszédesebb minden szónál – de akkora távolban a hallgatásnak nuance'ait én nem vagyok képes megkülönböztetni.

Hogy én semmiképen sem vagyok képes reá, téged és hangulataidat és érzéseidet megérteni, osztani vagy felfogni, az kellene, hogy gondolkodóba ejtsen arra nézve, helyes utakon jársz-e, vagy nem-e vagy rabja egy abberatiónak, amely most elfog, de amelyből nagy csalódások árán fogsz csak szabadulhatni. Mert eddig mindig módját birtam ejteni, megtalálni a nyitját annak a kapunak,

MTA FIL. I
Lukács Arc

amely hozzád elvezet, ha nem is helyeseltettem az utakat, a melyen jársz és a czélokat, melyeket követsz, vagy ha nem tetszettek is az emberek, a melyekkel magadat körülvetted. Idegen világ lehetett részemre, de elért hozzá legalább az értelmem. Most egy nekem megfejthetetlen talánynyal találom magamat szemben – és igazán nem mondhatok egyebet, mint des Menschen Wille ist sein Himmelreich. Utóvégre te holnapután, ha ezen sorok kezeidbe jutnak befejezted 28 életévedet és nekem nem állanak már egyéb módozatok rendelkezésre, hogy szándékaid helytelenségéről meggyőzzelek, mint az, hogy nem vagyok képes téged ebben a dologban megérteni. De amint apai szeretetem egész melegével gratulálok neked születésnapod évfordulójához, és oly erős bensőséggel kívánom, hogy házasságod boldog legyen és mind azon fenkölt várakozásaid, melyeknek oly égő, lángoló módon

IL. INT.
s Arc.

tudsz kifejezést adni, beteljesüljenek.

Írd meg, hogy hol, mikor fogtok egybekelni.
Otthon minden rendben van.
Az Archiv-ot várom, de a Nouvel Revue Française
és a Parthenon számait még nem kaptam meg.
A hó vége felé Sarajevoba kell mennem egy bankom
Közgyűlésére – ha megyek Micit magammal viszem

Szeretettel üdvözöl apád

Van valami ujság a
docentura felől?
Hogyan dőlt el Düsseldorf?
Mi fog dolgaid közül francia
forditásban megjelenni? Csak
egy Essay vagy az egész gyüjtemény?

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1914 május 25én

Kedves Gyuri fiam – Már napok óta készülök válaszolni 20án hozzám intézett kedves soraidra, de nem jutottam hozzá. Visszacsatolom a Düsseldorfi levelet és nem kell mondanom, hogy nem sajnálom az ügy negativ eldőltét. Ők úgy látszik egy ingyen vagy olcsó erőt kerestek, ki pusztán ambitióból vállalja az állást. Nekem úgy fest a dolog, hogy erre csakis egyetemnek van joga és én szívesen látom, hogy megőrizted magadat az egyetem számára, amelyen azonban nagyon szeretném, ha volna magántanári állásod.

Micitől hallom, hogy a napokban házasságod tényleg megköttetett. Szívből kívánom, hogy mindazon várakozások és remények, melyeket te tápláltál és táplálsz, teljes mértékben beváljanak és megvalósuljanak és annak senki sem fog annyira örülni, mint én.

Miután azonban látom, hogy a házasság mint
olyan neked nem egyéb mint egy terhes forma
litás, melynek a dolog lényegéhez semmi köze
szeretném hinni, hogy azon esetben, ha valaha
arra a tudatra ébrednél, hogy mégis tévedtél
ennek a consequentiáit ép úgy fogod kezelni
mint most a házasság kötést – t. i. egy forma-
litásnak, amely miatt nem szabad és nem
lehet a dolog lényegét: a boldogságot és egyéni
jólétet feláldozni.

És most engedd meg, hogy egy komoly
megjegyzést tegyek feleséged magatartására
nézve. Nagyon meg tudok érteni egy bizonyos
tartozkodást, amely bizonyos körülményekben
és mértékben előkelő is lehet. De az a souverain
negatio, amelyre feleséged családoddal: apáddal
anyáddal és testvéreiddel szemben helyezkedett
és még most is, a házasság formálitásainak
megtörténte után is még helyezkedik, annyira
bántó, annyira sértő, hogy erre magyarázatot

MTA FIL.
Lukács A

találni nem tudok, hacsak azt nem akarom feltételezni, hogy nem kíván családunk tagja lenni, hanem csak arra kíván szorítkozni, hogy a te törvényes feleséged. Hiszen ez is egy álláspont, amely ugyan szokatlan, de hát utóvégre, nekem ebben az irányban annyira leszállíttattak igényeim, hogy én ebbe is bele tudok nyugodni — de akkor a kölcsönösség alapján.

Írd meg kérlek, hogy mikor szándékozik feleséged Oroszországba szüleihez utazni.

Arra is kérlek, írd meg nekem, hogy mennyire rúgtak az idei rendkívüli kiadásaid, hogy módomban legyen az ottani banknál az 1914 évre számodra újított 10000 Márkás hitelt szabályozni, mivel abból már csak 2800 Márka áll rendelkezésedre és én kívánatosnak tartom, hogy háztartásod a 10000 Márka keretén

belül

FIL. INT.
ács Arc.

mozogjon ugyan, de ezen lendgetőöszeg a folyó évre is érintetlenül rendelkezésedre álljon. E czélból tehát tudnom kell, hogy milyen összeggel kell a banknál a hitelt felemelnem.

Mégegyszer ismétlem – atyai szeretetem és baráti érzelmeim egész melegével kívánom hogy reményeid, vararkozásaid mind teljesüljenek és én végtelen fájdalmas szomorúságomért kárpótlást láthassak a ~~te~~ boldogságodban.

Szeretettel ölel apád.

4475-5/107/157

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1914 Junius 7

VI. VÁROSLIGETI-FASOR 20A.

Kedves Gyuri fiam – nagy érdeklődéssel és a megérteni akarás erős elszántságával olvastam leveledet, de sajnálom – nem vagyok képes arra a magaslatra emelkedni, amelyről te nézed a dolgokat és akarod, hogy én is lássam. Te mindig azt igényeled, hogy az ember megértse a te felfogásodat az élet legfontosabb momentu-maira nézve is, bár mennyire elüt az én tra-dicióktól uralta érzés világomtól, de egy percig sem jut eszedbe, hogy te magad iparkodnál számot vetni magaddal abban az irányban, hogy talán nekem is jól esnék, ha te megérteni akarnád az én felfogásomat. De ez hagyján – mi ketten még megérthetjük egymást ellentétes nézéssel is, mert hisz nem máról ismerjük egymást és gyengéinket. Így ha rosszul is esett, hogy nem értesitettél házasságod megkötéséről előzőleg – talán nekem megnyugvás lett volna fiam

eskűvőjén mint

természetadta tanuja szeretni — hanem
tannak vettél egy egyént, akiről tudhattad, hogy
nekem egyike a legellenszenvesebb embereknek, mégis
bele nyugodhatom, mert úgy ahogy ki birom magya-
rázni abból a már megszokott nembánomságból,
melyet te ilyen érzésbeli felfogásaimmal szemben
alkalmazni szeretsz. Másképen áll a dolog feleséged-
nél. Ő tudhatja és érezheti, hogy a te elhatározásod
nálunk nem válthatott ki lelkesedést — már
most Mici és én is megtettünk, ami tőlünk telett
első lépésként, hogy megkönnyitsük neki a család-
hoz való közeledést. Elmentünk eléje Bécsbe:
már most rajta állott és ha nem más, társadalmi
kötelezettség lett volna, magát a családnál bevezetni;
és minthogy ez az adott körülmények között más-
képt nem történhetett, levél utján kellett volna
és kellene neki közeledni, illetve bemutatkozni. Igaz
és én is oly jól tudom mint te, hogy egy levél, egy irás
nem pótol és nem helyettesit élő szavakat és egyéntől
egyénhez szálló élő hatásokat — de hát, ha ez nem
lehet, vagy bármely okból nem opportunus, abból

MTA FIL. I
Lukács Ar

nem követhetik, hogy a teljes passivitást válasz-
hatja. Mert nézd, te azt mondod, hogy a hallgatásból
is kiérezhetni a meleg érzést és a rokonszenv meg-
nyilvánulását, de nem veszed észre, hogy ez csak
embereknél történhetik meg, kik már ismerik és
szeretik egymást és akik már egymásra be vannak
állítva – de nem egyéneknél, akik egymás érzé-
seiről mitsem tudnak. Az emberek közti érint-
kezés formái azért vannak, hogy azok segítségével
iparkodjanak az emberek megérteni egymást –
ezen formákon kíméletlenül túltenni magát
senkinek sincs joga, különösen nincs annak,
aki belép egy család kötelékébe. Bármennyire
távol állj, vagy álljon nőd a családi kötelék
megbecsülésétől, a legkevesebb amit anyáddal
szemben tenni kell, hogy iparkodjék hozzá
közeledni. Ha ez részben conventio is, azért
nélkülözhetetlen és nem lehet mindig 100%-
érzésekkel operálni.

Mici e hét folyamán Pörtschachba megy
és onnan fog neked írni. Mind a két kicsinység
bárányhimlője volt, de már meggyógyultak.

L. INT.
Arc.

U.VIL 725/1108/52

A Külön Lenyomatot, valamint a Francia lapokat várom; Ha a Discussionsabendről valami megjelenik, küld meg. Foga német sajtó valamit hozni a most közzétett munkádról? Ha igen küld meg nekem.

Én 20ª körül három hétre Karlsbadba megyek (Hotel Bristol) és onnét – [illegible] egy napra Feltercovén) Badgasteinba utazom (Hotel Austria) julius vége felé pedig itthon leszek. Mama, hogy hova megy, még nem tudom. Nagyon szenved csúzban. Jancsi itthon van. Lakása készül. Egészsége lassan javul.

Sok szeretettel ölel és üdvözöl

Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

LUKÁCS JÓZSEF

LGYLZS-1108/53

Karlsbad, Hotel Bristol 1914 VII/7

Kedves Gyuri Fiam — Legutolsó hosszú és kimerítő leveledet gyakran és figyelemmel olvastam — hatni engedtem reám azon sok magányos sétáim, melyeket itt megtenni szoktam: és arra az eredményre jutottam, hogy meg, illetve beszüntetem a további polemiát, mely célra nem vezetne mert beláttam, hogy nem tudom magamat veled megértetni. Tehát feladom ebbeli iparkodásomat és mivelhogy eddig is mindig megtettem, amit tőlem kértél vagy kívántál: türelemmel vértezem fel magamat és türelmesen akarom bevárni a jövő fejleményeket. Adja az ég, hogy jót, kedveset, téged boldogítót tapasztaljak türelmes várakozásom folyamán! Mici írt már neked, mint nekem újságolta — az őszi Budapestre jövet miatt még rá érünk értekezni. Mik a nyári terveid? Én innen, ha ugyan az események haza nem szólítanak, Pörtschachon át Badgasteinba utazom, hol 29-ig tervezem a tartózkodásomat. Ha változnak ezen terveik és én innen haza mennék, értesítelek. Megkaptam a különlenyomatot — most meg van ez egész. Köszönet de most mellékelve volt egy második kis füzet is, megjelent művek kritikájával, melyet szorgosan

átnéztem ugyan, de nem birtam megtalálni, mert
küldted ezt nekem. Talán tévedés. Megjegyzem,
hogy a két franczia kritikát foglaló folyóiratokat
még nem kaptam meg. Az essay-d közül
nem jelenik meg egyik sem a franczia Revue-ben
és hogyan áll az egész kötet franczia kiadása?
Nagyon szeretném, ha ezekről, mint egyáltalán
munkád haladásáról és munkásságodról egy
kicsit tájékoztatnál. Tudod, hogy alig létezik
valami, ami engemet annyira érdekelne, mint
ez a része a mi közös életünknek.
Én itt jól érzem magamat, csak a politika
mikénti fejlődése aggaszt és elszomorít az a
roppant gazdasági pusztítás, amelyet végig kell
kísérnünk és a melyet mindegyikünk, mi is,
én is erősen és nagy mértékben elszenvedünk.
Remélem nem sokára kellemes híreket
hallok felőled — addig is sok szeretettel
ölel és csókol

Apád

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 1914 augusztus 9

Kedves Gyuri – E hó 1-ről kelt leveled tegnap délután jött birtokomba és azonnal írattam a banknak, hogy a meghitelezést a jelenlegi viszonyok között is fentartsák. Remélem, ebben az irányban nem lesz semmi fennakadás.

Már-már nagyon haragudtam reád, de látom, hogy csak a postára kellett volna neheztelnem. Nem tudom, az én leveleim elértek-e hozzád. Utolsó sürgönyödből látom, hogy a feleséged haza érkezett – nem-e lesz bajod az ő orosz volta miatt, nem tudom megítélni. Mici augusztus 1-je óta itthon van – a Kicsinyek Kozmánál vannak a Svábhegyen. Richárddal a helyzet alig lesz tartható, mert rám már

azt a benyomást teszi, hogy pathologikus. Beszéltem is Micivel, aki szegény nem tudja magát elhatározni. Én itt természetesen „válás”-ra gondolok. Azt hiszem, jobb ma, mint holnap. Legalább nyitva marad az út és lehetőség egy uj sors kialakulására. Csak még ezt kellett magamra zúdíttatni a kegyetlen sors által, és most, mikor úgy sem tudom, hol áll a fejem, és annyi üzleti és személyes izgalom és gond terheli vállaimat. Nem hittem volna, hogy ilyen időket is át kell majd élnem, csak egy vigasztal, hogy bankom ezen nehéz időkben igazán „vezet” és hogy ezen vezetésben nekem is kijutott az oroszlán rész. Ez némi megnyugvás

MTA FIL.
Lukács

és ellenértékül a mérhetetlen izgató munkával szemben, mely méreteivel is meghaladott mindent, amit eddigelé teljesíteni módomban volt. Örülök, hogy bírtam. Kisja is derekasan megállta helyét és <u>első rangu</u> teljesítmény dicséri munkáját és erélyét. Ő is permanencziában van, de hála Istennek ő is győzi. Mici és Jancsi is hasznossá teszik magukat a közjótékonyság terén és a Mama is helyt áll magáért. Kell valamivel kiengesztelni azt a körülményt, hogy körülünk senki sem hoz véráldozatot, mikor majdnem minden család fiatalsága a harcztéren van. Ullmann-nak például mind a két fia.

Örülj, hogy Heidelbergben vagy — ne is gondolj arra, onnan elmozdulni, már takarékossági szempontból is

IL. INT.
cs Arc.

mert természetes, hogy a világháborút én anyagilag nagyon erősen fogom megérezni.

Remélem, ezen levelem gyorsan fog kezeidbe kerülni.

Mindnyájunk üdvözletével ölel és csókol

Apa

LNL 725—1108/54

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 2 December 1914

LUKÁCS JÓZSEF

Mein lieber Gyuri — was mich veranlaßt, dir gerade heute zu schreiben, ist, daß es just heute 4 Wochen sind, daß Mici krank wurde und jetzt wohl schon außer Gefahr ist, das Zimmer aber noch immer nicht verlassen darf. Vielleicht wird sie Ende dieser Woche aufstehen können. Auch Mama ist erkrankt — es geht ihr aber schon besser. Ich habe deinen letzten Brief vom 17 November beantwortet und ich bedauere constatieren zu müssen, daß das Ausbleiben deiner Anfrage über unser Befinden mich ernstlich intrigiert. Entweder du hast den bezogenen Brief bekommen oder nicht. Wenn ja — warum ohne Antwort für Mici's Befinden; wenn nicht — warum ohne Nachfrage, weshalb von mir keine Antwort erfolgt?! Es könnte indessen ja auch bei dir irgend etwas nicht in Ordnung gehen — warum mich diesbezüglich nicht verständigen?! Wo immer die Dinge liegen, gerechtfertigt ist dein viel zu lang dauerndes Stillschweigen nicht und es thut mir leid, dir sagen zu müssen, daß mir dein Verhalten Schmerz bereitet und mich veranlaßt, dir einmal zu sagen, was mir schon lange am Herzen liegt.

Jedermann hat eine Weltanschauung und eine Lebensauffassung. Über deine Weltanschauung möchte ich mir kein Urtheil erlauben — dazu bin ich viel zu

ungebildet und zu unwissend — daß aber Deine Lebensanschauung eine Ausdruck einseitiger und falscher ist, dessen bin ich leider zu gewiß; nicht nur meine Erfahrung giebt mir diese Sicherheit das Urtheil. Durch Deine bisher verfolgten Lebenslauf und die damit erzielten Resultate sprechen deutlich dafür, daß Du auf einseitigen Wegen wandelst und Dich einem irrthümlichen Gedankengang ergeben hast. Die Erfahrung der Geschichte aller Menschen lehrt uns, daß zu <u>wirklicher Größe</u> nur jene Individuen sich entwickeln konnten, bei denen geistige Bedeutung sich mit Charakter paarte und so harmonisch eine Persönlichkeit schuf, die nicht nur durch den Intellect, sondern auch mit dem Herzen wirkte. Die einseitige Überschätzung der geistigen Qualitäten giebt nur bis einem geringen Grade der Entwicklung der Persönlichkeit die Grundlage und der Mangel der Zusammengehörigkeit mit den übrigen Menschen isolirt nur allzubald und hemmt jeden gesunden und natürlichen Aufstieg zu jenen Höhen der menschlichen Größe und Würde, welche nur für die in Harmonie lebenden und der Harmonie zustrebenden Menschen vorbehalten ist. Da mein

MTA F[...] Lukács[...]

Sohn lebst in einer allzu einseitigen förmlich zur
Anbetung (?) übertriebenen Überschätzung des geistigen
Intellectes und vernachlässigst absichtlich alle anderen
Qualitäten — Du verachtest alle Bande, die die Menschen
aneinander knüpfen und versinkst in der Anbe-
tung der eigenen und leider mehr noch der
fremden Intelligenz. Du vernachlässigst dabei
in unverantwortlicher Weise alle reinen Rücksichten
spinnst Dich in einen zeitweiligen (?) unnatürlichen Egoismus ein
und läßt sogar die Gebote der strengen bürgerlichen
Pflege und Selbstdisciplin außer Acht. Das ist ganz
falsch und nicht der Weg, der zu wirklicher Größe
zu wirklicher Bedeutung führt, durch welche man
dann ins Weite und Große hinaus wirken kann.
Ich kenne Deine jetzige Gesellschaft nicht und möchte
gern das Allerbeste und das Allerhöchste voraus-
setzen — diejenigen von Deinem Umgange, die
ich kennen zu lernen Gelegenheit hatte, waren
leider fast ohne Ausnahme minderwerthige
Menschen — minderwerthig in moralischer und
ethischer Beziehung, die vielleicht begabt sein
mögen, aber als Menschen, als Persönlichkeiten
absolut nicht das Maß erreichen, welches selbst
bescheidenste Ansprüche stellen müssen. Der

FIL. INT.
cs Arc.

Mensch ist nicht nur Geist allein beschaffen — er
muss auch Herz haben und den Zusammenhang
mit der übrigen Menschheit aufrechterhalten, was
Grund seiner Erziehung, seines Milieus, seiner
Relationen, seiner Lebensgewohnheiten und last
not least durch die Rücksichten und Pflichten, die
er den Anderen schuldig ist. Ich sage Dir
dies Alles, mein Sohn, trotzdem ich weiß, dass
ich dadurch bei Dir eine schmerzliche Wunde be-
rühre — allein ich halte es für meine väterliche
Pflicht, für meine Freundschaftspflicht, Dir all' dies
zu sagen, weil Du Gottlob noch jung genug bist,
um Einkehr in Dir zu halten und Umkehr zu
machen; von einem Wege abzulenken, der
Dich in eine öde verlassene Wildnis führt und
auf neue Pfade zu führen, wo Du im Bunde
mit Dich liebenden und ehrenden Menschen des
guten und besten Theiles der Gesellschaft in
glücklicher heiterer Lebensführung zu einer
Höhe Dich empor entwickeln kannst, die Deiner
geistigen Kraft und Bedeutung entspricht. Es
ist aber höchste Zeit, dass Du Einkehr in Dich
hältst und einsiehst, dass Du bisher nicht recht
gehabt und nicht erreicht hast, was Du erreichen
solltest. Mit inniger Liebe Dein Papa

Das Accreditif pro 1915 geht in den nächsten Tagen ab.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS JÓZSEF

Budapest 21 December 1914

Mein lieber guter Gyuri – seit meinem letzten Briefe an Dich erhielt ich zwei Schreiben von Dir – vom 3. und vom 17. d. M. Das erstere bedarf keiner besonderen Beantwortung – das letztere um so mehr.
Mein lieber Gyuri – Du verschiebst das Thema unserer Discussion und stellst dasselbe auf ein fremdes Geleise. Alles, was Du mir schreibst hat zumeist seine Richtigkeit und fast wäre ich versucht, es zu unterschreiben – nur habe <u>ich</u> nicht davon gesprochen, worüber <u>Du</u> Dich ereiferst. Ich habe Deinem Wunsche, Dir Dein Leben nach <u>Deinem</u> Ermessen einzurichten, nie widersprochen und Du hast nach dieser Beziehung mehr Freiheit gehabt, als Dir gut getan hat. Aber das ist egal – davon

wie Du nach Maßgabe Deiner geistigen Bedürfnisse und Anlagen Deine Lebensweise einrichtest, habe ich nicht gesprochen – ich habe Deine bürgerliche Lebensführung und Dein Verhältnis zu uns, zum Gegenstande meiner Kritik gemacht und nachdem ich mich nicht verständlich ausgedrückt zu haben scheine, will ich deutlicher wiederholen, was ich sagen wollte. Gewiss hat Niemand auf der Welt eine solche Meinung von Dir, wie ich – Niemand wünscht so sehnsüchtig wie ich, dass ~~meine~~ die Voraussetzungen über den Rang Deiner geistigen Kraft sich in Wirklichkeit, in Wirkung, in Erfolg umsetzen – ist es doch der Traum meiner nunmehr nicht mehr ganz schlaflosen Nächte, dass Du dereinst, hoffentlich noch zu meinen Lebzeiten, eine Zierde, eine Grösse der deutschen Gelehrtenwelt sein wirst – ich glaube treu und fest und unentwegt an Deine Berufenheit:

MTA FIL. I[...]
Lukács Arc[...]

aber, und da beginnt nun mein Schmerz und meine Wunde: all' dies ist kein Grund und bietet keine Ursache, daß Du Dich von uns so abgesperrt, wie Du es in letzter Zeit getan hast. Auch der Krieg mit all' seinen Schrecken und seinen Jammer ist hierfür keine Erklärung, denn unter diesen Einflüssen stehen auch wir und haben es Dich doch nicht fühlen lassen. Glaube mir, der Krieg zerstört mir mehr, als Dir, doch glaube ich, daß dies nur ein Grund mehr ist, die Menschen zu einander <u>näher</u> zu bringen. Deine Haltung der Mama, Mici, Hans, mir gegenüber ist nicht gerechtfertigt. Ich habe Dich so oft gebeten, der Mama hie und da ein paar Zeilen zu schreiben – Du tust es nicht, Hans betrachtest Du, als ob er überhaupt nicht existieren würde: beide verdienen <u>dies</u> nicht. Mici hast Du seit dem Sommer total vernachlässigt und Du warst aus dieser Kälte nicht herauszu-
bringen, selbst als

ich Dir von den Unstimmigkeiten schreibe, die erwartest ~~und~~ über meine Ansicht nicht erledigt sind – ich schreibe Dir über Ihre ernstlichen Erkrankung – Du hättest dafür nicht einmal einen Anfrage. Du konntest ganz gut wissen, daß im November Edith, Mici und ich Geburtstag haben und doch nimmst Du nicht Rücksicht auf unsere „Sentimentalität", welche es gerne gesehen hätte, daß Du ein Zeichen des Gedenkens giebst. Dies und tausend andere bürgerliche Dinge sind es, bezüglich welcher ich Dich zur Umkehr mahne, nicht über Deine Weltauffassung, über den ich mit Dir zu streiten weder Neigung, noch die Absicht habe. Mici hat dieser Tage einen Brief von Dir erhalten, den sie mir ausnahmsweise zu lesen gab. Dieser Brief hat sie natürlich nicht gefreut. Nun aber genug – vielleicht erreichen Dich diese Zeilen noch vor „Weihnacht", von der ich wünsche, daß sie Euch eine angenehme feierliche Stimmung bringe.

In herzlicher Liebe Dein Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hochwohlgeboren

R Ajánlott Budapest 51
Bp. 51 1285

Herrn Dr. Georg von Lukács
Kepplerstraße 28
Heidelberg

Eingeschrieben

3996

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Józef von Lukács
Ungarische Allgemeine
Creditbank

MTA FIL. INT.

HEIDELBERG
24.12.14. 10-11V.
* 1 a

1914 dec. 21.

Luk 25-1108,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS

Budapest 18 Juni 1915

Lieber Gyuri Besten Dank für Deine lieben Zeilen vom 10. – A szellemi szegénység haben wir – ich habe nach dem Wortlaute der Karte des Fräulein Sommer indessen denken können, dass Du den Essay, in deutscher Übersetzung, erweitert hast und denselben einem Buch oder Broschüren Form geben. Das deutsche Exemplar findet sich bei uns nicht vor – wenn Du nur ein Handexemplar besitzest, wäre es sehr riskant, Dich dessen zu begeben und ebenso riskant hielte ich es unter den gegenwärtigen Verhältnissen von Deinen Freunden ein Exemplar auszuleihen! ~~Da~~ ich [illegible] dem Fräulein Sommer

genau gefällig wären, so schlage ich
vor: Du möchtest das Dir dort zur
Verfügung stehende [illegible] dazu
benützen, um eine Maschinschrift-
Abschrift anfertigen zu lassen (das
kann doch nicht nennenswerthe Kosten
verursachen) die Du mir dann in
einem eingeschriebenen Couvert
hieher senden möchtest. Ich hatte dann
das Heft an Fräulein Sommer gege-
ben und wenn ich es zurückerhalte,
werden wir es wenigstens besitzen.
Das wäre – glaube ich – die einfachste
Lösung.

Zu Hause gehen die Dinge
noch immer nicht gut – Edith erholt
sich zu langsam und gegenwärtig
steht die Sache so, daß Edith wahr-
scheinlich Mitte nächster Woche mit

MTA FIL.
Lukács

Annie ins Cottage Sanatorium (Wien)
gebracht werden wird, um dort
einer Aufpfütterungs-Kur unter-
worfen zu werden. Dr Hertzka
wird sie hinbringen, denn sie soll
von ihrer gewohnten Umgebung
befreit werden, wie denn auch
die längere Zeit hindurch Niemand sie
wird besuchen dürfen. Das sind
harte Opfer, die aber gebracht
werden müssen, um der Schädigung
des Kindes zu steuern. Ich leugne
nicht, daß mich Edith preoccupiert,
denn das Kind ist nur zu ner-
vös — eine Erbschaft, die es
nicht von seiner Mutter hat.
Mici benimmt sich wie immer
klug und besonnen und gut.
Herzlichste Grüße auch
von Mama Grete von Papa

IL. INT.
s Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS

Budapest 27 Juni 1915

Mein lieber Gyuri – Dein Brief vom 19. hat mich in eine traurige theilnehmende Stimmung versetzt, denn ich kann Dir voll nachfühlen, wie überaus schmerzlich es Dich berühren mußte, einen Freund zu verlieren, der auch in der Dir besonders theueren Wissenschaft eine große Lücke hinterläßt. Empfange den Ausdruck meines aufrichtigen Beileids. Daß durch den Tod Deines Freundes auch die ganze Deine dortige Habilitation berührt wird, thut mir auch leid – ich hatte mich gerne mit der Hoffnung getragen, es werde Dir gelingen, Dich in diesem Jahre zu habilitieren. Du 30, ich 60 – es wäre schön gewesen, doch wenn es nicht sein wird, müssen wir uns auch später vertrösten. Wäre denn Berlin oder Frankfurt soll ganz ausgeschlossen sein?

Wenn Deine Aesthetik erscheint, bitte mir das betreffende Heft zu schicken (willst Du die Sache nicht als Buch erscheinen lassen)

ebenso das Heft des Archivs, in dem
Dein Artikel erscheinen wird. Den
Umschlag der ersten drei Kriegshefte
habe ich Dir dankend bestätigt.

Wegen des Fräulein Sommer habe
ich Dir jüngst einen Vorschlag gemacht,
über welchen ich Deine Antwort er-
warte.

Über eine Neumusterung Deiner
Landsturm Categorie ist hier nichts be-
kannt und nichts verlautbart worden.
Habe die Güte mir das Blatt, oder
Zeitungs-Aufforderung oder persönliche
Intimation einzusenden, auf Grund
dessen Du Dich für den 20-21 Juli
zur Vorstellung berufen fühlst, damit
ich hier der Angelegenheit nachgehen
könne. Bitte, thue dies mit Wendung
der Post.

Mici wird Dir gewiss schreiben,
wie sie zu Athem kommt. Heute früh

MTA FIL.
Lukács A

brachte ich Edith und Annie zur Bahn — sie gehen ins Cottage Sanatorium, wo Edith einer Auffütterungs-Kur unterzogen werden soll. Hoffentlich mit Erfolg. Dr Hetzka hat sie begleitet. Mici soll mit Erwin auf einige Wochen nach Balatonfüred gehen — also der Sommer verlangt doch seine Opfer. Das Alles habe ich materiell zu leisten, dafür aber bestraft mich der Speculateur damit, daß er mit mir nicht spricht. Das ist seine Special-Auffassung über „Männerstolz vor Königsthronen" — auch gut.

Ich erinnere Dich auf alle Fälle daran, daß Herr Karl Herzberg, Director der Deutschen Effecten und Wechselbank in Frankfurt a/M ein alter Freund von mir ist, der Dir zweifellos in jeder Beziehung gerne zur Verfügung steht. Ob er jetzt in Frankfurt a/M oder in Baden Baden ist, weiß ich nicht, wirst Du aber durch eine einfache Anfrage bei der Bank erfahren.

L. INT.
s Arc.

Die Einnahme Lembergs hat eine große politische Bedeutung – ich denke sie hat die Rumänische Frage entschieden und wieder einmal ist in einer großen Lebensfrage der Monarchie hat Graf Tisza Recht gehabt.

Antworte mir alsbald eingehend auf meine Fragen und seid herzlichst von uns Allen begrüßt.

Mit inniger Umarmung

Papa

[illegible] 25-1108/58

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS

(1941/25-1108/

Budapest 1916 oct. 3án

59

Kedves Gyuri – Miminek szüksége van egy meghatalmazásra az árvaszékhez, hogy ügyeinket attól függetlenül, de az eddigi korlátozások szigoru betartásával intézhessem. Kérlek tehát a csatolt meghatalmazást aláirásoddal ellátva nekem visszaküldeni.

Szives üdvözlettel Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 1916 october 30

LUKÁCS

Kedves Gyuri – pár nap előtt kaptam a különlenyomatot, melynek beküldéséért hálás vagyok – iparkodom majd megérteni az írásodat, de nincs nagy bizalmam magamhoz, mert a kezdet nem ad reményt. Remélem meg volt munkádnak a kívánt sikere. A meghatalmazást is megkaptam – tényleg azt akarom elérni, hogy a ház eladása esetén a pénz kezelése ne az árvaszék ügye legyen, hanem az enyém. Ez természetesen nem változtat azon, hogy ezen vagyon jövedelme illeti meg Mamát, de érintetlenül marad és meg nem terhelhető és Mama halálakor az akkoron életben lévő gyermekei, illetve leszármazó utódai között egyenlő arányban jut felosztásra. Actualissá vált az ügy, mert egy 13000 koronás

követelés befolyt és én az érte vásárolt
hadi kölcsönt már a Hitelbanknál kívánom
elhelyezni, nem pedig az árvaszéknél. Nem
kell mondanom, hogy a végrendeleti korlátozás[o]
a legszigorubban megóvatnak. Hiszen ismered
ebbeli véleményemet és aggályaimat. Hogy módom-
ban lesz-e a házat jól eladni, nem tudhatom,
de szeretném, mert jobb volna jó értékpapírokba
helyezni el ezt a vagyonrészt, mint a házban,
különösen, mióta a Villát megvettük. Az
épül serényen és mindinkább meggyőződésemmé
válik, hogy nagyon jó vételt csináltunk,
még a mostani dühdrága építkezés figyelembe
vétele mellett is. — Paul Ernst már nem
Weimárban lakik? Szeretem hinni, hogy jól
érezted nála magadat és idegességed, a melyet
nagyon fájlalok, enyhült az ő befolyása alatt.

MTA FI
Lukács

FIL. INT.
...ács Arc.

Nagyon kiváncsi vagyok, hogy viszonyod Rickert-tel hogyan fejlődött és kérlek, hogy lennél szíves erről engem tájékoztatni. Hisz tudhatod hogy ez mennyire érdekel. Itthon minden rendben van, úgy a hogy — a gyermekek jól vannak és szépen fejlődnek, úgy szellemileg, mint testileg; utóbbi különösen fontos Editnél. A sógorod a régi — ha változott inkább a rosszabb irány felé. Mici szorgalmasan és szépen muzsikál — 2án Nedbállal játszik és Bécsre nézve is vannak tervei, amelyek megvalósítása valószínű — ez úgy látszik örömet szerez neki, mint itteni zenekarának a fentartása is. Hogy Dohnányi itt van, az is Mici érdeme és örül is neki. De azért mégis fáradt és kedvtelen — nem olyan, és nem úgy van, mint óhajtanám látni. Talán jó volna, ha időt és fáradtságot

vennél magadnak, vele a levelezést újból megindítani, azt hiszem ez jól esnék neki és talán egyet-mást leadna, hogy megkönnyebbüljön a kedélye.

Jancsi folytatja eddigi kedves játékait.

Add át Ilonának szives üdvözleteimet – téged sok szeretettel ölel és csókol

Apád

Dr Lintal ügyében
azóta nem hallottam semmit – Hertska Doctor Képmása vagyon jól sikerült 1200 Koronát adtam Vedresnek az anyagon kivül.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

10 FILLÉR

5 FILLÉR

Dr. Georg von Lukács
Kepplerstrasse 28
Heidelberg

Josef von Lukács, Ungarische
Allgemeine Creditbank

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

144C75-110/60

1916 okt. 30.

LUKÁCS

Hadijog alapján fölbontatott.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS

Budapest 1916 nov. 29

Kedves Gyuri – 16-áról kelt kedves leveled csak tegnap érkezett be – azért nem írhattam meg előbb, hogy Mama is, Mici is írt már régebben és hogy Jenő téli kabátja már réges régen postára adatott. Remélem, hogy a levelek is, a csomag is időközben már birtokodba jutott. Mici hang-versenyéről szóló egynehány kritikát ide csatolok; Mici nem nagyon törő-dik vele, de telve van művészi ambi-tióval és tervekkel. Hogy az utóbbiak mennyire fognak megvalósulni, azt ki tudhatja?

Amit a könyvedről írsz, azt megjegyeztem magamnak és csak örö-

mmel

MTA F
Lukác

szolgál, hogy visszanyerted régi munka kedvedet és a hozzá való hangulatot és szellemi alkalmazkodó-képességet. Ilyen körülmények között nem kételkedem benne, hogy Rickerthez való viszonyad is úgy fog alakulni, amint az neked kedves lesz. Hogy a jövőnek és nem a jelennek kívánsz dolgozni, azt értem és amennyire tehetem, gondom lesz rá, hogy ez mindenkor módodban is legyen. Ezért ne félj, bármi-ként fogom rendezni formában a ház ügyét (esetleges eladásnál) a te gyermeki jogotok és örökségi biztonságtok érin-tetlenül marad és ment lesz mint személyi jó- vagy kevésbé jó indulattól és felfogástól.
Az a vagyon a tietek és Mamanak csak

...IL. INT.
...s Arc.

hatzonélvezete van – ez a megdönthetlen tény, bárminlyen értékben és báriminlyen kezelésben fog a vagyon létezni.

Itthon különben minden rendben volna – Jancsinak azonban tüdőcsúcs hurutja van és hosszabb levelezés után és miután Sahli professor Bernben is rendelte, hozzá járultam, hogy Davosba menjen magát gyógyittatni. Ez bizony elég szomoru és lehangoló dolog, csak remélem, hogy jó természeténél fogva leküzdi a bajt és mi hamarabb gyógyultan fog Davosból mű körei köréhez visszatérni. Csak Nama atyjának korai halála aggaszt, mert Jancsi egészen arra a családba tartozik és az öröklési theoria ez esetben nem megnyugtató

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Remélem, mielőbb hallok felőled; mind-nyájunk üdvözlünk téged is Lenát is.
Szeretettel ölel Apa

A király halála nagyon megrendített – remélem, az uj királytól jót várhatunk. Romániában jól mennek a dolgok és én alig várom, hogy végleg leverjük és bevonuljunk Bukarestbe, mert azt hiszem, ez lesz a békemegindulásának az első lépéskisérlete. Bár úgy lenne és mielőbb!

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Georg von Lukács
Kepplerstrasse 28
Heidelberg

[illegible] Ungarische
Allgemeine Creditbank

1916 nov. 29.

Ungl 15-1108/61

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Kaiserliche Bahnpost
No. 5.

2.40 1.80

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS

Budapest 2 December 1906

Kedves Gyuri – a rossz postajárat miatt már most irok külön levélben Karácsonyról. Miután innen küldeni vagy nem lehet, vagy a megérkezés bizonytalansága akadályoz, arra kérlek, hogy saját magad gondoskodjál ott a te és Jenő karácsonyáról, a mely végből külön 200 (Kétszáz) Márka fölött rendelkezzél az ottani banknál. Igy módodban lesz, magadnak is, Jenőnek is megszerezni, amit mi hazulról

most nem birunk elmenni.
Szives üdvözlettel Gertrudnak is, szeretettel
ölel
Apa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Georg von Lukács
Kepplerstrasse 28
Heidelberg

L44/25-1108/62

Absender Lukács Ungarische
Allgemeine Creditbank

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LUKÁCS

1916 dec. 2.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS

Budapest 13 December 1916

Lieber Gyuri – Deinen lieben Brief vom 26 November habe ich erst heute erhalten – wie viele Briefe von Dir nicht angekommen sind, weiß ich nicht – ich habe jeden Brief von Dir sofort beantwortet und Mama und Mici bemühten sich, Dir geschrieben zu haben. Gut, daß Lena's Mantel schon angekommen, aber nicht gut, daß Ihr beide an Indispositionen zu leiden habet, wegen deren Beseitigung es gewiß angezeigt wäre, ärztlichen Rath und Hilfe in entsprechender Weise in Anspruch zu nehmen. Dein Bericht über den Aufenthalt bei Paul Ernst hat mich sehr erfreut –

interessiert hat mich auch sein neuer
Novellenband, in dem recht Du als Commen-
tator vorkommst. Über dieses Gespräch
könnte ich Dir Manches sagen – schreiben
kann ich es nicht. – Hoffentlich kommst
Du in Deiner Arbeit in das richtige
Gange und die Dinge werden sich Deinen
Wünschen gemäß entwickeln. – Hoffentlich
bekommen wir bald Frieden oder doch
die Einleitungen dazu und dann kommt
Alles ins rechte Geleise. Mit unserer
Capitals Erhöhung bleiben wir natürlich nicht
vereinzelt – die Sache ist aber doch sehr schön
nur für mich, wie auch für Euch durchaus er-
freulich. Die Commerzbank ist ins Consortium
blos als Comité Mitglied eingetreten resp.
zu einem solchen avanciert – die Leiterin

das Consortium bleiben wie auch wie der allein

Deine Anfrage wegen Franz Baumgarten muß ich leider negativ beantworten. Ich kann eine solche Mission nicht übernehmen, weil ich weder Zeit, noch die Möglichkeit habe, solche Verantwortungen zu übernehmen. Advokat Barta Ödön ist ein kluger verläßlicher Mann und wenn er von Fall zu Fall sich an mich wendet, werde ich ihm gerne zur Disposition stehen, wie ich dies auch früher schon immer bereitwillig gethan habe. Der von Dir erwähnte Incidenzfall muß auf einem Mißverständnisse beruhen, denn ich war stets sowohl Barta als Baumgarten gegenüber weit über jene Grenze hinaus gefällig (und will dies auch in Zukunft gerne sein) welche durch die gegebenen Verhältnisse genau vorgezeichnet wären. Wenn ich also in

concreten

IL. INT.
s Arc.

Güllen oder Forgger dienlich sein können
– gegen, darüber hinaus kann ich leider
eine Mission nicht übernehmen.

Hast Du meinen Brief wegen
Militär resp. Passangelegenheiten nicht
erhalten? Mir fehlt Dein [illegible]!

Mit herzlichsten Grüßen an Lena
und an Dich Dein

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MAGYAR KIR. POSTA

MAGYAR KIR. POSTA

BUDAPEST
1916 DEC 13 E
62

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Kepplerstrasse 28

Heidelberg

[illegible]

Josef von Lukács
Ungarische Allgemeine
Creditbank

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LUKÁCS

LHL 25–mor/63

1916 dec. 13.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 3 Januar 1917

LUKÁCS

Liebes Gyuri – Ich besitze mehrere
Briefe und Depeschen von Dir und
freue ich mich nur, daß Deine Paß-
angelegenheit rechtzeitig in Ordnung
gebracht werden konnte – was
vollständig ungeachtet der Krönungs-
feierlichkeiten (die Mama und Mici
in besten Formen mitgemacht haben)
kein geringes Kunststück war.
Nun bist Du hoffentlich in Ordnung
und beruhigt. Für Eure Neujahrs-
depeschen besten Dank und herzlichste
Erwiderung aller guten Wünsche.
Hier ging alles seinen guten

Ganz während der Feiertage nur
die Kleinen waren selig mit dem
Baum und allen Dingen, die
damit zusammen hängen. Nun ist
das auch vorüber und wir sind
mitten drinn wieder in der Tret-
mühle der Englischen Arbeit. Auch
mit dem Frieden will es nicht
recht vorwärts gehen, obzwar ich
das Getue der Entente Mächte nicht
für den wirklichen Ausdruck ihrer
eigentlichen Absichten halte und meine,
daß der Friede doch von ihnen
gewollt wird und sich wenn auch

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

langsam seinen Weg bahnen wird.
In Rumänien geht es uns sehr gut und jeder Schritt vorwärts bringt uns dem einen Gedanken dem Frieden näher.
Das walte Gott!

Im Sommer sandte ich dem Hofrath Universitätsprofessor Rudolf Zuckerkandl in Prag Deine Essays – es wird Dich vielleicht interessieren, seinen Dank von ihm zu lesen. Der Brief liegt hier bei, und bitte ich, mir ihn zurückzusenden, weil ich antworten muß.

Einem Deiner letzten Briefe war ⊙ der beiliegende Zettel beigelegt. Schönen und herzlichen Grüßen

. INT.
Arc.

an Dich und Deine lieben Frau.
In Liebe
Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

BUDAPEST
917 JAN -4- N12
51

917 JAN -4- N12
51

Dr. Georg von Lukács
Kepplerstrasse 28
Heidelberg

1444C25 – 1108/64

Josef von Lukács Ungarische Allgemeine Creditbank

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LUKÁCS

1917 jan. 3.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS

Budapest 23 Januar 1917

Lieber Gyuri — Ich erhielt Deine lieben Zeilen vom 14 und später Deinen Brief vom 9., der wahrscheinlich deshalb länger gereist ist, weil er Ungarisch geschrieben war. Über den eigentlichen Inhalt des Briefes von Professor Lucker Kardl mag ich nicht streiten — eine Karlsbader Conversation veranlaßte mich, ihm den Dank zu schicken — er ist höflich und nett — ich bedankte mich für seinen Brief und Du hast keine Sorge mehr.

Was mir viel, viel wichtiger ist, das ist die Frage Deiner Habilitation, die nun zu meiner großen Freude in ein erfreuliches Stadium getreten zu sein scheint. Hoffentlich wird die Sache, trotzdem gut Ding viel Weil' braucht, nicht so lange dauern, als Du anzunehmen scheinst, aber immerhin ist mir das Zuwarten wesentlich erleichtert und

ich kann der Entwicklung mit mehr Geduld entgegensehen. Hoffentlich gestaltet sich auch Dein persönliches Verhältnis zu Professor R. inniger und tiefer und Du brauchst auch auf die Sache nicht länger zu warten, als unbedingt nöthig ist. Daß mir diese Gestaltung Deiner dortigen Position viel Vergnügen bereitet brauche ich Dir wohl nicht erst zu sagen und wie glücklich mich die Erfüllung meiner Erwartungen machen wird, ist Dir auch seit Langem bekannt. Der Ort und Weise aber, <u>wie</u> die Actualität dieser Frage sich präsentirt, kann Dir zur höchsten Genugthuung gereichen und ist für mich ein Gegenstand ganz besonderer Freude und berechtigten Stolzes.

Du schreibst, Du willst gegen Monat März nach Hause kommen. Ich brauche Dir wohl nicht erst zu sagen, wie sehr mich diese Aussicht mit Freude erfüllt; indessen Deinetwegen

MTA FIL. IN
Lukács Arc

muss ich Dich erinnern, dass im Hause in
der Strohengasse Gasse keine Wohnung zur Verfügung
steht und Du daher entweder bei uns – für
Dich nicht bequem wohnen müsstest oder in einem
Hôtel. Diese sind aber gewöhnlich überfüllt,
daher nicht angenehm. Ferner: wenn es Dir
egal ist, ob es nicht besser wäre, Du kämest
erst nachhause, bis wir in Ofen selbstverständlich in
Ordnung sind und Du das sehr angenehme, schöne
[illegible] Appartement im letzten Stock beziehen
könntest! Wir sind mit Strasser verblieben, dass
wir unsere derzeitige Wohnung bis 1 August
behalten, so dass wir die Übersiedlung in die
Villa mit Ruhe und ohne Überstürzung vor-
nehmen können. Also überlege Dir die
Sache und richte es Dir so ein, wie es
Deinen Plänen entspricht. — Über Deine
und Heinrichs Heiraten ich mich nicht zu
sprechen — ich habe nur mehr Hoffnungen,
aber keine Aussichten. Jüngst war

IL. INT.
s Arc.

ich auf einen Tag in Berlin, weil ich in den Aufsichtsrath und als solcher zu einem der Stell-vertreter des Vorsitzenden der Deutschen Orientbank gewählt wurde, der meinen [illegible] an diesem Unternehmen Interesse genommen hat. Ich hatte Gelegenheit mit sehr interessanten Herren zusammen zu kommen. Wenn es wieder ein mal Frieden giebt, werden diese Aufsichtsrath Sitzungen in Berlin für mich statt eines angenehmen Ur-laubs haben, Dich auch dort einzuladen. Die Position ist mir sehr angenehm.

Sieghart's Buch war in der Form etwas zu hart, sonst aber ließe sich über die Sache manches sagen. Wir werden ja ein mal über die Sache plaudern können.

Deinen Brief hat nur Mici gelesen, die sich natürlich herzlich mit uns freut — sie ist etwas leidend — die Kinder herzig und lieb. Viele herzliche Grüße an Dich und Lena Dein Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

VI. VÁROSLIGETI-FASOR 20A.

Budapest 11 Februar 1917

Lieber Gyuri – ich benütze einen freien Sonntag Vormittag, um bei Dir anzufragen, warum ich denn von Dir so lange schon ohne Nachrichten bin. Dein letzter Brief ist vom 14 Januar und ich beginne schon deshalb mich ein wenig besorgt zu werden, weil Du im Januar ungewöhnlich viel Geld (M 1800) behoben hast und ich deshalb befürchte, dass bei Dir etwas außerordentliches vorgefallen sein könnte. Hoffentlich bist Du in der Lage, mich zu beruhigen – es wäre mir sehr lieb, wenn dies bald der Fall wäre. – Hier bei uns

ist leicht viel los – die Stimmung ist eine
erwartungsvolle und gespannte – aber
ziemlich zuversichtliche. Man hegt die stille
Hoffnung, der gewünschten Unterhandlung
werde wie eine heilende Giftmedizin
wirken – dem unseligen Kriege ehestens
ein Ziel setzen. Die gewaltige Kälte und
der Mangel an Kohle, Holz, Koks etc. ver-
setzt die ganze Bevölkerung in Entbehrun-
gen, die fast ärger sind, als Verringe-
rungen der Ernährungsdotationen und
die in Aussicht gestellten Beschränkungen
der Beleuchtung in Wohnungen und öffentlichen
Localen, die Sperre von Theatern und Concerten
etc., sowie die strenge Beschränkung der

MTA FIL.
Lukács A

öffentlichen Unterkunft sind sehr geeignet die schrecklichen Folgen des Krieges auch der Bevölkerung hinter der Front lebhaft vor Augen zu führen. Wenn es schon zu Ende wäre – und wir uns wieder wie normale Menschen uns bewegen fühlen könnten. Ich weiß nicht, wie die führenden Männer der Entente und Woodrow Wilson ihr Verhalten mit ihrem menschlichen Gewissen in Einklang bringen können!.

Mir ist wohl, die Kleinen zuhause dito entwickeln sich sehr erfreulich.

Mit besten Grüßen an Deine Frau und an Dich Dein

Papa

Herrn

Dr. Georg von Lukács

Keplerstrasse 28

Heidelberg

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

BUDAPEST 917-FEB 12-N12 51

Ernst 25- Nov/66

Josef von Lukács
Director der Ungarischen Allgemeinen
Creditbank

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

VI. VÁROSLIGETI-FASOR 20 A.

1917 febr. 11.

LUKÁCS

Budapest 17 Februar 1917

Lieber Gyuri – Deine lieben Zeilen haben uns viel Vergnügen bereitet – sie haben meine Besorgnisse, allerdings bloß bis 6 Februar, zerstreut und mich in Bezug auf meinen Lieblingsgedanken mit freudiger Zuversicht erfüllt. Ich hoffe in Deinem Interesse, daß die Dinge einen angenehmen Verlauf nehmen und Deine Arbeitskraft – und Freude Dich alle Hindernisse mit Leichtigkeit wird überwinden helfen. Hoffen wir das Beste und Schönste – Mici freut sich mit mir. Den gewünschten „Nyugat" wird sie Dir schicken – den Logos erbitte ich wieder von Dir.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 17 Februar 1917

Was Deine Hinaufkunft anbelangt so unterliegt es keinem Zweifel, daß wir Dich gerne sehen und daß Du auch schlafen und auch eine Unterkunft finden wirst — wenn ich mir aber Alles gut überlege und alle Umstände und alle Verhältnisse vor Augen habe, möchte ich Dir doch dringend rathen, eine Reise hieher <u>nicht</u> vorzunehmen, bis wir nicht klarer Alles überblicken können und bis wir nicht gegen alle möglichen Eventualitäten gefeit sind. Mici theilt meine Befürchtungen in dieser Hinsicht und ich denke, Du wirst Dir die Sache auch noch überlegen, da

MTA FIL. I8
Lukács Arc

ich nicht jene zwingenden Gründe einsehe, welche Dich zwingen würden, allen Schwierigkeiten zu trotzen.

Es wird mich sehr freuen, bald von Dir zu hören und begrüße Dich und Deine Frau herzlichst

Papa

Heute Abend war Herr Dr Felix Somary (in meiner Anglobank jetzt Sekretär des Präsidenten Morawitz) bei uns zu Gaste. Er ist mit Alfred und Max Weber sehr befreundet und ist auch über Dich sehr genau unterrichtet. Er arbeitet zur Zeit in Berlin im Reichsschatz-Amte und mich hat es sehr gefreut, daß er an die früheren Beziehungen anknüpfend, uns aufgesucht hat. Ich hoffe, daß auch Du einen Freund an ihm haben wirst.

Mit Grüßen

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LUKÁCS

Budapest 27 Februar 1917

Mein lieber Gyuri – ich schrieb Dir gestern und heute erhielt ich Deine lieben Zeilen vom 20., deren Inhalt mich sehr erfreut hat. Die Mittheilungen über Deine Habilitations Angelegenheit decken sich wohl mit Deinen früheren Andeutungen, allein sie erfreuen mich immer wieder und stellen mir eine Erfüllung alter Wünsche in Aussicht, die mich – zur That geworden – mit großer inniger Genugthuung erfüllen wird. Also warten wir die Dinge ab – trotz der unbedingten Güte wird die Sache hoffentlich nicht zu lange Weile brauchen.

Besten Dank für Deine Er-

MTA FIL.
Lukács A

Erläuterungen über Deinen Zimmer Bedarf – ich begreife ganz gut, daß unter den gegenwärtigen ganz außerordentlichen Verhältnissen ein Normal Budget nicht auslangt und wenn Dein Bedarf das Präliminare übersteigen wird, so werde ich die Deckung schon finden – hoffentlich wird mir die Devisen Centrale keine Schwierigkeiten bereiten. Auch hier ist die Teuerung unerschwinglich und wirkt beinahe in einzelnen Artikeln grotesk. Wie Alles, wird hier in Budapest auch dies sehr übertrieben: ein Beispiel, für Ernö kostet ein Anzug 160 sage Hundertsechzig Kronen – aber nicht bei

IL. INT.
s Arc.

nahen Quelle, denn dort wird 200 verbraucht. Und so geht das in dieser Tonleiter fort – Gebe Gott, daß wir bald den ersehnten Frieden bekommen, von dem ich mir dann doch eine wesentliche wenn auch successive Erleichterung aller Lebensbedingungen verspreche.

Die Unterseeboote arbeiten sehr schön – sie bringen vielleicht den Krieg doch rascher zum Abschluß, als wir sonst befürchten mußten.

Die innere Politik bei uns klärt sich – Tisza behauptet sich Gott Lob in voller Kraft und überragt seine Umgebung in der Opposition überlebensgroß.

Mit herzlichsten Grüßen von uns Allen auch an Lena

Dein

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
LUKÁCS

Budapest 26 Februar 1917

Lieber Gyuri – Deine Depesche bereitete mir einige Beruhigung und freuen wir uns, daß bei Euch Alles in bester Ordnung ist. Brief habe ich von Dir schon seit Ewigkeiten nicht erhalten – der letzte war, den ich voriger Woche bestätigt habe. In Dr. Felix Somary scheine ich einen guten angenehmen Freund neugewonnen zu haben und glaube annehmen zu sollen, daß er auch Dir sehr zugethan ist und gerne zu Deiner Verfügung stehen dürfte, falls sich hiezu Anlaß bietet.

Ich weiß nicht, ob der hier beiliegende Feuilleton-Artikel des Pester Lloyd Dir bekannt ist.

Auf alle Fälle schicke ich ihn Dir und bestelle mir das Buch – vielleicht kann ich dasselbe mit Nutzen für mich lesen. – Neugierig bin ich und Du könntest gelegentlich den Autor des Buches fragen, auf welche Art und Weise dieser Artikel entstanden ist. Nur zu meiner Darnachforschung.

Mama war die letzten 14 Tage krank – sie kam heute zum ersten Male aus ihrem Zimmer – sonst ist hier Alles in schönster Ordnung zuhause.

Lasse bald von Dir hören. Mit besten Grüßen auch an Lena Dein getreuer

Papa

44275–1108/67

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 10 März 1917

LUKÁCS

Lieber Gyuri – Deine lieben Zeilen vom 3. sind in meinem Besitze. Über die darin behandelten Angelegenheiten hatte ich Veranlassung mit Gárdos zu sprechen. Er meint, in Deutschland sei kein Papiermangel und bei einigen könnte es sich höchstens um Transportfragen handeln, welche aber von hier aus noch schwerer zu lösen wären, als vom eigentlichen ~~[illegible]~~ Lieferanten. Wenn Du hier bist, wird ja diese Angelegenheit besprochen werden können. Nun glaube ich selbst, daß Du wirst heimkommen müssen, aber Gárdos glaubt, daß Du einige Bogen Deines Werkes ungarisch wirst mitbringen müssen, denn

MTA
Lukác

eine Erneuerung, eine Verlängerung
des Vertrages und Hand in
Hand damit das Unternehmen wird
nur durchführbar sein, wenn darauf
hingewiesen werden kann, daß
das begonnene Werk noch nicht
vollendet werden konnte und
daß zur Fertigstellung noch eine
weitere Frist unbedingt erfor-
derlich ist. Auch verschiedene
andere Fragen, die mit dem
Erscheinen des Werkes in Deutsch-
land verbunden sind, werden
Gegenstand unserer Besprechungen
bilden müssen – es ist nicht
dringlich, daß Du herkommst,

FIL. INT.
cs Arc.

wenn Du wünschest die zwei Bogen Ungarischen Textes mitbringen oder wenn hier fertig stellen, welch letzteren Modus ich Dir weniger empfehlen könnte. Also mache Dich an die Arbeit und richte Deine Hinreise so ein, daß Du die Bogen behufs Drucklegung hier mitbringen kannst.

Sonst ist hier nicht viel los — Mama erholt sich langsam, Mici geht es recht wohl, die Kinder entwickeln sich sehr schön. Die Bilanz der Bank ist sehr schön, wir zahlen 48 Kronen Dividende gegen 45 im Vorjahre und vermehren unsere Reserven in ungewöhnlicher Weise.

Hans ist schon in Bern — Kotányi
scheint mir nicht ganz wohl zu sein,
obzwar sie bloß von Müdigkeit und
Mattigkeit sprechen wollen. Gott
geben, daß sie recht leben und recht
handeln.

Mit herzlichsten Grüßen
auch von Lena Dein
Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

911 MAR 12 N4

MAGYAR KIR. POSTA 10 FILLÉR

5 FILLÉR 5 MAGYAR KIR. POSTA

Herrn

Dr. Georg von Lukács
Kepplerstrasse 28
Heidelberg

[illegible] 108/170

Absender Josef von Lukács
Ungarische Allgemeine Creditbank

LUKÁCS

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1917 márc. 10.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest 20 März 1917

LUKÁCS

Lieber Gyuri – seit meinem letzten Briefe erhielt ich Deine lieben Zeilen vom 6. und heute Deinen Brief vom 14. dss. Mts. Die wichtigste Frage die mich jetzt beschäftigt, ist Deine Zukunft – nun weiss ich nicht, ob Du meinen Brief erhalten hast, worin ich Dir über meine Unterredung mit Generaldirector Gárdos ausführlich berichtet habe – über Honorar für Dein Buch und über die Ungarische Theil-ausgabe. Diese letzteren Fragen scheint mir der springende Punkt zu sein und Du wirst Dich mit

ihrer Lösung wohl oder übel
beschäftigen müssen. Es wäre mir
angenehm zu erfahren, ob du
diesen meinen Brief ungeöffnet
erhalten hast, denn sonst würde
ich den Inhalt wiederholen müssen,
so wichtig ist die Sache.

Zuhause klappt nicht Alles
– Mama kann sich nicht zusammen
klauben und ist ständig unwohl –
wir wollen nächster Tage eine
Berathung mit Professor Korányi
abhalten. Sonst geht es seinen
normalen Wege – die Kinder
sind lieb und nett und machen
mir viel Freude, entfremdet

MTA FIL.
Lukács A

ihrer Mutter.

Die Weltgeschichte ergeht sich in den höchsten Entwicklungs-Möglichkeiten und wir durchleben Zeiten, welche unsere Vorfahren an Gewicht und Inhalt kaum ahnen konnten. Gebe Gott, daß sich Alles zum Guten wende und die Menschheit etwas davon habe, wofür Hekatomben an Gut und Blut geopfert wird.

Ich weiß nicht, ob ich Dir schon geschrieben habe, daß Hans schon in Bern ist – Bellevue Palace Hotel

Mit herzlichsten Grüßen an Dich und Lena Dein

Papa

IL. INT
s Arc.

"DER KAISERHOF"
HEINRICH HIRT
BADGASTEIN

Bad Gastein 16/VIII. 1917

Mein lieber Gyuri – Knapp vor meiner Abreise aus Karlsbad erhielt ich Deine lieben Zeilen, aus denen ich gerne entnehme, daß Du nach einer obligaten Reise-Erkältung Dich wieder wohl fühlst, daß Du zu Hause Alles in bester Ordnung gefunden hast und daß Du schon wieder mitten drinn in Deiner Arbeit bist. Wen Du in München nebst Fr. Baumgarten angetroffen hast, konnte ich mit aller Anstrengung nicht entziffern.

Mir ging es in Karlsbad ganz gut und auch hier befinde ich mich wie immer sehr wohl. Die Damen

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

fühlte ich ganz ausgesprochen
die Wohltat der Ruhe und
Erholung, denn ich war, in Karlsbad
angekommen, sehr ausgezehrt, doch
glaube ich, daß ich, gegen den 3ten
zuhause angelangt, wieder meinen
Mann stellen zu können.

Ich habe Dir jetzt wirklich
nichts zu sagen und schicke diesen Brief
nur ab, um Dich nicht ohne Antwort
bez. ohne Nachrichten von mir zu lassen.

Schreibe bald und grüße Lena
herzlichst. Mit inniger Liebe Dein

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

22 Aug. 1917

LUKÁCS

LGYL 25-1108/73

Mein lieber Gyuri — Dein Brief vom 16. hat mich nicht eben angenehm berührt (die Frage des Enthebungsdokumentes ist ja hoffentlich erledigt) denn ich ersehe daraus mit begreiflich lebhaftem Bedauern, daß es Euch nicht besonders gut zusammengeht und daß Ihr Schwierigkeiten zu überwinden habet, wobei ich nicht einmal mithelfen kann — ein Umstand, der mich besonders bedrückt. Ich kann natürlich nicht wissen, ob in in diesen Verhältnissen bald Wandel geschaffen sein wird, bin aber der Meinung, daß die Einleitung zum

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Frieden nahe ist, als man von den
äußerlichen Umständen erklären dürfte
— ich wenigstens knüpfe große Hoffnungen
an die Aktion des Papstes, die nicht ohne
Zusammenhang auch der Entente ins Werk ge-
setzt sein soll. — Ob es aber damit auch
besser werden wird in den Fragen,
die Dich bekümmern, ist allerdings kaum
anzunehmen, weil der Übergang doch
eine geraume Zeit und eine Neuorienti-
rung der Ernährungsverhältnisse bean-
spruchen dürfte. Ob das, was Ihr
bezüglich Jena ins Auge gefaßt habt
das Richtige und Beste ist, kann ich von
hier aus natürlich nicht beurteilen —
was sicher ist, ist, daß Du uns natürlich

MTA F
Lukác

immer den Herzen willkommen bist
und dass es sicher Mittel geben wird, die
Dir ungestörte Arbeitsmöglichkeiten dar-
bieten können. Du Arnulf waren immer
kommen – allein oder mit Lena, wir
sehen Euch gerne bei uns. Die Oppor-
tunität Deiner Hierherkunft dürfte
jetzt gewiss keine Frage sein – allein
in Combination zu ziehen wäre doch, ob
du nicht einige Zeit zuwarten solltest. Mit
der Auflösung des Haushaltes magst du
doch gewiss nicht die Aufgabe der Wohnung
– das wäre glaube ich doch verfehlt
und jeder Ersatz ungenügend.

Ich hoffe von Dir bald zu hören
und umarme Euch innigst

Papa

Deinen Brief habe ich
Mici eingeschickt.

IL. INT.
s Arc.

LUKÁCS

Budapest 26 Sept. 1917

71
Lhm 25-1109/

Lieber Gyuri — ich hoffe, daß ich in nicht zu ferner Zeit werde hier begrüßen können. Trotzdem muß ich Dich in folgender Angelegenheit befragen. Du warst im Juni 1916 bei der Censur am Ostbahnhofe — Kannst Du Dich erinnern, wer im dritten Drittel des Monats Juni Dich vertreten hat, oder wer berechtigt war, Deine Stampiglie auf die censurierten Briefe aufzudrücken. Es interessiert sich hierfür die Kriminalpolizei, weil am 23 Juni 1916 ein Brief aus Lausanne eingekommen ist, der

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Monsieur S. D. Wexler in Budapest
adressiert, durch welchen Briefe ein
Check über K 266 übersandt wurde,
der dann bei der Escomptebank
hier zur Einlösung gelangt ist und wie
der Adressat behauptet, von einem
unrechtmäßigen Besitzer präsentiert
wurde. Dieser unrechtmäßige In-
cassant des Checks wird nun ge-
sucht und da der Briefumschlag keine
Censurstampiglie trägt, ist die Polizei
darauf aus, wer beauftragt und in
der Lage war, diese Stampiglie zu
gebrauchen. Vielleicht kannst Du
Dich in irgend einer Weise an solche
Dinge oder Personen erinnern,

MTA
Lukác

deine schreiben an mir, oder gleich in
Ungarischer Sprache, damit ich Deinen
Brief präsentieren könne.—

Deine Markabhebungen machen
mir deshalb Sorgen weil ich Schwierig-
keiten bei der Devisen Centrale
befürchte. Nach meinen Aufzeichnungen
hast Du in diesem Jahre bis zum 18/IX
Mk 12800 behoben, so dass von dem
bewilligten Credite pro 1917 nur noch M 2200
offen sind. Wenn Du hier bist, werde
ich mit Dir besprechen müssen, wie
viel Mark ungefähr in diesem Jahre
noch gebraucht werden, denn ich möchte
nicht gerne einen Refus der
Devisen Centrale gegenüber stehen
müssen, die jetzt strenger zu sein ge-
nöthigt ist. Das will

FIL. INT.
cs Arc.

ich hoffen, daß es dazu nicht kommen wird.

Dr Franz Baumgarten war dieser Tage bei mir in der Bank — viel-leicht ist es noch hier zur Zeit, daß Du zu uns kommst.

Mit herzlichen Grüßen auch von Lena küsst Dich Dein getreuer

Papa

Hans ist in Berlin und wohnt
Berlin W. Kurfürsteneck Pension
Kurfürstendamm 33

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest I Gyopár utcza 2
7. October 1917

Mein lieber Gyuri – ich erhielt Deinen Brief wegen der Censur Angelegenheit und ließ denselben bei der Polizei im Original hinterlegen und dann erreichte mich Dein Brief vom 2., in dessen Beantwortung ich mich beeile Dich zu benachrichtigen, daß Dein Credit bei der Bank schon um 5000 Mark erhöht ist. Die Bewilligung der Centrale hoffe ich zu erlangen. Du bist nun versorgt und ich freue mich, dies veranlaßt zu haben, bevor Dein Brief noch mich über den Stand der Dinge bei Euch unterrichten konnte. Dies betone ich deshalb so scharf, damit Du Dich wenigstens über diese Seite der Sorgen beruhigen mögest. Es ist mir so [illegible]

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

schmerzlich, zu erfahren, welche ganze Kette von Unannehmlichkeiten und Schwierigkeiten Dich belastet haben und noch belasten und welch schwer zu lösende Aufgaben Dich bedrücken. Ich kann unter diesen Umständen kaum erwarten, Dich zuhause zu sehen, denn wie ich gerne hoffe, daß der Aufenthalt im Bayerischen Mittelgebirge Lena gut thun wird, so überzeugt bin ich, daß die Befreiung von jeglicher Sorge Dir das seelische und geistige Gleichgewicht in Bälde zurückgeben wird und Du Dich mit ungeschwächter Kraft und Liebe wieder Deinem Werke Dich widmen

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Räumen. Wenigstens wollen Mici und ich sehr gerne Alles thun, um Dir hierbei und den Aufenthalt so zu gestalten, daß Du von der Last des äußerlichen Lebens nach Möglichkeit befreit bleibst. Komme also so rasch Du kannst und sobald dies die vollständige und entsprechende Isolation Ilona gestattet. Wo Du über Berlin gehst, suche Hans auf: Pension Kurfürsten Eck, Kurfürstendamm 33. Wenn Du noch irgend was brauchst, so schreibe uns, wir werden Alles besorgen. Von Mici und mir herzliche Wünsche für Ilona und beste Grüße dazu.

Dich umarmt in inniger Liebe

Papa

Vergesse nicht, an allen nöthigen Orten Deine Budapester Adresse aufzugeben.

Lukács József levele Eberhard Gotheinhoz

Budapest 19 August 1919

Sehr geehrter Herr Professor

Indem ich mit meiner Bitte mich an Sie wende, thue ich es in Kenntnis der Freundschaft und Werthschätzung die Sie ~~mit~~ meinem Sohn Georg stets entgegenzubringen die Güte hatten. Mir fehlt seit Mitte Juni jede Fühlung mit ihm und ich habe keine Ahnung davon, wo er ist und wie er sich befindet. Wie mir dabei zu Muthe ist, davon brauche ich wohl Ihnen sehr geehrter Herr Professor, nicht erst etwas zu sagen.

Nun weiß ich nicht, ob mein Sohn irgendwie verfügt hat über seine dortige Wohnung, seine Mobilien und seine Bibliothek. Mein Anliegen gienge nun dahin, Sie möchten sehr geehrter Herr Professor die außerordentliche Liebenswürdigkeit bekunden, sich um diese Angelegenheit zu interessiren und das Ihnen zweckdienlich Erscheinende zur Sicherung und Bergung dieser Werthe verfügen. Bei der dortigen Bank muß noch ein ziemlich hoher Betrag von meines Sohnes Credit offen sein und ich zweifle nicht daran, daß die Bank Ihnen sehr geehrter Herr Professor die nöthigen Summen zu Lasten dieses Credits via meiner hiesigen Bank gerne liquidiren wird. Die Eröffnung eines neuen Accreditifs würde hier aus formalen Gründen zu schwierig, was den Herrn Directoren gewiß bekannt sein wird.

Ich sende diese Zeilen durch Freundes-Hand und bitte vielmals um Entschuldigung, daß ich Sie mit dieser Angelegenheit belästige – es ist vielleicht das Einzige, was für meinen unglücklichen Sohn aus diesem entsetzlichen Zusammenbruche gerettet werden kann.

Ich vermag den Gedanken nicht los werden – wie anders hätte sich wohl sein und unser Schicksal gestaltet, wenn im vorigen Sommer die Docentur hätte jurificirt werden können!

Ich darf wohl auf eine freundliche Aufnahme meiner Bitte rechnen und auch auf eine gütige Benachrichtigung.

Meine Tochter und ich senden Ihnen herzliche und freundschaftsvolle Grüße und ich bitte Sie noch die Versicherung meiner aufrichtigen Werthschätzung zu genehmigen. Der Ihrige

Josef von Lukács

a margón: Meine respectvollsten Empfehlungen Herrn Professor Max Weber

/a kézirat tulajdonosa: Heidelberg, Universitätsbibliothek, Handschriftenabteilung/

Ismételt Bezdy Ottónak átadva, 1975. jan. 24én
LGYL 25-1108/20

Másolat

Lukács József 1911 majus 4-én

Kedves Gyuri - szégyenkezve és mélyes sértve legjobb érzéseimben adok neked arról hirt, hogy Alexander tanár ma délbeni jelentése szerint magántanári folyamodványodat a személyi szavazásnál 23 szavazattal 15 ellen elutasittatott. Petz Gedeon szónokolt ellened és nagy befolyásával leszavaztatott. A tárgy ellen beszélt, előadván, hogy az semmiképen nincs meghatárolva - és bár Beothy erősen védelmébe vett - nem használt; ellened szavazott a többség. Alexander közvetlenül is fog neked irni.

Most már arra kérlek, ne vedd nekem rossz néven, hogy az emberek tárgyilagosságába és tisztességébe vetett hitem a kelleténél nagyobb volt - és ne vedd szivedre az ügy ezen lefolyását. Értékedből ezen szavazás nem von le semmit és talán - ki tudja - még örülni fogunk annak, hogy az én terveim dugába döltek. Kérlek ne bánkodjál - élvezd Firenzét és élvezd fiatalságodat. Ne szalassz el az élet kinálkozó örömeiből egyet sem és ne gondolj tovább Petzre és társaira.

A Micinek szóltam - a többieknek csak később fogok, ha szükséges lesz, emlitést tenni a dologról.

Nem tudok de nem akarok is[sic] ma másról irni - ismételten kérlek, ne busulj és ne tuljadonits a dolognak annyi fontosságot, mint a mennyire én becsültem, belátom, indokolatlanul.

Szeretettel ölel és csókol

Apád

[A cimzett

Monsieur

Dr. Georg de Lukács

3 Piazza d'Areglio

Firenze

Italia

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

1 másolat Beöthy Ottónak átadva, 1975. jan. 21-én

Bad Gastein 16 VII 1917

Der Kaiserhof
Heinrich Hirt
BadGastein

LHYL 25-1108/72

Mein lieber Gyuri -

Kurz vor meiner Abreise aus Karlsbad erhielt ich Deine lieben Zeilen aus denen ich gerne entnehme, dass Du nach einer obligaten Reise - Erholung Dich wieder Woll fühlst dass Du zuhause alles in besten Ordnung gefunden fast nur dass schon wieder mitten drinn in Deiner Arbeit bist. Wen Du in München ~~...~~ Frl. Baumgarten angetroffen hast, konnte ~~ist~~ ich mit aller Anstrengung nicht entziffern.

Mir ging es in Karlsbad ganz gut nur auch hier befinde ich mich wie immer sehr wohl. Diesmal fühlte ich ganz ausgesprochen die Wohlthat der Ruhe und Erholung, denn ich war in Karlsbad ... angekommen, sehr ...... doch glauben ich, dass ich, gegen den 30ten zuhause angelangt, wieder meinen Mann stellen zu können.

Ich habe Dir .... wirklich nichts zu sagen, nur schicke diesen Brief nur .. um Dich ohne Antwort bzw. ohne Nachrichten von mir zu lassen.

Schreibe bald und grüsse Ljena herzlichst

Mit inniger Liebe Dein

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

BadGastein 16 VII.1917

"Der Kaiserhof"
Heinrich Hirt
Bad Gastein

Mein lieber Gyuri - Kurz vor meiner Abreise aus Karlsbad erhielt ich Deine lieben Zeilen aus denen ich gerne entnehme, dass Du nach einer obligaten Reise - Erkältung Dich wieder wohl fühlst, dass Du zuhause alles in bester Ordnung gefunden hast nur dass schon wieder mitten drinn in Deiner Arbeit bist. Wen Du in München Fer. Baumgarten angetroffen hast, konnte ich mit aller Anstrengung nicht entziffern.

Mir ging es in Karlsbad ganz gut nur auch hier befinde ich mich wie immer sehr wohl. Diesmal fühlte ich ganz ausgesprochen die Wohlthat der Ruhe und Erholung, dann ich war in Karlsbad angekommen, sehr ...., doch glaube ich, dass ich gegen den 30ten zuhause angelangt, wieder meinen Mann stellen zu können.

Ich habe Dir jetzt wirklich nichts zu sagen, nur schicke diesen Brief nur ab, um Dich ohne Antwort bz. ohne Nachrichten von mir zu lassen.

Schreibe bald und grüsse Ljena herzlichst

Mit inniger Liebe Dein

Papa

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

BadGastein 16 VII.1917

"Der Kaiserhof"
Heinrich Hirt

Bad Gastein

Mein lieber Gyuri - Kurz vor meiner Abreise aus Karlsbad erhielt ich Deine lieben Zeilen aus denen ich gerne entnehme, dass Du nach einer obligaten Reise - Erkältung Dich wieder wohl fühlst, dass Du zuhause alles in bester Ordnung gefunden hast ~~nur~~ und dass Du schon wieder mitten drinn in Deiner Arbeit bist. Wen Du in München nebst Fer. Baumgarten angetroffen hast, konnte ich mit aller Anstrengung nicht entziffern.

Mir ging es in Karlsbad ganz gut nur auch hier befinde ich mich wie immer sehr wohl. Diesmal fühlte ich ganz ausgesprochen die Wohlthat der Ruhe und Erholung, dann ich war in Karlsbad angekommen, sehr ausgepumpt, doch glaube ich, dass ich gegen den 30ten zuhause angelangt, wieder meinen Mann stellen zu können.

Ich habe Dir jetzt wirklich nichts zu sagen, nur schicke diesen Brief nur ab, um Dich nicht ohne Antwort bzw. ohne Nachrichten von mir zu lassen.

Schreibe bald und grüsse Ljena herzlichst

Mit inniger Liebe Dein

Papa

MTA FIL. INT
Lukács Arch.

Budapest 26 szept. 1917

Lukács

LKL 25-1108/74

Lieber Gyuri - ich hoffe, dass ich in nicht zu ferner Zeit werde hier begrüssen können. Trotzdem muss ich Dich in folgender Angelegenheit befragen. Du warst im Juni 1916 bei der Censur am Ostbahnhofe - kannst Du Dich erinnern, wer im dritten Drittel des Monates Juni Dich vertreten hat oder wer berechtigt war, Deine Stampiglie auf die censurierten Briefe aufzudrücken. Es interessiert sich hiefür die Kriminalpolizei, weil am 23 Juni 1916 ein Brief aus Lausanne angekommen ist, an Monsieur Wexler in Budapest adressiert, aus welchem Briefe ein Check über K 266 entwendet wurde, der dann bei der Escomptebank hier zur Einlösung gelangt ist und wie der Adressat behauptet, von einem unrechtmässigen Besitzer präsentiert wurde. Diese unrechtmässige Incassant des Checks wird nun gesucht und da der Briefumschlag Deine Censur-Stampiglie trägt, ist die Polizei darauf aus, wer berechtigt und in der Lage war, Deine Stampiglie zu gebrauchen. Vielleicht kannst Du Dich in irgend eine Weise an solche Dinge oder Personen erinnern, dann schreibe es mir, aber gleich in Ungarischer Sprache damit ich Deinen Brief präsentieren könne. —

Deine Markabhebungen machen mir deshalb Sorgen weil ich Schwierigkeiten bei der Devisen Centrale befürchte. Nach meinen Aufzeichnungen hast Du in diesem Jahre bis zu 15/IX Mark 12800 behoben, so das von dem bewilligten

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Credite pro 1917 nur noch 2200
offen sind. Wenn Du hier bist werde
ich mit Dir besprechen müssen,
wie viel Mark ungefähr in diesem
Jahre noch gebrauchst werden, denn
ich möchte nicht gerne einem Referent der
Devisen Centrale gegenüber stehen
müssen, die jetzt strengt zu sein genötigt
ist. Doch will ich hoffen, dass es dazu
nicht kommen wird.

Dr Franz Baumgarten war dieser
Tage bei mir in der Bank — vielleicht ist
er noch hier zur Zeit, dass Du zu
uns kommst.

Mit herzlichen Grüssen auch
an Lena bin ich Dein getreuer

Papa

Hans ist in Berlin und wohnt
Berlin W. Kurfürsteneck Pension
Kurfürstendamm 33

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest I. Gyopár utcza 2
7. October 1917

LUKL 25-1108/25

Mein lieber Gyuri - ich erhielt Deinen Brief wegen der Censur Angelegenheit nur liess deshalben bei der Polizei im Original hinterlegen und darum erreichte mich Dein Brief vom 2., in dessen Verantwortung ich mich beeile Dich zu benachrichtigen, dass Dein Credit Bei das Bank schon um 5000 Mark erhöht ist. Die Bewilligung des Centrale hoffe ich zu erlangen. Du bist nun versorgt und ich freue mich, dies veranlasst zu haben, bevor Dein Brief noch mich über den Stand der Dinge bei Euch unterrichten konnte. Dies betaue ich deshalb so scharf, damit Du Dich wenigstens über diese Seite der Frage beruhigen mögst. Er ist mir ja ohnehin schmerzlich, zu erfahren, welche ganze Kette von Unannehmlichkeiten und Schwierigkeiten Euch belastet haben und nach belasten und schwer zu lösende Aufgaben Dich bedrücken. Ich kann unter diesen Umständen kaum erwarten. Dich zuhause zu sehen dann wie ich gerne hoffe, dass der Aufenthalt im Bayerischen Mittelgebirge Ljena gut thun wird, so überzeugt bin ich, dass die Befreiung von jeglicher Sorge Dir das seelische und geistige Gleichgewicht in Bälde zurückgeben wird nur Du Dich mit ungeschwächten Kraft nur Liebe wiest Deinem Werke Dich widmen können. Wenigstens wollen Mici und ich sehr gerne alles thun, um Dir hierbei uns den Aufenthalt so zu gest-alten, dass Du von der Last des äusserlichen Lebens nach Möglichkeit befreit bleibst. Komme also so rasch Du kannst nur soweit dies die vollständige und entsprchende Installation Ljenes gestattet. Da Du über Berlin gehst, suche Hans auf: Pension Kurfürsten Eck, Kurfürstendamm 33.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest I. Gyopár utcza 2
7.October 1917

Mein lieber Gyuri - ich erhielt Deinen Brief wegen der Censur Angelegenheit nur liess deshalben bei der Polizei im Original hinterlegen und darum erreichte mich Dein Brief vom 2., in dessen Verantwortung ich mich ..... Dich zu benachrichtigen, dass Dein Credit Bei das Bank schon um 5000 Mark erhöht ist. Die Bewilligung des Centrale hoffe ich zu erlangen. Du bist nun versorgt nur ich freue mich, dies veranlesst zu haben, bevor Dein Brief noch nicht über den Rand der Dinge bei Eins unter.... konnte. Dies betaue ich deshalb so scharf, damit Du Dich wenigstens über diese Seite der Frage beruhigen mögst. Er ist mir ja ohnehin schmerzlich, zu erfahren, welche ganze Kette von Unannehmlichkeiten und Schwierigkeiten Eins belastet heben und nach belasten und schwer zu lösende Aufgaben Dich bedrücken. Ich kann unter diesen Umständen kaum erwarten. Dich zuhause zu sehen dann wie ich gerne hoffe, dass das Aufenthalt im Bayerischen Mittelgebirge Ljena gut thun wird, so überzeugt bin ich, dass die Be- ...... von jeglicher Sorge Dir das seelische und geistige Gleichgewicht in Bälde zurückgeben wird nur Du Dich mit ungeschwächten Kraft nur Liebe wiest Deinem Werke Dich widmen können. Wenigstens wollen Mici und ich sehr gerne alles thun, um Dir hierbei uns den Aufenthalt so zu gestalten, dass Du von der Last des äusserlichen Lebens auch Möglichkeit befreit bleibt. Komme also so rasch Du kannst nur soweit dies die vollständige nur entsprchende Installation Ljenes gestattet. Da Du über Berlin gehst, suche Hans auf: Pension Kurfürsten Eck, Kurfürstendamm 33.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest I Gyopár ucza 2
7.October 1917

LGYL25-1108/75

Mein lieber Gyuri - ich erhielt Deinen Brief wegen der Censur Angelegenheit nur liess denselben bei der Polizei im Original hinterlegen und darum erreichte mich Dein Brief vom 2., in dessen Verantwortung ich mich beeile Dich zu benachrichtigen, dass Dein Credit bei der Bank schon um 5000 Mark erhöht ist. Die Bewilligung der Centrale hoffe ich zu erlangen. Du bist nun verhangt nur ich freue mich, dies veranlaßt zu haben, bevor Dein Brief noch .... über den Rand der Dinge bei Eins unterrichten konnte. Dies betaun ich deshalb so scharf damit Du Dich wenigstens über diese Reihe der Frage beruhigen mögst. Es ist mir ga .... schmerzlich, zu erfahren, welche ganze Kette von ... nur Schwierigkeiten Eins belastet haben und noch belasten und welch schwer zu lösende Aufgaben Dich bedrücken. Ich kann unter diesen Umständen kaum erwarten, Dich zuhause zu sehen wie ich .... hoffe, dass der Aufenthalt im Bayerischen Mittelgebirge Lyma gut thun wird, so überzeugt bin ich, dass die Befreiung von jeglicher Sorge Dir das .... nur geistige ...... in Bälde zurückgeben wird nur Du Dich mit ungeschwächten Kraft nur Liebe wirst Deinem Werke Dich widmen können. Wenigstens wollen Mici und ich sehr gerne alles thun, um Dir hiebei um den Aufenthalt so zu gestalten das Du von der Last des äusserlichen Lebens auch Möglichkeit befreit bleibt. Komme also so rasch Du kannst nur soweit dies die vollständige nur .... Installation Lyma gestattet. Da Du über Berlin ... siehe Hans auf: Pension Kurfürsten Eck, Kurfürstendamm 33.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Wenn Du noch irgend was brauchst
so schreiben uns, wir werden alles
besorgen. Von Mici ~~aus~~ und mir herzliche
Wünsche für Lyane und beste Grüssen
dazu. ....

Dich ~~[illegible]~~ umarme in
inniger Liebe
Papa

Vergesse nicht an allen
nötigen Orten Deine
Budapester Adresse aufzugeben.

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.